

Załącznik do Uchwały nr XXVII/240/16
Rady Miejskiej w Głogowie
z dnia 25 października 2016 r.

Lokalny Program Rewitalizacji dla miasta Głogowa na lata 2016-2020

Spis treści

1. Wprowadzenie – cel, założenia i zakres opracowania.....	3
2. Kompatybilność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.....	6
3. Diagnoza społeczno-gospodarcza.....	12
3.1. <i>Przestrzeń i środowisko.....</i>	<i>12</i>
3.1.1. Położenie.....	12
3.1.2. Zagospodarowanie terenu.....	13
3.1.3. Zasoby przyrodnicze.....	15
3.1.4. Gospodarka wodno-ściekowa.....	21
3.1.5. Odpady komunalne.....	23
3.2. <i>Sfera społeczna.....</i>	<i>26</i>
3.2.1. Demografia.....	26
3.2.2. Edukacja.....	32
3.3. <i>Sfera gospodarcza.....</i>	<i>35</i>
3.3.1. Otoczenie gospodarcze.....	35
3.3.2. Rynek pracy.....	41
3.3.3. Organizacje pozarządowe.....	46
3.4. <i>Infrastruktura techniczna.....</i>	<i>50</i>
3.4.1. Infrastruktura transportowa i komunikacyjna.....	50
3.4.2. Infrastruktura mieszkaniowa.....	53
3.4.3. Infrastruktura i oferta sportowa.....	55
4. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych na podstawie badań własnych.....	57
5. Konsultacje społeczne.....	62
6. Analiza SWOT.....	64
7. Identyfikacja obszarów kryzysowych.....	67
7.1. <i>Problemy społeczne.....</i>	<i>74</i>
7.2. <i>Podsumowanie: obszary kryzysowe.....</i>	<i>0</i>

8. Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji określony w oparciu o diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych	112
9. Charakterystyka obszaru rewitalizacji.....	117
10. Wizja wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego (planowany efekt rewitalizacji)	120
11. Cele rewitalizacji i kierunki działań	120
11.1. <i>Rekomendowane kierunki interwencji</i>	121
11.2. <i>Opis kierunków interwencji i celów rewitalizacyjnych</i>	123
11.3. <i>Uzasadnienie celów rewitalizacyjnych i ich wpływ na niwelowanie koncentracji zjawisk negatywnych</i>	126
12. Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	130
12.1. <i>Lista A: projekty kluczowe</i>	131
12.2. <i>Lista B: projekty komplementarne</i>	151
12.3. <i>Podsumowanie zbiorcze projektów rewitalizacyjnych</i>	170
12.4. <i>Wpływ projektów na aspekty problemowe.....</i>	172
13. Mechanizmy zapewnienia komplementarności rewitalizacji.....	174
14. Ramy finansowe LPR.....	177
15. Mechanizmy partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji	179
16. System wdrażania (realizacji) Lokalnego Programu Rewitalizacji.....	181
17. System monitoringu i oceny LPR	183
18. Spis tabel, rysunków i wykresów	184

1. Wprowadzenie – cel, założenia i zakres opracowania

Celem opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji jest proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Lokalny Program Rewitalizacji ma charakter kompleksowy i dotyczy zarówno sfery przestrzennej, społecznej i gospodarczej. Z kolei działania rewitalizacyjne powinny mieć charakter zintegrowany i wielopłaszczyznowy, a w tworzenie opracowania powinna być włączona społeczność lokalna np. mieszkańcy, czy lokalni przedsiębiorcy.

Lokalny Program Rewitalizacji dla miasta Głogowa na lata 2016-2020 został opracowany zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020 z dnia 3 lipca 2015r. Zgodnie z Wytycznymi proces rewitalizacji rozumiany jest jako „kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne, środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych)¹.

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, Minister Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa 2015

Podczas opracowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2016 - 2020 zastosowano następujący proces planowania strategicznego:

- Diagnozę sytuacji w Gminie Miejskiej Głogów w celu zidentyfikowania problemów społecznych, gospodarczych oraz przestrzennych i środowiskowych (w tym technicznych). Analizę stanu aktualnego w oparciu o dane statystyczne na poziomie lokalnym, dokumenty i opracowania gminne oraz inne dostępne informacje.
- Delimitację obszarów zdegradowanych.
- Analizę SWOT.
- Wizję wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego.
- Cele rewitalizacji.
- Listę planowanych przedsięwzięć.
- System wdrażania Programu Rewitalizacji.
- System monitoringu i oceny Programu Rewitalizacji.
- Konsultacje społeczne w formie warsztatów z mieszkańcami miasta.
- Konsultacje społeczne w formie zbierania kart projektów.
- Konsultacje społeczne w postaci opublikowania projektu i udostępnienia kwestionariusza badania CAWI (badanie ankietowe z wykorzystaniem strony www) oraz upowszechnienia informacji o zbieraniu uwag i opinii.

Niniejsze opracowanie określa obszary zdegradowane na terenie Gminy Miejskiej Głogów wyodrębnione na podstawie analizy zgodnej z wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 3 lipca 2015r., założeniami Narodowego Planu Rewitalizacji oraz Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015r. Podział miasta na osiedla, na podstawie którego wyodrębniono obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji został przyjęty na potrzeby niniejszego opracowania i nie stanowi

podziału miasta na jednostki administracyjne. Przyjęta struktura osiedli wynika z analizy funkcjonalno-przestrzennej miasta.

Dokument przedstawia aktualną sytuację w Gminie w obszarach zagospodarowania przestrzennego, sytuacji gospodarczej i społecznej. Dopelnieniem diagnozy jest analiza SWOT, na podstawie której scharakteryzowane i wyodrębnione zostały czynniki i zjawiska kryzysowe oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych. Zebrane i opracowane dane zweryfikowano i uzupełniono o informacje i wnioski wypracowane podczas badania ankietowego, warsztatu strategicznego oraz konsultacji społecznych w Gminie.

W obrębie granic terenów zdegradowanych zostały wyodrębnione poszczególne obszary kompleksowej i zintegrowanej rewitalizacji obejmujące obszar przestrzenny, społeczny i gospodarczy Głogowa.

Strategiczna część opracowania stanowi założenia programowe rewitalizacji oraz jej celów. Określona została wizja, czyli stan pożądany po wyprowadzeniu wyznaczonych obszarów ze stanu kryzysowego, kierunki interwencji, cel strategiczny oraz odpowiednie działania rewitalizacyjne. W celu spełnienia wizji oraz celu strategicznego opracowany został wykaz projektów rewitalizacyjnych dotyczących obszaru zdegradowanego ujętych w horyzoncie czasowym w okresie 2016-2020.

2. Kompatybilność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

W poniższej tabeli zaprezentowano kompatybilność Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

Tabela 1. Kompatybilność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Dokument	Powiązane z Lokalnym Programem Rewitalizacji
Poziom europejski	
Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	Priorytet III Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną. Cel 1 Osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75% wśród kobiet i mężczyzn w wieku 20-64 lata. Cel 4 Podniesienie poziomu wykształcenia, zwłaszcza poprzez dążenie do zmniejszenia odsetka osób zbyt wczesnie kończących naukę do poniżej 10% oraz poprzez zwiększenie do co najmniej 40% osób w wieku 30-34 lat mających wykształcenie wyższe lub równoważne. Cel 5 Wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza przez ograniczanie ubóstwa, mając na celu wydzwignięcie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego co najmniej 20 mln obywateli.

Dokument	Powiązane z Lokalnym Programem Rewitalizacji
Poziom krajowy	
Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju	Obszar Konkurencyjności i innowacyjności gospodarki: Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna: Cel 3 Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki; Kapitał Ludzki. Cel 6 Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”²; Obszar Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski: Rozwój regionalny. Cel 8 Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych; Obszar Efektywności i sprawności państwa: Kapitał społeczny. Cel 11 Wzrost społecznego kapitału rozwoju.
Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (ŚSRK) – Strategia Rozwoju Kraju 2020	Cel główny: Wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Cele rozwojowe: I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb aktywności obywatela. II.4. Rozwój kapitału ludzkiego.

² państwo zorientowane na pracę – element polityki społecznej opartej o aktywizowanie rezerw na rynku pracy.

Dokument	Powiązane z Lokalnym Programem Rewitalizacji
	III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.
Strategia Rozwoju Kraju 2020	Obszar strategiczny: Spójność społeczna i terytorialna Cel 1 Integracja społeczna, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej zagrożonych. Obszar strategiczny: Sprawne i efektywne państwo Cel 3 Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli, kierunek: rozwój kapitału społecznego. Obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka Cel 4 Rozwój kapitału ludzkiego, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności zawodowej oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego.
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie	Cel główny: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Cel 2 Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”).

Dokument	Powiązane z Lokalnym Programem Rewitalizacji
Poziom regionalny	
Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego	Cel 2 Zrównoważony transport i poprawa dostępności transportowej Cel 3 Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP Cel 4 Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa Cel 6 Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników Cel 7 Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia Cel 8 Podniesienie poziomu edukacji, kształcenie ustawiczne
Poziom powiatu	
Program Rozwoju Powiatu Głogowskiego na lata 2016-2020 Projekt	Cel ogólny 1: Rozwój osobisty w Powiecie Głogowskim Cel ogólny 2: Odpowiedzialna polityka społeczna Cel ogólny 3: Ochrona zdrowia na europejskim poziomie Cel ogólny 4: Wzrost bezpieczeństwa w Powiecie Głogowskim Cel ogólny 5:

Dokument	Powiązane z Lokalnym Programem Rewitalizacji
	Poprawa infrastruktury komunikacyjnej w Powiecie Głogowskim Cel ogólny 6: Rozwój społeczno-gospodarczy Cel ogólny 7: Ochrona środowiska Cel ogólny 8: Gospodarka wodno-ściekowa Cel ogólny 9: Poprawa spójności przestrzennej
Poziom lokalny	
Strategia Rozwoju Miasta Głogowa na lata 2012-2026	Cele strategiczne: Obszar 1: Zaspokojenie potrzeb mieszkańców Wysoki stopień zaspokojenia potrzeb rozwojowych mieszkańców Miasta. Rozwinięta opieka i pomoc dla potrzebujących mieszkańców Miasta. Zwiększony poziom integracji społecznej. Obszar 2: Potencjały i zasoby Miasta. Rozwinięte poczucie tożsamości i użyteczności społeczności lokalnej. Rozwinięta i sprawna infrastruktura

Dokument	Powiązane z Lokalnym Programem Rewitalizacji
	techniczna Miasta. Dobra jakość środowiska przyrodniczego. Podniesiony poziom ładu przestrzennego. Wysoki stopień wykorzystania dziedzictwa kulturowego. Obszar 3: Gospodarka i promocja Miasta. Wysoki stopień rozwoju gospodarczego Miasta w harmonii ze środowiskiem. Spójna i skuteczna promocja Miasta.

Źródło: opracowanie własne.

3. Diagnoza społeczno-gospodarcza miasta

3.1. Przestrzeń i środowisko

3.1.1. Położenie

Miasto Głogów jest położone w południowo-zachodniej Polsce, w północnej części województwa dolnośląskiego, w centralnej części powiatu głogowskiego. Miasto jest siedzibą powiatu głogowskiego, w skład którego wchodzi łącznie 6 gmin: gmina miejska Głogów oraz 5 gmin wiejskich: Głogów, Jerzmanowa, Kotła, Pęcław, Żukowice.

Rysunek 1. Położenie powiatu głogowskiego na terenie województwa dolnośląskiego

Źródło: www.google.pl

Rysunek 2. Położenie miasta Głogowa na terenie powiatu głogowskiego

Źródło: www.google.pl

Pod względem fizyczno-geograficznym obszar miasta należy do makroregionu Niziny Południowowielkopolskiej, mezoregionu Pradoliny Głogowskiej. W jego okolicach występują takie formy ukształtowania i rzeźby terenu jak:

- wysoczyzna plejstocieńska, gdzie znajduje się Głogów (85 – 125 m n.p.m.),
- równiny sandrowe (złodowacenie bałtyckie – faza leszczyńska),
- pradolina Barycko-Głogowska (złodowacenie bałtyckie – faza leszczyńska).

3.1.2. Zagospodarowanie terenu

Miasto Głogów zajmuje obszar 3 511 ha, tj. 7,92% powierzchni powiatu głogowskiego. Powierzchnia lądowa stanowi 95,36% obszaru miasta, natomiast pozostały odsetek powierzchni, tj. 4,64% zajmują grunty pod wodami.

Na terenie miasta Głogowa, wśród rodzajów kategorii użytków gruntowych dominują grunty zabudowane i zurbanizowane. Ich powierzchnia wynosi 1 652 ha, co stanowi 47,05% obszaru miasta. Wśród gruntów zabudowanych i zurbanizowanych przeważają tereny przemysłowe,

które zajmują 643 ha, tj. 38,92% ogólnej powierzchni tych gruntów oraz 18,31% całkowitej powierzchni Głogowa.

Użytki rolne zajmują łącznie 836 ha, tj. 23,81% powierzchni całego miasta. Znaczną część użytków rolnych stanowią grunty orne zajmujące powierzchnię 640 ha, tj. 76,56% ogólnej powierzchni użytków rolnych oraz 18,23% całkowitej powierzchni miasta.

Tabela 2. Kierunki wykorzystania terenów Głogowa w 2014 roku

Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]	Odsetek
Użytki rolne razem	836	23,811%
grunty orne	640	18,228%
sady	12	0,342%
łąki trwale	48	1,367%
pastwiska trwale	104	2,962%
grunty rolne zabudowane	24	0,684%
grunty pod rowami	8	0,228%
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	228	6,494%
lasy	188	5,355%
grunty zadrzewione i zakrzewione	40	1,139%
Grunty pod wodami razem	163	4,643%
grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	145	4,130%
grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	18	0,513%
Grunty zabudowane i zurbanizowane razem	1 652	47,052%
tereny mieszkaniowe	258	7,348%
tereny przemysłowe	643	18,314%
tereny inne zabudowane	192	5,469%
tereny zurbanizowane niezabudowane	73	2,079%
tereny rekreacji i wypoczynku	86	2,449%
tereny komunikacyjne - drogi	292	8,317%
tereny komunikacyjne - kolejowe	102	2,905%
tereny komunikacyjne - inne	6	0,171%
Użytki ekologiczne	434	12,361%
Nieużytki	21	0,598%
Tereny różne	177	5,041%
Powierzchnia ogółem	3 511	100,000%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W mieście Głogowie oficjalnie wyodrębniono 11 osiedli mieszkaniowych, zgodnie z podjętą w roku 1988 uchwałą Rady Miejskiej Nr IV/10/88³:

- Brzostów,
- Chrobry,
- Hutnik,
- Kopernik,
- Kościuszki,
- Krzepów,
- Nosocice,
- Piastów Śląskich,
- Przemysłowe,
- Słoneczne,
- Śródmieście.

3.1.3. Zasoby przyrodnicze

Obszary prawnie chronione

Na system obszarów prawnie chronionych miasta Głogowa składają się:

- 2 Obszary Natura 2000:
 - Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Łęgi Odrzańskie – PLH020018,
 - Obszar Ochrony Ptaków Natura 2000 Łęgi Odrzańskie – PLB020008,
- 1 użytek ekologiczny:
 - Łęgi Głogowskie.

Z pozostałych form ochrony przyrody na terenie miasta znajduje się 19 pomników przyrody.

³ Strona internetowa <http://sit.glogow.pl/> [dostęp: 05.09.2016]

Tabela 3. Pomniki przyrody na terenie miasta Głogów

Nazwa pomnika przyrody	Data utworzenia pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wysokość [m]	Opis lokalizacji
Grupa 12 głogów (<i>Crateagus oxycantha</i> L. pro parte)	2006-10-24	145, 100, 93, 137, 101, 131, 115, 114, 86, 152, 141, 137	ok. 8-10	Przy ul. Piekarskiej (dawny Plac Wilhelma) w Głogowie
"Lena" Topola biała (<i>Populus alba</i> L.)	2006-10-24	350	ok. 25	Przy ul. Daszyńskiego/ Budowlanych w Głogowie
"Stanislaus" Lipa drobnolistna (<i>Tillia cordata</i> Mill.)	2006-10-24	466	25	Na obszarze Cmentarza Komunalnego przy ul. Świerkowej w Głogowie
Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i> L.)	2006-10-24	439	30	Przy ul. Świerkowej (wejście na cmentarz) w Głogowie
Grupa 6 drzew – Dąb szypułkowy forma stożkowata (<i>Quercus robur Fastigiata</i> (Lam.) O. Schwarz)	2006-10-24	273, 61, 44, 68, 45, 88	20	Przy ul. Rudnowskiej w Głogowie
Grupa 4 drzew – klony (<i>Acer platanoides</i> Globosum)	2006-10-24	116, 137, 140, 138	10	Przy ul. Kościuszki w Głogowie
Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i> L.)	2006-10-24	407	ok. 30	W parku przy ul. Daszyńskiego (przy "miasteczku ruchu drogowego") w Głogowie
"Kacper" Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i> L.)	2006-10-24	408	ok. 25	W parku przy ul. Budowlanych (przy oczku wodnym) w Głogowie
"Maciej" Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i> L.)	2006-10-24	366	ok. 25	W parku przy ul. Budowlanych (przy oczku wodnym) w Głogowie
"Tristan" Miłorząb dwuklapowy (<i>Ginkgo biloba</i> L.)	2006-10-24	380	ok. 25	W parku na osiedlu Paulinów w Głogowie
"Filemon" i "Bonifacy" Grupa 2 drzew – Platan klonolistny (<i>Platanus x acerifolia</i> (Aiton) Willd)	2006-10-24	550, 430	ok. 25	W parku na osiedlu Paulinów w Głogowie
"Piotr" Platan klonolistny (<i>Platanus x acerifolia</i> (Aiton) Willd)	2006-10-24	470	25-30	W parku nad strumykiem („strefa ciszy”) w Głogowie
"Leopold"	2006-10-24	360	25-30	W parku na osiedlu

Nazwa pomnika przyrody	Data utworzenia pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wysokość [m]	Opis lokalizacji
Płatan klonolistny (Platanus x acerifolia)				Paulinów w Głogowie
"Ziemowit" Dąb szypułkowy (Quercus robur L.)	2006-10-24	440	ok. 30	W parku na osiedlu Paulinów w Głogowie
"Teofil" Tulipanowiec amerykański (Liriodendron tulipifera L.)	2006-10-24	238	ok. 20	W fosie miejskiej w Głogowie
Szpalet dębów szypułkowych – 7 drzew (Quercus robur L.)	2006-10-24	280, 192, 177, 182, 250, 190, 224	20	Wzdłuż ul. Rzeźniczej w Głogowie
Buk pospolity odmiana czerwonołistna (Fagus sylvatica)	2006-10-24	310	ok. 20	W parku przy ul. Daszyńskiego/Krzywoustego w Głogowie
"Henryk" Dąb szypułkowy (Quercus robur L.)	2006-10-24	363	ok. 28	W parku przy ul. Daszyńskiego/Krzywoustego w Głogowie
Wierzba biała (Salix alba "Tristis")	1988-03-11	535	12	Przy Zespole Szkół Przyrodniczych przy ul. Folwarcznej w Głogowie

Źródło: Rejestr pomników przyrody województwa dolnośląskiego, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu

➤ **PLH020018 Łęgi Odrzańskie**

Powierzchnia obszaru wynosi 20 223 ha. Znajduje się on w województwie dolnośląskim, w trzech regionach: legnicko-głogowskim, wrocławskim i zielonogórskim. Obszar stanowi fragment doliny Odry o długości 101 km, od Brzegu Dolnego do Głogowa, w granicach dawnej terasy zalewowej rzeki, wraz z ujściowym odcinkiem doliny Baryczy.

Obszar obejmuje siedliska nadrzeczne zachowane w międzywalu oraz najlepiej wykształcone lasy, łąki i torfowiska niskie poza jego obrębem. Duża część terenu jest regularnie zalewana. Obszar porośnięty jest lasami, głównie łęgami jesionowymi i wiązowymi, rozwijającymi się na glebach aluwialnych. Na terenie przeważają dobrze zachowane płyty siedlisk, częste są starodrzewia ponad 100-letnie z licznymi drzewami pomnikowymi. W dolinie znajdują się też duże kompleksy wilgotnych łąk. Najbardziej na południe wysuniętą część obszaru tworzą tzw. Zielone Łąki koło Miękini. Jest to rozległy kompleks wilgotnych i świeżych łąk, częściowo

użytkowanych kośnie, oraz olsów i łągów olchowych. Łęgi Odrzańskie to najdłuższa ostoja na Dolnym Śląsku (o długości ponad 70 km). Dzięki swojemu położeniu w dolinie jednej z największych rzek europejskich jest także bardzo ważnym korytarzem ekologicznym w skali całego kontynentu. Zajmuje niewielkie obszary aż 11 gmin nadodrzańskich.

Obszar odznacza się dużym bogactwem rzadkich i zagrożonych siedlisk przyrodniczych, charakterystycznych dla dużej rzeki nizinnej (11 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym oba typy bardzo dobrze zachowanych lasów łągowych, zajmujących tu znaczną powierzchnię). Bardzo bogata jest flora ostoi z licznymi gatunkami prawnie chronionymi oraz gatunkami rzadkimi i zagrożonymi, tak w skali całej Polski, jak i lokalnie (m.in. liczne są storczykowate).

Na terenie ostoi stwierdzono obecność 22 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Ważne jest przede wszystkim występowanie kilku rzadkich gatunków bezkręgowców (motyli, chrząszczy i ważek) oraz rzadkich gatunków ryb (m.in. kiełbia białopłetwego i bolenia). Na uwagę zasługuje cenne zimowisko nietoperzy w podziemiach dawnego klasztoru w Lubiążu – jedno z największych stanowisk mopka na terenie południowo-zachodniej Polski. Obszar jest też ostoją ptasią o randze europejskiej (IBA PLB089). Występuje tu co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, w tym 7 gatunków osiągających liczebność kwalifikującą ostoję (tzw. gatunki kwalifikujące: bielik, dzięcioł średni, dzięcioł zielonosiwy, kania czarna, kania ruda, łabędź krzykliwy, muchołówka białoszyja) oraz 18 pozostałych gatunków (bocian biały, bocian czarny, bąk, bączek, błotniak łąkowy, błotniak stawowy, dzięcioł czarny, gąsiorek, kropiatka, jarzębatka, lelek, lerka, muchołówka mała, ortolan, trzmielojad, zielonka, zimorodek, żuraw). Łącznie w granicach ostoi gnieździ się ponad 100 gatunków ptaków. Obszar spełnia rolę bardzo ważnego korytarza ekologicznego.

➤ **PLB020008 Łęgi Odrzańskie**

Powierzchnia obszaru wynosi 17 999,4 ha. Znajduje się on w przeważającej części w województwie dolnośląskim, w regionie legnicko-głogowskim, wrocławskim i zaledwie w 3% powierzchni w regionie zielonogórskim (województwo lubuskie). Obszar stanowi fragment

doliny Odry o długości 101 km, rozciągający się od Brzegu Dolnego do Głogowa, w granicach dawnej terasy zalewowej rzeki, wraz z ujściem Baryczy.

Obszar obejmuje siedliska nadrzeczne zachowane w międzywału oraz najlepiej wykształcone lasy, łąki i torfowiska niskie poza jego obrębem. Duża część terenu jest regularnie zalewana. Obszar porośnięty jest lasami, głównie łęgami jesionowymi i wiązowymi, rozwijającymi się na glebach aluwialnych. Przeważają dobrze zachowane płaty siedlisk, częste są starodrzewia ponad 100-letnie, z licznymi drzewami pomnikowymi. Lasy są ekstensywnie eksploatowane – część lasów na zawału pozostawiona jest bez zabiegów gospodarczych, nieliczne znajdują się w pełnej kulturze leśnej. Liczne, pozostałe po dawnym korycie Odry starorzecza znajdują się w różnych fazach zarastania. Można tu obserwować kolejne stadia sukcesyjne zbiorowisk związanych z dynamicznym układem doliny rzecznej, w tym także zbiorowisk szuwarowych, związanych ze starorzeczami. W dolinie znajdują się rozległe kompleksy wilgotnych łąk. Najbardziej na południe wysuniętą część obszaru tworzą tzw. Zielone łąki koło Miękinii. Jest to rozległy kompleks wilgotnych i świeżych łąk, częściowo użytkowany kośnie, oraz olesów i łęgów olchowych. Obszar odznacza się dużym bogactwem siedlisk rzadkich i zagrożonych, charakterystycznych dla doliny dużej rzeki nizinnej (11 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym oba typy bardzo dobrze zachowanych lasów łęgowych, zajmujących tu znaczną powierzchnię). Cennym elementem przyrody obszaru są łąki z takimi interesującymi gatunkami roślin, szczególnie ważne dla bezkręgowców. Z uwagi na te walory terenu powołano tu także, w identycznych granicach obszar siedliskowy PLH020018.

Obszar jest ostoją ptasią o randze europejskiej (E 53). Występuje tu co najmniej 14 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 2 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W ostoi gnieździ się łącznie ok. 100 gatunków ptaków. W okresie lęgowym obszar zasiedla kania czarna (PCK) – ok. 4% populacji krajowej, muchołówka białoszyja – 2,5%-4% populacji krajowej, dzięcioł średni – ok. 3% populacji krajowej, kania ruda (PCK) – 1,5%-2% populacji krajowej, dzięcioł zielonosiwy – 1%-2% populacji krajowej, czapla siwa – 1,8% populacji krajowej, świerszczak – ponad 1% populacji krajowej oraz trzmielojad i srokosz – ok. 1% populacji krajowej. Licznie występuje także żuraw.

➤ Łęgi Głogowskie

Powierzchnia obszaru wynosi 605,57 ha. Użytek ekologiczny położony jest w części na terenie gminy Kotła pomiędzy rzeką Odrą a wałem ochronnym tej rzeki (na międzywale). Granica użytku na terenie gminy od strony południowo-wschodniej pokrywa się z granicą gminy, a od strony półn.-zach. przebiega w pobliżu linii energetycznej wysokiego napięcia 110 KV biegnącej na Wróblin Głogowski. Łęgi Głogowskie to użytk ekologiczny o charakterze starorzecza. Stanowi on siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje. Na wartość przyrodniczą obszaru składają się: starorzecza rzeki Odry, zespoły roślinne, od wodno-szuwarowych do żyznych lasów liściastych, z licznymi, chronionymi gatunkami fauny i flory (lasy łęgowe, starorzecza, zbiorowiska łąkowe).

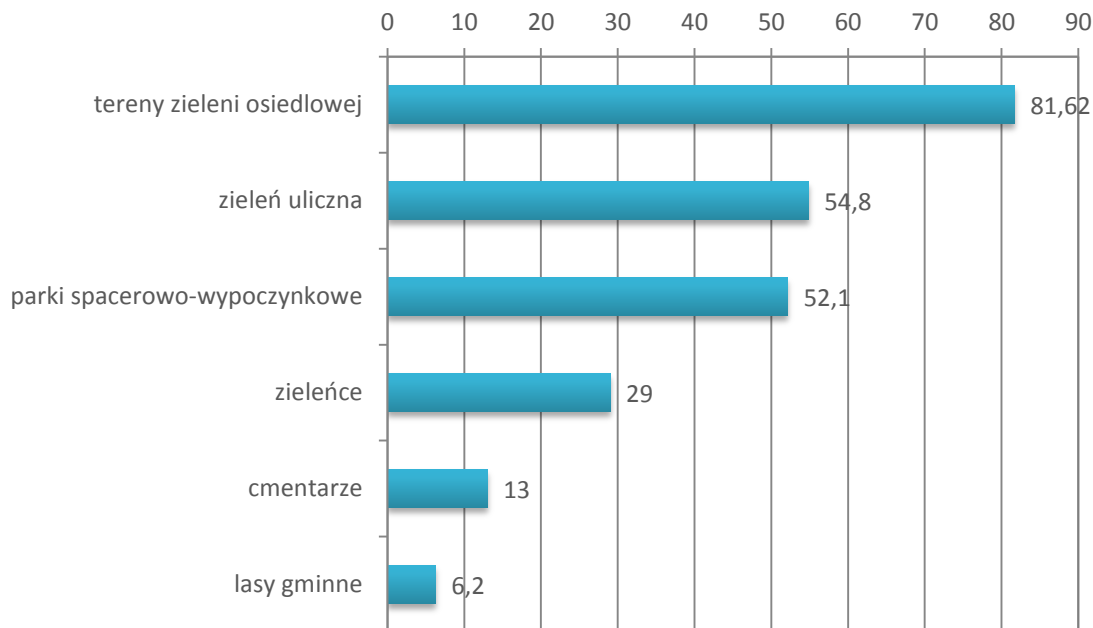
Tereny zieleni

W 2014 roku na terenie miasta Głogowa łączna powierzchnia terenów zielonych wynosiła 399,44 ha (11,38%) i była o 28,14 ha większa niż w roku 2004.

Na tereny zielone składały się następujące obiekty: 6 parków spacerowo-wypoczynkowych o łącznej powierzchni 52,1 ha, 45 zieleńców o łącznej powierzchni 29 ha, 4 cmentarze o łącznej powierzchni 13 ha. W granicach miasta znajdowało się również 54,8 ha zieleni ulicznej, 162,72 ha parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej oraz 6,2 ha lasów gminnych.

W latach 2004-2014 struktura terenów zielonych zmieniła się: wzrósł udział parków spacerowo-wypoczynkowych (powierzchnia zwiększyła się o 1,7 ha), wzrósł udział zieleni ulicznej (powierzchnia zwiększyła się o 31,6 ha), zmalał udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej (powierzchnia zmniejszyła się o 2,28 ha), wzrósł udział cmentarzy (powierzchnia zwiększyła się o 1,1 ha). Powierzchnia zieleńców oraz lasów gminnych nie uległa zmianie.

Rysunek 3. Powierzchnia terenów zieleni w mieście Głogowie w 2014 roku [ha]

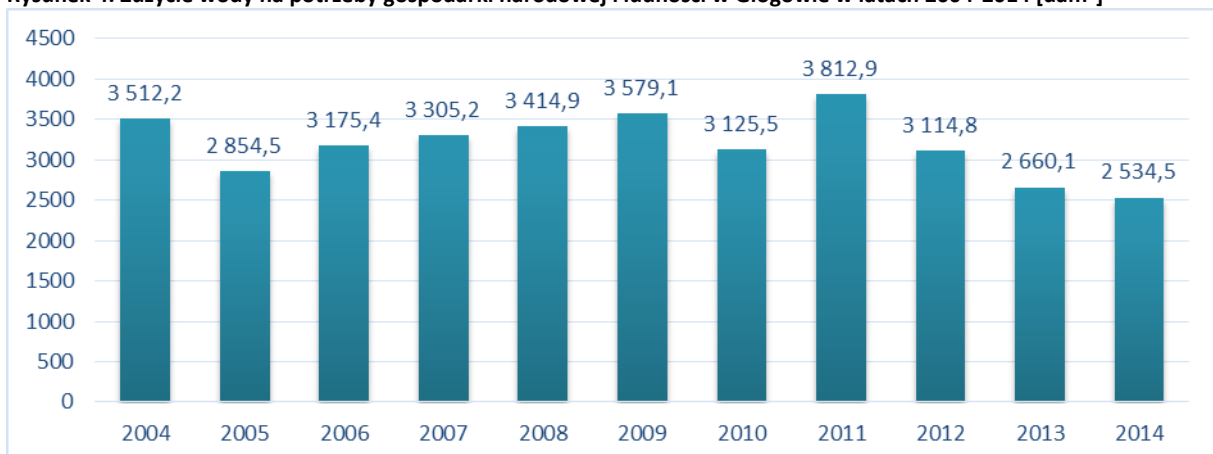

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.1.4. Gospodarka wodno-ściekowa

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2014 roku wynosiło 2 534,5 dam³ i w porównaniu do roku poprzedniego zmniejszyło się o 125,6 dam³, z kolei na przestrzeni lat 2004-2014 zmniejszyło się o 977,7 dam³.

Rysunek 4. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w Głogowie w latach 2004-2014 [dam³]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zużycie wody na 1 mieszkańca Głogowa w 2014 roku wynosiło 36,8 m³ i było znacznie niższe od średniej dla województwa dolnośląskiego (135,7 m³) oraz nieco niższe od średniej dla powiatu głogowskiego (42,3 m³).

Na kolejnym rysunku zobrazowano strukturę zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w Głogowie na przestrzeni lat 2004-2014. W danym okresie odnotowano spadek zużycia wody zarówno dla przemysłu, jak i na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej.

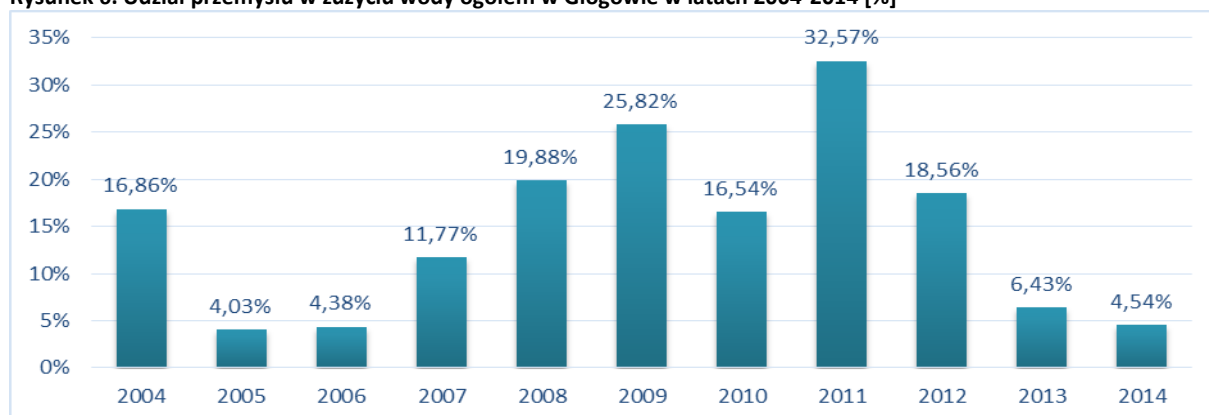
Rysunek 5. Struktura zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w Głogowie w latach 2004-2014 [dam³]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem ukształtował się na poziomie 4,5%. W porównaniu do roku poprzedniego zmniejszył się on o 1,89%, natomiast na przestrzeni lat 2004-2014 zmniejszył się aż o 12,32%.

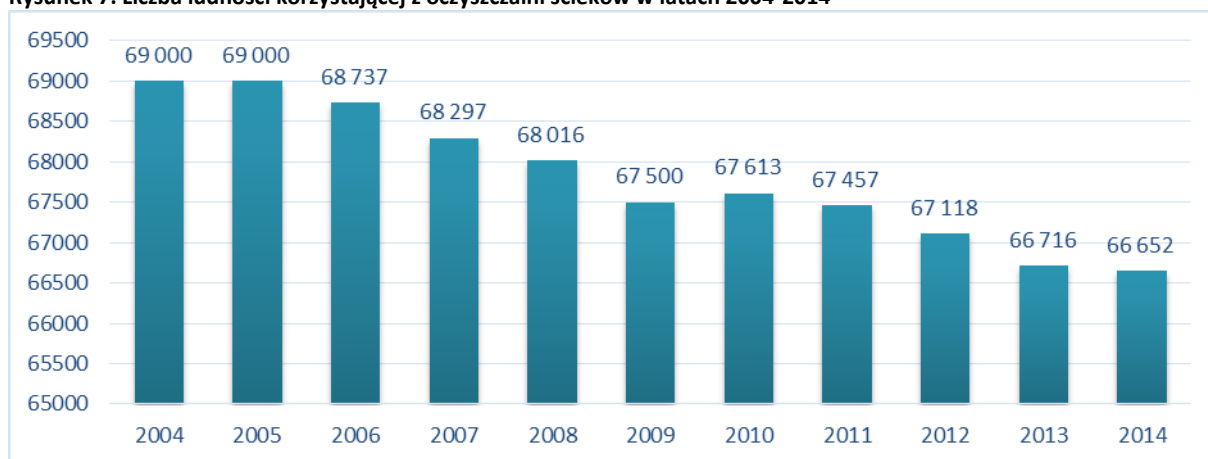
Rysunek 6. Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem w Głogowie w latach 2004-2014 [%]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W Głogowie funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków. „Miejska Oczyszczalnia Ścieków w Głogowie” jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną. Jej przepustowość wynosi 21000 m³/d, a jej zadaniem jest oczyszczanie ścieków doprowadzanych system kanalizacji ogólnospławnej z miasta Głogowa i okolicznych miejscowości: Serbów, Jaczowa, Ruszowic”⁴. Na poniższym wykresie zobrazowano, jak na przestrzeni lat 2004-2014 zmieniała się liczba ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków. W danym okresie odnotowano spadek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków. Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w Głogowie zmalał z 69 000 osób w 2004 roku do 66 652 osób w 2014 roku.

Rysunek 7. Liczba ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w latach 2004-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W Głogowie w 2014 roku odprowadzono ogółem 2 310 dam³ ścieków oczyszczonych, tj. o 377,5 dam³ mniej niż w 2004 roku – ilość odprowadzonych ścieków zmniejszyła się o 14,05%. Masa osadów wytworzonych w ciągu roku znacznie wzrosła – z 1 181 ton w 2004 roku do 1 632 ton w 2014 roku.

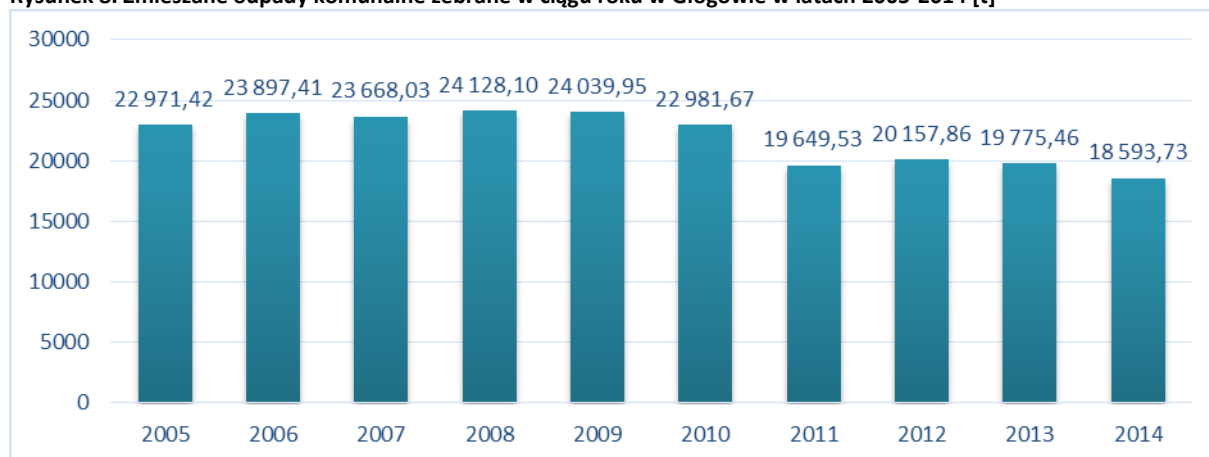
3.1.5. Odpady komunalne

W 2014 roku w Głogowie zebrano 18 593,73 tony zmieszanych odpadów komunalnych, a więc o 19,06% mniej w porównaniu do 2005 roku. Na przestrzeni lat 2005-2014 zdecydowana większość odpadów komunalnych pochodziła z gospodarstw domowych. W

⁴ Strona internetowa PWiK sp z o.o. w Głogowie [dostęp 02.09.2016]

2014 roku z gospodarstw domowych pochodziło 74,7% odpadów komunalnych. Ilościowo było to 13 889,42 ton, a więc nastąpił spadek o 17,37% w porównaniu do 2005 roku.

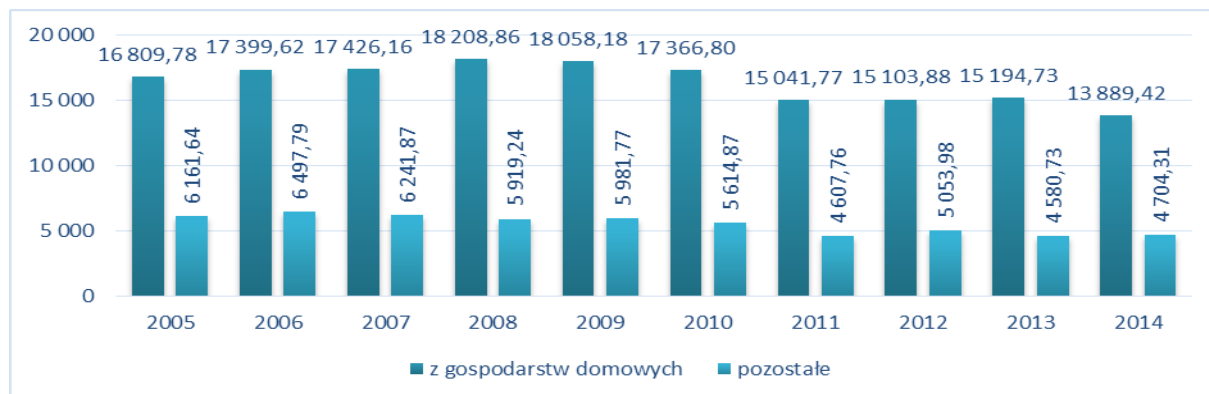
Rysunek 8. Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku w Głogowie w latach 2005-2014 [t]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach 2005-2014 zmalała masa zmieszanych odpadów komunalnych przypadająca na 1 mieszkańca – w 2005 roku na 1 mieszkańca zebrano 331,4 kg odpadów komunalnych, natomiast w 2014 roku na 1 mieszkańca przypadało 286,5 kg odpadów.

Rysunek 9. Struktura odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku w Głogowie w latach 2005-2014 [t]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na koniec 2013 roku w Głogowie istniały 4 dzikie wysypiska śmieci o łącznej powierzchni 400 m². Na 100 km² powierzchni miasta przypadło 1 143 m² dzikich wysypisk śmieci. W latach 2008-2014 zlikwidowano łącznie 21 dzikich wysypisk – w 2010 roku 5 wysypisk, w 2011 roku 4 wysypiska, w 2013 roku 4 wysypiska oraz w 2014 roku 8 wysypisk. Podczas likwidacji zebrano łącznie 74 tony odpadów komunalnych, w tym w 2010 roku 40 ton, w 2011 roku 22 tony, w 2013 roku 10 ton oraz w 2014 roku 2 tony.

W 2014 roku w Głogowie wytworzono 1 235 tys. ton odpadów (nagromadzonych z wyłączeniem odpadów komunalnych) i było to o 111,9 tys. ton więcej niż w roku poprzednim oraz o 114 tys. ton mniej niż w 2005 roku. Ponad połowa odpadów w 2014 roku została przekazana innym odbiorcom, tj. 678,6 tys. ton odpadów stanowiące 54,95% odpadów ogółem. Sporą część odpadów magazynowano czasowo – 413,1 tys. ton odpadów stanowiące 33,45% wszystkich odpadów. Pozostałe odpady poddano odzyskowi oraz unieszkodliwiono – odpowiednio 99,7 tys. ton oraz 43,6 tys. ton odpadów.

24 kwietnia 2015 r. w Głogowie (Biechów) dokonano otwarcia Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK). Inwestorem była spółka GPK – SITA Głogów. Mieszkańcy gminy miejskiej Głogów mogą korzystać także ze składowiska odpadów komunalnych w Biechowie, które przyjmuje od osób prywatnych odpady gruzu budowlanego z remontów na podstawie złożenia deklaracji na usługi dodatkowe. Dzięki instalacji na składowisko trafia mniej odpadów – zwiększyła się ilość odpadów poddawanych procesom odzysku, czy to mechanicznego, czy biologicznego. Instalacja składa się z sortowni o wydajności mechanicznej 40 000 ton rocznie (na jednej zmianie) oraz kompostowni z bioreaktorami o wydajności do 20 000 ton rocznie⁵.

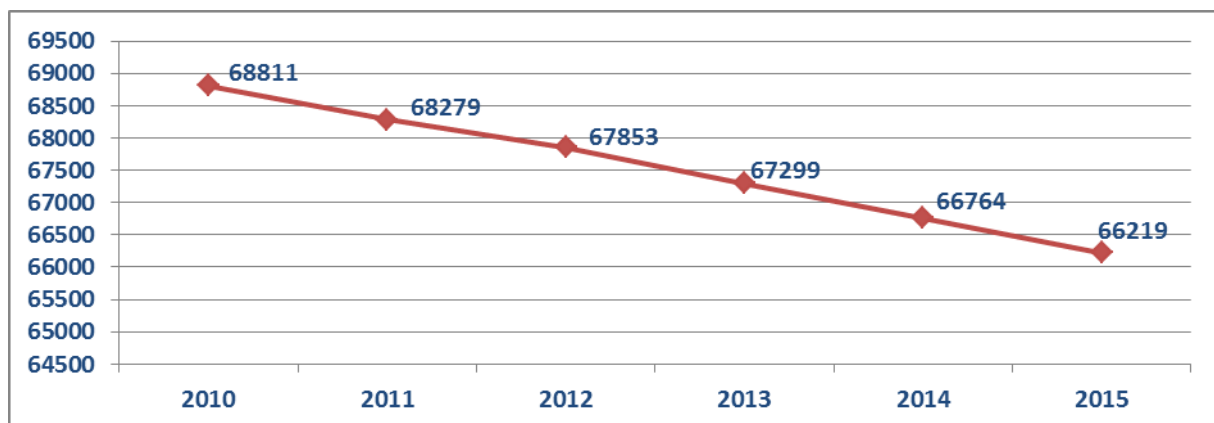
⁵Strona internetowa: www.czystyglogow.pl [dostęp 05.09.2016]

3.2. Sfera społeczna

3.2.1. Demografia

Liczba ludności w Głogowie na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 66219 zameldowanych na pobyt stały oraz 1779 osób zameldowanych na pobyt czasowy. W zestawieniu z rokiem poprzednim, liczba mieszkańców zmalała o 0,87%, mianowicie o 545 osób. W latach 2010 – 2015 zaobserwowano trend stanowiący o ciągłym spadku liczby mieszkańców w mieście, średnio o ok. 0,8% rocznie. W 2010 roku liczba mieszkańców w Głogowie wynosiła 68811 oraz zmniejszyła się w omawianym okresie o 2592 osób. Naniesiony na wykresie trend wskazuje na funkcję liniową, której analiza eksponuje bardzo ważny problem związany z ciągłym spadkiem liczby mieszkańców. Należy go argumentować migracją głównie ludzi młodych, którzy często po ukończeniu szkoły wyższej pozostają w większych ośrodkach miejskich, jak i trendem w odpływie ludności na tereny ościenne wokół miast, a mianowicie wyprowadzaniem się mieszkańców do gmin przyległych do Głogowa.

Wykres 1. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w mieście Głogów w latach 2010-2015

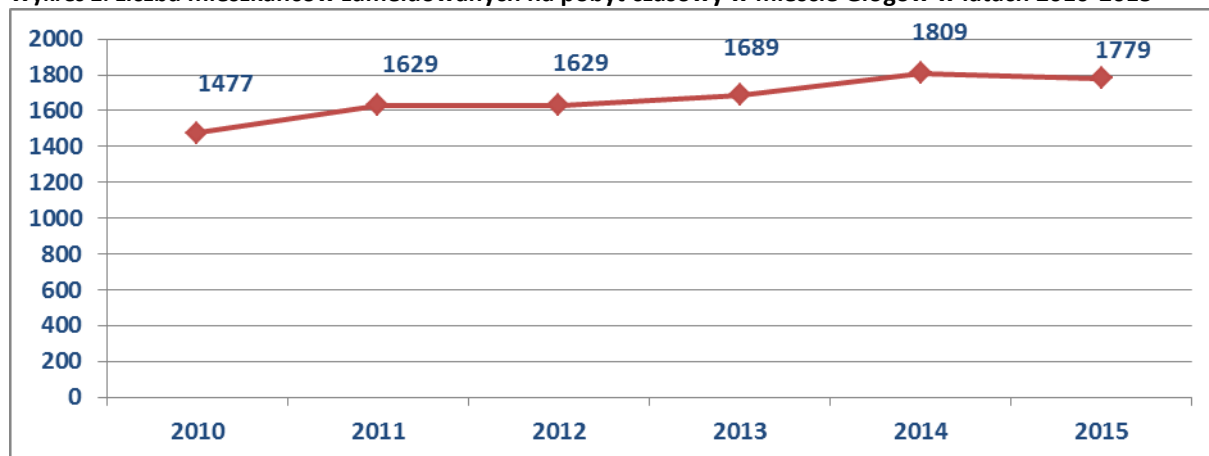

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogowie.

Rozkład danych uzyskanych z raportu Urzędu Miejskiego w Głogowie dotyczący liczby mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy nie jest dodatnio skorelowany z rozłożeniem liczby ludności zamieszkujących w mieście na stałe w latach 2010 – 2015. Podczas gdy liczba osób zameldowanych na stałe w mieście systematycznie spada, odsetek ludności przebywających czasowo w Głogowie w latach 2010 – 2015 wzrósł. W 2015 roku

odsetek osób zameldowanych na pobyt czasowy w stosunku do zameldowanych na pobyt stały wyniósł 2,68%. W analizowanym okresie 2010 – 2015 liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy wzrosła z 1477 do 1779. Do 2014 roku ich liczba systematycznie rosła, osiągając maksymalną wartość w wysokości 1809, a następnie w kolejnym roku zanotowała spadek o 1,7%.

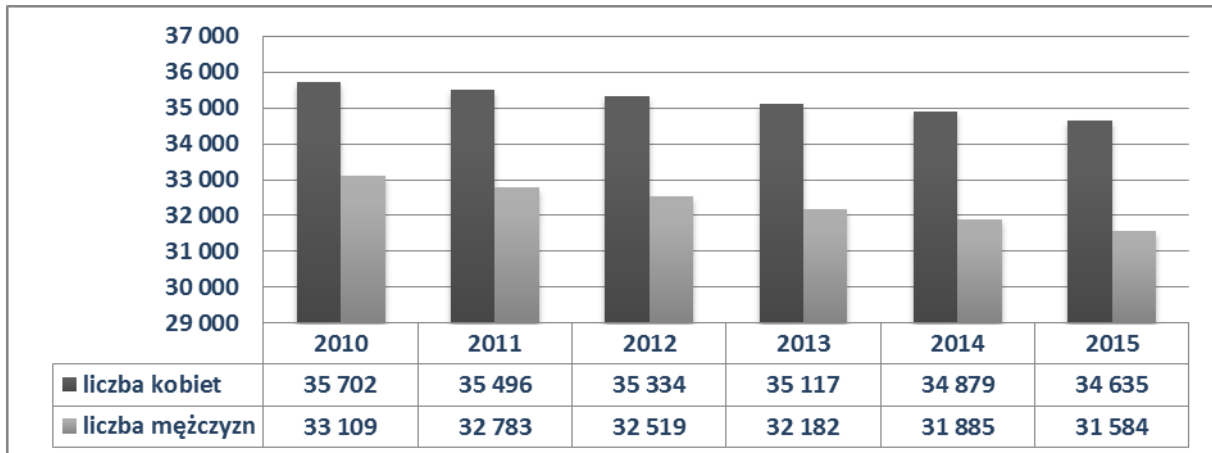
Wykres 2. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy w mieście Głogów w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogowie.

Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących miasto Głogów systematycznie spada. W latach 2010 – 2015 różnica pomiędzy liczebnością kobiet a mężczyzn metodycznie wzrastała. W 2010 roku kobiety stanowiły 51,88% ludności miasta Głogów, a ich liczba wynosiła 35702 osoby. W stosunku do mężczyzn było ich więcej o 2593 osoby. W kolejnych latach różnica w liczebności się powiększała, osiągając rekordową wartość w 2015 roku wynoszącą 3051 osób. Należy zwrócić uwagę na fakt, że liczba kobiet zmniejszała się w wolniejszym tempie niż mężczyzn. W analizowanym okresie 2010 - 2015 liczba mężczyzn zmniejszyła się o 1525, natomiast kobiet jedynie o 1067. Systematycznie zwiększająca się różnica pomiędzy liczebnością płci, znajduje odzworowanie w podwyższającym się wskaźniku feminizacji, czyli liczby kobiet przypadających na 100 mężczyzn. W 2010 roku wartość współczynnika feminizacji w mieście Głogów wynosiła 107,83 następnie konsekwentnie rosła ok. 0,33% rocznie, osiągając w 2015 roku wartość 109,66. Odsetek kobiet przypadających na mężczyzn jest w Głogowie wyższy od średniej w skali kraju (107).

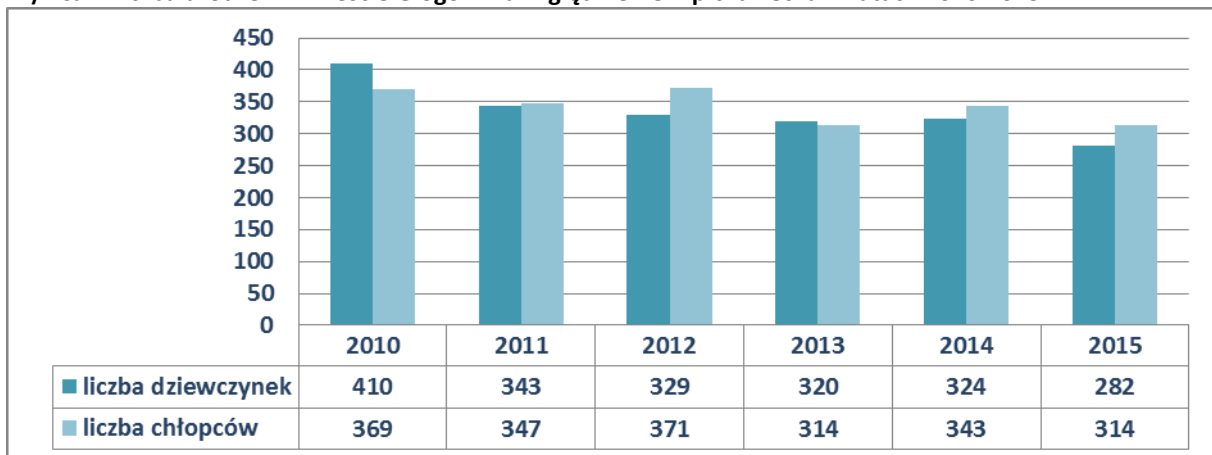
Wykres 3. Liczba mieszkańców zameldowanych w mieście Głogów na pobyt stały z uwzględnieniem płci w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogowie.

Kolejnym ważnym, zaobserwowanym zjawiskiem w mieście Głogów jest malejąca ilość urodzeń. Należy zwrócić uwagę na systematyczny spadek urodzeń w analizowanym okresie. W 2010 roku przyszło na świat 779 dzieci, podczas gdy w kolejnym roku było już ich tylko 690, co dało spadek o ok. 12%. Równie niekorzystnym okresem w demografii Głogowa były lata 2014 – 2015, podczas których zanotowano spadek urodzeń o blisko 11%, z wartości 667 narodzin do jedynie 596. W dwóch okresach, mianowicie 2011 – 2012 oraz 2013 - 2014 następował nieznaczny wzrost urodzeń, odpowiednio o 1,4% oraz o 5%. Pomimo, że występowały okresy, kiedy w stosunku do roku poprzedniego rodziło się więcej dzieci, to w latach 2010 – 2015 liczba noworodków zmalała z liczby 779 do jedynie 596. W diagnozowanym okresie na świat przyszło 2058 chłopców oraz 2008 dziewczynek, a ich stosunek liczebny w poszczególnych latach był zmienny.

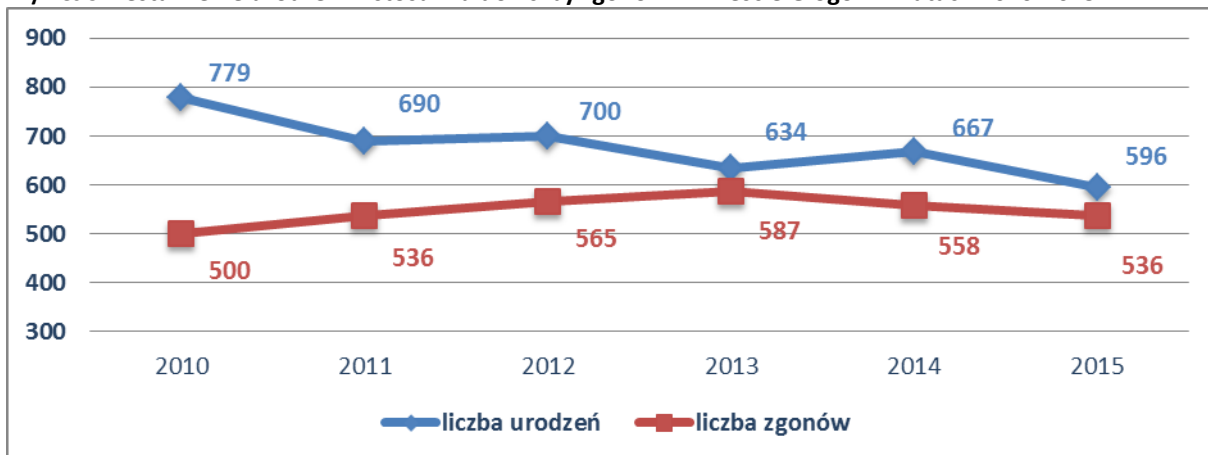
Wykres 4. Liczba urodzeń w mieście Głogów z uwzględnieniem płci dziecka w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogowie.

Priorytetowym wskaźnikiem, determinującym pozytywny stan demografii w każdym regionie jest dodatni bilans urodzeń w stosunku do liczby zgonów. Współczynnik dynamiki demograficznej informuje o liczbie urodzeń w stosunku do liczby zgonów w danym okresie. W 2010 roku wskaźnik ten osiągnął bardzo wysoką wartość, wynoszącą 1,55. Wskazuje to, że w 2010 roku w Głogowie statystycznie na każdy zgon rodziło się 1,55 dziecka. W kolejnych latach wartość współczynnika dynamiki demograficznej nie osiągnęła już takich wysokich poziomów. W latach 2011, 2012 jego notowania wynosiły odpowiednio 1,28 oraz 1,23, co nadal pozostawało pozytywnym wynikiem. Najniższą wartość współczynnika dynamiki demograficznej osiągnął w roku 2013 oraz 2015, osiągając wartość 1,08 oraz 1,11. W diagnozowanym okresie 2010 – 2015 wskaźnik dynamiki demograficznej zmalał z poziomu 1,55 do jedynie 1,11, a różnica pomiędzy liczbą urodzeń i zgonów (przyrost naturalny), wynosząca w 2010 roku 279, osiągnęła w ostatnim czasie jedynie 60.

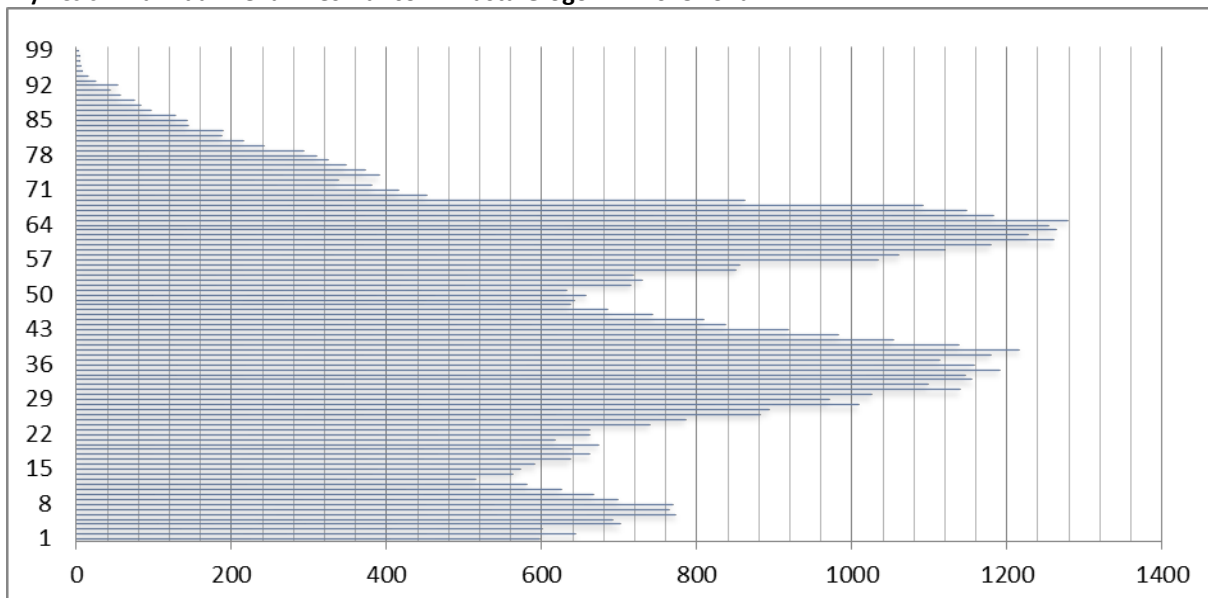
Wykres 5. Zestawienie urodzeń w stosunku do liczby zgonów w mieście Głogów w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogowie.

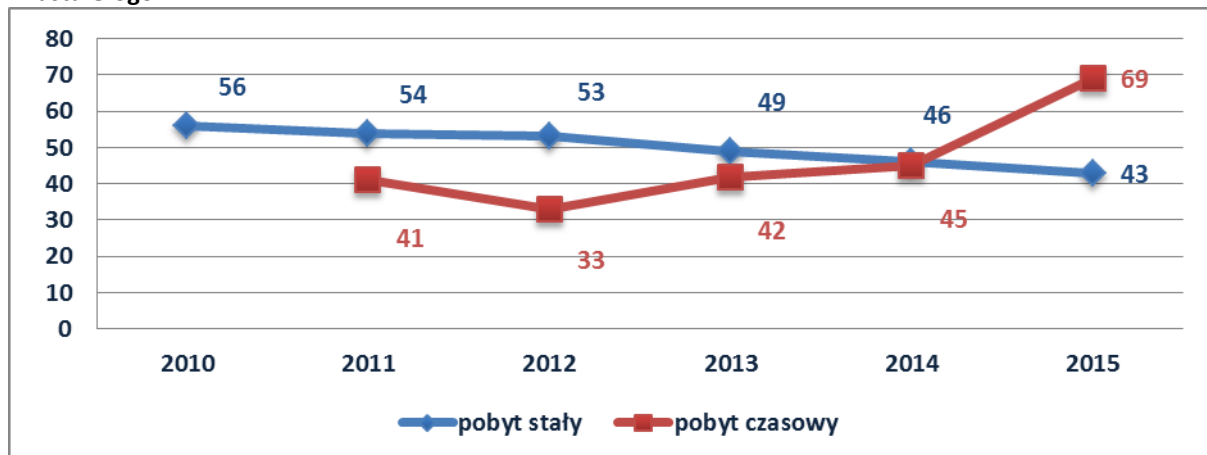
Przedstawiona piramida wieku dla mieszkańców miasta Głogów wskazuje na starzenie się ludności. Kształt piramidy, o niższej liczbie osób w wieku przedprodukcyjnym (mniej niż 18 lat) od liczby osób w wieku produkcyjnym eksponuje negatywny trend demograficzny. Należy zaobserwować tendencję, do przechodzenia w wiek poprodukcyjny najliczniejszej grupy społecznej w przedziale 57-67 lat, która nie zostanie pokryta osobami, dopiero dołączającymi do grupy ludzi w wieku produkcyjnym.

Wykres 6. Piramida wieku mieszkańców miasta Głogów w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogowie.

Wykres 7. Zestawienie cudzoziemców zameldowanych na pobyt stały i czasowy w latach 2010-2015 na terenie miasta Głogów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogowie.

Łączna liczba cudzoziemców, zamieszkujących miasto Głogów w 2015 roku wynosiła 112 osób. W skali miasta stanowią oni jedynie 0,17% całości ludności. Wykorzystując dostępne dane należy zaobserwować, iż ich odsetek rośnie systematycznie od 2012 roku, w którym wynosił jedynie 0,12% całości ludności, natomiast w kolejnych dwóch latach osiągał wartość 0,13%. Odsetek cudzoziemców jest więc marginalny w skali całego społeczeństwa, choć ich liczba od 2012 roku wzrosła o 30% w przeciągu 3 lat. W analizowanym okresie obserwowany jest powolny, choć systematyczny spadek liczby cudzoziemców zameldowanych na stałe, mianowicie z liczby 56 do 43 osób. Natomiast zanotowano wzrost zameldowanych obcokrajowców na pobyt czasowy z 41 do 69 osób. Najwięcej obcokrajowców zamieszkuje lokale przy Placu 1000-lecia, ul. Spółdzielczej, Nankera oraz Gwiaździstej.

Tabela 4. Zestawienie liczby cudzoziemców zamieszkujących w lokalach przy poszczególnych ulicach miasta Głogów w 2015 roku

Ulica	Liczba osób zameldowanych	Ulica	Liczba osób zameldowanych
Armii Krajowej	1	Norwida	2
Budowlanych	1	Orbitalna	1
Budziszyńska	1	Perseusza	1
Galileusza	1	Plac 1000-lecia	6
Garncarska	1	Plutona	1
Gwiaździsta	3	Poczdamska	1
Jagiellońska	1	Rycerska	1
Kazimierza Wielkiego	1	Saturna	1
Kołatąja	1	Sienkiewicza	2
Książąt Oleśnickich	1	Sportowa	2
Morcinka	2	Spółdzielcza	4
Nankera	3	Stawna	1

Ulica	Liczba osób zameldowanych	Ulica	Liczba osób zameldowanych
Neptuna	2	Śniadeckich	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogowie.

3.2.2. Edukacja

Na terenie Głogowa funkcjonuje 13 przedszkoli publicznych oraz 11 niepublicznych przedstawionych poniżej.

Tabela 5. Zestawienie Ośrodków Przedszkolnych na terenie miasta Głogów

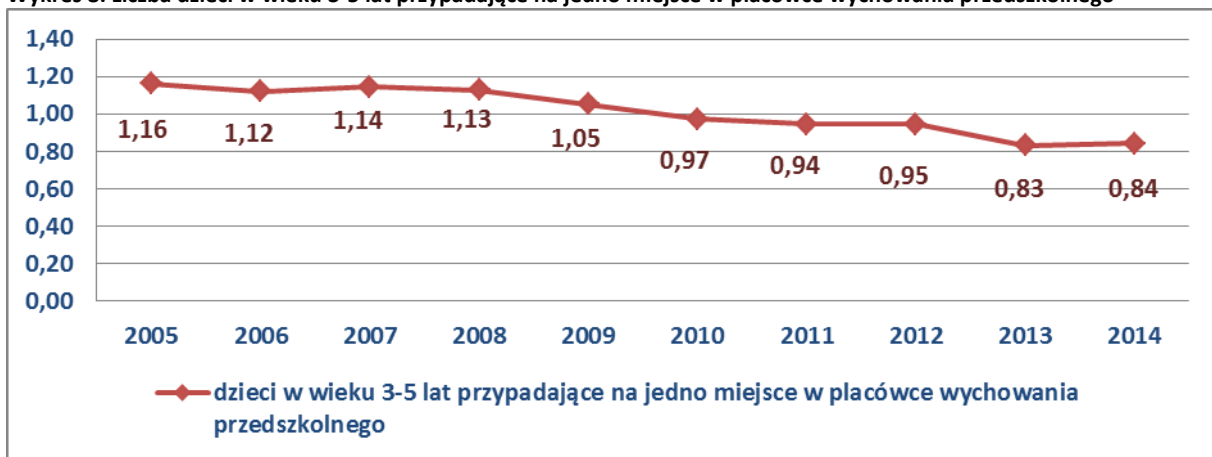
Nazwa	Ulica
Przedszkole Publiczne nr 1	Andromedy 23
Przedszkole Publiczne nr 2	al. Wolności 2
Przedszkole Publiczne nr 3	al. Wolności 72
Przedszkole Publiczne nr 5	Niedziałkowskiego 7
Przedszkole Publiczne nr 6	Morcinka 6
Przedszkole Publiczne nr 7	Moniuszki 4
Przedszkole Publiczne nr 9	Moniuszki 4
Przedszkole Publiczne nr 10	Obrońców Pokoju 14
Przedszkole Publiczne nr 17	Królewska 14
Przedszkole Publiczne nr 19	Plutona 3
Przedszkole Publiczne nr 20	Herkulesa 4
Przedszkole Publiczne nr 21	Ziemowita 2
Przedszkole Publiczne nr 21 „B”	Jagiellońska 37
Niepubliczne Przedszkole Promyk	Budowlanych 1
Niepubliczne Przedszkole Jarzębinka	Gwiazdzista 52
Niepubliczne Przedszkole Poziomka	Wileńska 28
Niepubliczne Przedszkole Bajkonet	Grodzka 12
Niepubliczne przedszkole Tęczowe Nutki	Wojska Polskiego 14
Ocean Ed. Rybka	Słodowa 12
Przedszkole Niepubliczne "Słoneczko"	Rudnowska 32
Przedszkole Niepubliczne Akademia Malucha	Gwiazdzista 3A
Niepubliczne Przedszkole Akademia Pana Kleksa,	ul: Gomółki 32
Niepubliczne Przedszkole Kubuś Puchatek,	ul. Grodzka 12
Niepubliczne Przedszkole Zielone Przedszkole	ul. Gwiazdzista 16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogowie.

Bardzo ważnym aspektem, który między innymi we Francji poskutkowało porażeniem, jest dostępność instytucji przedszkolnych. Dla rodzica ważny jest każdy szczegół, od jadłospisu, po dodatkowe zajęcia czy cenę, natomiast

te rozważania tracą sens w chwili, gdy w placówkach nie ma miejsc dla dzieci. Jeszcze w 2009 roku w Głogowie statystycznie na jedno miejsce w placówce przypadało 1,05 dziecka. Sytuacja ta od 2005 roku ulegała poprawie i już w 2010 roku każde dziecko w wieku od 3-5 lat mogło znaleźć miejsce w placówce przedszkolnej. W przeciągu 9 lat, do 2014 roku sytuacja poprawiła się o 72%, osiągając współczynnik 0,84 dziecka w wieku 3-5 lat przypadającego na miejsce w placówce wychowania przedszkolnego. W ostatnim czasie dochodzi jednak do poważnych zmian w przepisach. W 2015 roku gminy miały obowiązek przyjąć wszystkie 6-cio latki do pierwszych klas szkół podstawowych, natomiast już rok później w 2016 dano rodzicom swobodę w decydowaniu, co spowodowało pozostawienie większości dzieci w przedszkolach. Taka dowolność powoduje każdego roku nieprzewidywalność w planowaniu liczby dzieci, które pozostaną w przedszkolach.

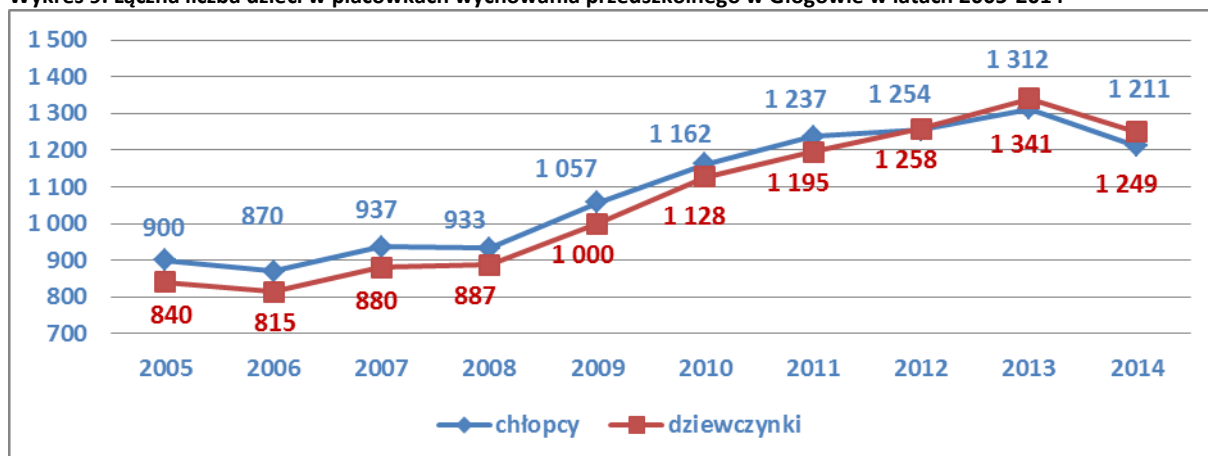
Wykres 8. Liczba dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS / BDL.

Rozkład danych dotyczących liczby dzieci uczęszczających do placówek wychowania przedszkolnego wykazuje bardzo pozytywny trend. Jeszcze w 2005 roku jedynie 1740 dzieci uczęszczało do przedszkola. W zestawieniu z dziećmi, które uczestniczyły w zajęciach przedszkolnych w 2014 roku, w przeciągu 9 lat liczba dzieci zwiększyła się o 70%, sięgając liczby 2460. Największy jednorazowy skok liczebności dzieci w przedszkolach nastąpił w 2009 roku, kiedy to ich liczba wzrosła o 13%. W okresie 2005-2012 w przedszkolach dominowali chłopcy, których było o ok. 3% więcej.

Wykres 9. Łączna liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w Głogowie w latach 2005-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS / BDL.

Analizując liczbę nauczycielskich etatów w mieście Głogów należy zaobserwować dodatnią korelację pomiędzy ich ilością, a liczebnością dzieci w placówkach przedszkolnych. Zdecydowana większość nauczycieli jest zatrudnionych w typowych przedszkolach, jedynie niewielki odsetek całości pracuje w takich placówkach jak przedszkole specjalne, oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych, oraz punktach przedszkolnych. Do roku 2011 w Głogowie nie było żadnego przedszkola specjalnego. W 2014 roku zatrudnienie w tego typu placówce wynosiło 3,57 etatu. Sytuacja w liczbie etatów nauczycielskich w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych nie ulega zmianie, a w punktach przedszkolnych można obserwować ich systematyczny spadek.

Tabela 6. Liczba etatów nauczycieli w poszczególnych w rodzajach placówek przedszkolnych w Głogowie w latach 2011-2014

Rodzaj przedszkola	2011	2012	2013	2014
Przedszkola bez specjalnych	178,02	179,94	198,64	188,23
Przedszkola specjalne	-	1,00	1,00	3,57
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	3,18	3,00	3,00	3,04
Punkt przedszkolny	3,00	4,00	2,01	1,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS / BDL.

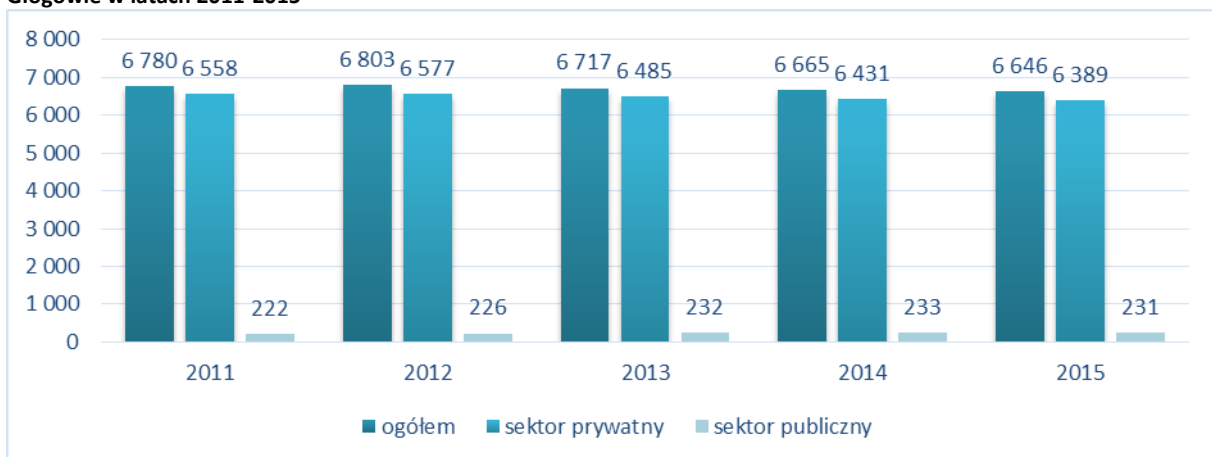
3.3. Sfera gospodarcza

3.3.1. Otoczenie gospodarcze

Potencjał gospodarczy Głogowa na koniec 2015 roku tworzyło 6 646 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. Zdecydowaną większość (96,13%) stanowiły podmioty należące do sektora prywatnego, tj. 6 389 przedsiębiorstw. Z kolei podmioty publiczne stanowiły 3,48% ogółu podmiotów gospodarczych (231 przedsiębiorstw).

Na przestrzeni ostatnich 5 lat, a więc w okresie 2011-2015 liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie miasta Głogowa stopniowo malała, co obrazuje poniższy rysunek. Wyjątek stanowi rok 2012, w którym nastąpił wzrost liczby podmiotów gospodarczych.

Rysunek 10. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON według sektorów własnościowych w Głogowie w latach 2011-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Przedsiębiorstwa prywatne w latach 2011-2015 zanotowały spadek liczby o 2,58% (z 6 558 podmiotów w 2011 roku do 6 389 podmiotów w 2015 roku), z kolei liczba przedsiębiorstw publicznych w danym okresie wzrosła o 4,05% (z 222 podmiotów w 2011 roku do 231 podmiotów w 2015 roku).

Spśród podmiotów należących do sektora prywatnego wiodącą rolę odgrywały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Ich udział wynosił 78% w 2011 roku (5 115 podmiotów) i zmalał do 74,6% w 2015 roku (4 766 podmiotów). Drugą ważną grupą

podmiotów prywatnych były spółki handlowe, które w 2011 roku stanowiły 6,07% wszystkich podmiotów sektora prywatnego w Głogowie (398 podmiotów). Udział tego rodzaju podmiotów wzrósł do 2015 roku i wyniósł 7,07% (452 podmioty). Jedną z grup podmiotów sektora prywatnego stanowiły spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego. W 2011 roku funkcjonowały 82 takie podmioty i stanowiły 1,25% wszystkich podmiotów prywatnych, a ich liczba w 2015 roku wzrosła do 87 podmiotów, co stanowiło 1,36% wszystkich podmiotów prywatnych. Ważną cechą sektora prywatnego jest funkcjonowanie spółdzielni, fundacji oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych. W 2011 roku działało jedynie 9 fundacji, natomiast do 2015 roku ich liczba w Głogowie wzrosła do 20 (wzrost o 122,22%). Liczba stowarzyszeń i organizacji społecznych wzrosła ze 139 w 2011 roku do 161 w 2015 roku (wzrost o 15,83%). W poszczególnych latach okresu 2011-2015 liczba spółdzielni nie ulegała zmianie. Należy zauważyć, że w całym okresie 2011-2015 liczba fundacji oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych cały czas rosła i nie odnotowano spadków.

Wśród podmiotów należących do sektora publicznego, najliczniejsze były państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego. Ich udział wynosił 42,79% w 2011 roku (95 podmiotów) i wzrósł do 44,59% w 2015 roku (103 podmioty). Sektor publiczny stanowiły również spółki handlowe oraz spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego. W poszczególnych latach okresu 2011-2015 liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego nie ulegała zmianie – funkcjonował tylko 1 taki podmiot. Z kolei liczba spółek handlowych nieznacznie wzrosła – z 6 podmiotów w 2011 roku do 7 w 2015 roku.

Tabela 7. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON według sektorów własnościowych w Głogowie w latach 2011-2015

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Sektor publiczny - ogółem	222	226	232	233	231
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	95	100	102	105	103
Spółki handlowe	6	6	7	7	7
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	1	1	1	1
Sektor prywatny - ogółem	6 558	6 577	6 485	6 431	6 389
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	5 115	5 053	4 921	4 811	4 766
Spółki handlowe	398	412	438	461	452
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	82	84	86	88	87
Spółdzielnie	11	11	11	11	11
Fundacje	9	10	15	17	20

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	139	144	147	153	161
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	6 780	6 803	6 717	6 665	6 646

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie miasta Głogowa na koniec 2015 roku dominowały przedsiębiorstwa prowadzące działalność usługową – 5 233 podmioty stanowiące 78,74% ogółu podmiotów gospodarczych. Dużo niższy był odsetek przedsiębiorstw w przemyśle i budownictwie – 1 350 podmiotów, które stanowiły 20,31% wszystkich podmiotów gospodarczych. Najmniej liczne były przedsiębiorstwa prowadzące działalność w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie – 63 podmioty.

Na przestrzeni lat 2011-2015 liczba podmiotów zarówno ogółem, jak i funkcjonujących w poszczególnych grupach działalności zmalała. Ogólny spadek liczby podmiotów wyniósł 1,98%, tj. liczba podmiotów zmalała z 6 780 w 2011 roku do 6 646 w 2015 roku. Udział podmiotów prowadzących działalność w rolnictwie, łowiectwie i rybactwie zmalał z 67 w 2011 roku do 63 w 2015 roku, a więc nastąpił spadek o 5,97%. Liczba podmiotów działających w przemyśle i budownictwie zmalała z 1 399 w 2011 roku do 1 350 w 2015 roku, a więc odnotowano spadek o 3,5%. Najmniejszy spadek zarejestrowano wśród podmiotów prowadzących pozostałą działalność usługową i wynosił on 1,52%. Liczba tych podmiotów zmalała z 5 314 w 2011 roku do 5 233 w 2015 roku.

Tabela 8. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON według grup rodzajów działalności w Głogowie w latach 2011-2015

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	67	71	69	69	63
Przemysł i budownictwo	1 399	1 456	1 432	1 369	1 350
Pozostała działalność usługowa	5 314	5 276	5 216	5 227	5 233
Ogółem	6 780	6 803	6 717	6 665	6 646

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W klasyfikacji podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta Głogowa w 2015 roku dominowały podmioty zatrudniające do 9 osób, których łącznie było 6 361 i tym samym stanowiły one 95,71% ogółu zarejestrowanych przedsiębiorstw. Zdecydowanie mniejszą grupę stanowiły podmioty małe, czyli zatrudniające od 10 do 49 osób, których było łącznie 225 – stanowiły one 3,39% ogółu przedsiębiorstw. Nieliczne były także podmioty

duże, posiadające od 50 do 249 pracowników – odnotowano 56 takich przedsiębiorstw. Zdecydowanie najmniej odnotowano przedsiębiorstw zatrudniających 250 i więcej osób – w analizowanym roku było ich jedynie 4.

W okresie 2011-2015 struktura podmiotów gospodarczych w Głogowie nie zmieniała się. Największy udział miały mikroprzedsiębiorstwa (1-9 zatrudnionych). Stanowiły one w 2011 roku 95,62% wszystkich podmiotów gospodarczych. W 2015 roku udział ten był nieznacznie wyższy i wynosił 95,71%. Udział małych podmiotów gospodarczych (10-49 zatrudnionych) utrzymał się na poziomie poniżej 4%. W 2011 roku ukształtował się na poziomie 3,53%, natomiast w 2015 roku był nieznacznie mniejszy i wynosił 3,39%. Najmniejszy udział miały przedsiębiorstwa o liczbie zatrudnionych 50-249 i więcej. Te pierwsze stanowiły w 2011 roku 0,81%, a te drugie zaledwie 0,04% oraz odpowiednio w 2015 roku – 0,84% i 0,06%.

Na przestrzeni lat 2011-2015 całkowita liczba podmiotów gospodarczych zmalała o 1,98%. Spadek był zauważalny w grupie najmniejszych (0-9 zatrudnionych) oraz małych (10-49 zatrudnionych) przedsiębiorstw. Wyniósł on odpowiednio 1,88% oraz 5,86%. W pozostałych grupach przedsiębiorstw zaobserwowano wzrost liczby podmiotów gospodarczych.

Tabela 9. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON według klas wielkości w Głogowie w latach 2011-2015

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
0-9	6 483	6 528	6 435	6 382	6 361
10-49	239	215	223	224	225
50-249	55	58	56	56	56
250-999	3	2	3	3	4
Ogółem	6 780	6 803	6 717	6 665	6 646

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Nie są prezentowane wszystkie formy prawne podmiotów dlatego dane liczbowe nie sumują się na sektor ogółem. W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby/zamieszkania, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone z

rejestrze REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem prezentowaną w danej podgrupie.

Spośród podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych na obszarze miasta Głogów w 2015 roku najliczniejszą grupę stanowiły te, których dominującą działalnością był handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (1 829 przedsiębiorstw, które stanowiły 27,52% ogółu zarejestrowanych podmiotów gospodarczych). Do ważnych branż w gospodarce miasta należały również: budownictwo (824 przedsiębiorstwa, które stanowiły 12,4% ogółu zarejestrowanych podmiotów gospodarczych) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (624 przedsiębiorstwa, które stanowiły 9,39% ogółu zarejestrowanych podmiotów gospodarczych).

Liczba podmiotów gospodarczych w Głogowie na przestrzeni lat 2011-2015 zmalała o 5,65%. Zmiana ta nie była jednakowa dla każdej sekcji (patrz: Tabela 10). Spadek odnotowano w dziewięciu sekcjach. Były to: sekcja A (spadek o 5,97%), sekcja F (spadek o 7%), sekcja G (spadek o 7,86%), sekcja H (spadek o 6,58%), sekcja I (spadek o 11,56%), sekcja J (spadek o 5,88%) oraz sekcja K (spadek o 12,55%). Żadnych zmian nie zaobserwowano wśród podmiotów sekcji B oraz sekcji O. Pozostałe sekcje zwiększyły swoją liczebność. Na szczególną uwagę zasługuje sekcja D, w której liczba podmiotów wzrosła o 200% (z 2 do 6 podmiotów). Wyraźny wzrost liczby podmiotów zaobserwowano również w sekcji P (wzrost o 24,89%), sekcji L (wzrost o 14,52%) oraz sekcji E (wzrost o 14,29%).

W sektorze prywatnym liczba podmiotów gospodarczych w latach 2011-2015 zmalała o 2,58% (z 6 558 do 6 389). Największy spadek wystąpił wśród podmiotów sekcji K i ukształtował się na poziomie 12,93%. Na drugim miejscu znalazła się sekcja I, w której spadek wyniósł 11,62%. Spadek liczby podmiotów odnotowano również dla sekcji A, sekcji F, sekcji G, sekcji H oraz sekcji J. Był on jednak niewielki i dla poszczególnych sekcji wynosił odpowiednio 6,06%, 7,67%, 7,96%, 6,98% oraz 6,72%. W trzech sekcjach liczba prywatnych podmiotów gospodarczych nie uległa zmianie. Należą do nich: sekcja B, sekcja N oraz sekcja O. W pozostałych sekcjach odnotowano wzrost liczby podmiotów. W sekcji D nastąpił

trzykrotny wzrost liczby podmiotów gospodarczych, tj. z 2 do 6 podmiotów. Duży wzrost liczby podmiotów zaobserwowano również w sekcji P oraz w sekcji L, których liczba wzrosła odpowiednio o 33,33% oraz 22,34%.

Liczba podmiotów gospodarczych w sektorze publicznym na przestrzeni lat 2011-2015 wzrosła o 4,05% (z 222 do 231). Spośród wszystkich sekcji wzrost wystąpił jedynie w trzech, tj. sekcji Q i wyniósł aż 54,55% (z 11 do 17), sekcji P i wyniósł 2,94% (z 68 do 70) oraz sekcji M, dla której w latach 2011-2013 nie funkcjonował żaden podmiot, a w latach 2014-2015 działał jeden taki podmiot. Dla sekcji A, sekcji E, sekcji G, sekcji H, sekcji I, sekcji L, sekcji O oraz sekcji R liczba podmiotów nie uległa zmianie. Z kolei w pozostałych sekcjach analizowanego okresu 2011-2015 nie funkcjonował żaden podmiot.

Tabela 10 Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w Głogowie w latach 2011-2015 według sekcji PKD 2007

Sekcja PKD	2011	2012	2013	2014	2015
A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	67	71	69	69	63
B – górnictwo i wydobywanie	11	13	14	12	11
C – przetwórstwo przemysłowe	486	546	534	512	493
D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	2	5	6	6
E – dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	14	16	18	20	16
F – budownictwo	886	879	861	819	824
G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1 985	1 957	1 909	1 856	1 829
H – transport i gospodarka magazynowa	517	507	479	478	483
I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	199	194	192	184	176
J – informacja i komunikacja	119	126	109	108	112
K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa	263	233	234	241	230
L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	310	316	326	334	355
M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	603	609	610	625	624
N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	168	168	167	173	170
O – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	22	22	23	23	22
P – edukacja	233	279	291	288	291
Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna	329	327	329	343	346
R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	122	112	119	119	124
S – pozostała działalność usługowa	444	426	428	455	464
T – gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników;					

Sekcja PKD	2011	2012	2013	2014	2015
gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby					
Ogółem	6 780	6 803	6 717	6 665	6 646

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Nie są prezentowane wszystkie formy prawne podmiotów, dlatego dane liczbowe nie sumują się na sektor ogółem. W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby/zamieszkania, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem prezentowaną w danej podgrupie.

3.3.2. Rynek pracy

Informacje na temat stopy bezrobocia rejestrowanego są zbierane na poziomie powiatów, dlatego też w poniższej tabeli zestawiono dane dla powiatu głogowskiego na tle województwa oraz całego kraju. Na koniec 2015 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie głogowskim wynosiła 12,2%. Należy zauważyć, że stopa bezrobocia w powiecie głogowskim była wyraźnie wyższa niż w całym podregionie legnicko-głogowskim, województwie dolnośląskim oraz w kraju, gdzie ukształtowała się ona na poziomie odpowiednio 9,6%, 8,6% oraz 9,8%. W porównaniu do analizowanych jednostek powiat głogowski wypada niekorzystnie.

Od 2010 roku widać systematyczne polepszanie się sytuacji na rynku pracy w powiecie głogowskim. Wyjątek stanowi rok 2012, w którym stopa bezrobocia dla analizowanych jednostek wzrosła. Na przestrzeni lat 2011-2015 sytuacja na rynku pracy w ostatnim roku jest najlepsza – w 2015 roku stopa bezrobocia była najniższa dla każdego analizowanego regionu, w tym również dla powiatu głogowskiego.

Tabela 11. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie głogowskim na tle województwa i kraju w latach 2010-2015

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	12,4%	12,5%	13,4%	13,4%	11,4%	9,8%
Województwo dolnośląskie	13,1%	12,4%	13,5%	13,1%	10,4%	8,6%
Podregion legnicko-głogowski	12,4%	12,6%	13,3%	13,1%	11,1%	9,6%
Powiat głogowski	14,6%	14,3%	15,7%	14,9%	13,6%	12,2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W grudniu 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Głogowie zarejestrowało się 533 bezrobotnych, tj. o 28 osób więcej niż w poprzednim miesiącu oraz o 133 osoby mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. W grupie osób nowo zarejestrowanych 17% przypadają na osoby dotychczas niepracujące, a 83% stanowiły osoby, które w okresie poprzedzającym rejestrację pracowały. Spośród wszystkich 533 zarejestrowanych bezrobotnych całego powiatu głogowskiego 70,92% stanowiły osoby z miasta Głogowa – 378 bezrobotnych, w tym 198 kobiet.

Tabela 12. Liczba bezrobotnych na terenie miasta Głogowa według stanu na koniec 2015 roku

Zakres terytorialny	Zarejestrowani w XII 2015		Wylączeni z ewidencji bezrobotnych w XII 2015		Wzrost lub spadek do poprzedniego miesiąca
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym z powodu podjęcia pracy	
Powiat głogowski	533	284	590	410	-57
Miasto Głogów	378	198	420	294	-42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie.

W Głogowie na koniec 2015 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy wynosiła 2 545 osób, przy czym kobiety stanowiły 63,22%. W grudniu 2015 roku w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba bezrobotnych była mniejsza o 362 osoby.

Tabela 13. Struktura osób bezrobotnych w Głogowie w 2015 roku

Wyszczególnienie	Liczba osób bezrobotnych	
	Powiat głogowski	Miasto Głogów
Ogółem	3 674	2 545
Kobiety	2 294	1 609
Z prawem do zasiłku	415	327
Zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	63	49
Osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły	239	163
Cudzoziemcy	4	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie.

W poniższej tabeli zestawiono szczególne sytuacje bezrobotnych na rynku pracy z uwzględnieniem wieku, długotrwałego bezrobocia, korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, posiadania co najmniej jednego dziecka do 6 roku życia, posiadania co najmniej jednego dziecka niepełnosprawnego do 18 roku życia, niepełnosprawności.

Tabela 14. Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy w Głogowie w 2015 roku

Wyszczególnienie	Liczba osób bezrobotnych	
	Powiat głogowski	Miasto Głogów
Osoby do 30 roku życia	1 032	682
W tym osoby do 25 roku życia	508	325
Osoby długotrwałe bezrobotne	2 123	1 448
Osoby powyżej 50 roku życia	947	653
Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	126	65
Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	733	500
Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	17	12
Niepełnosprawni	293	231

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie.

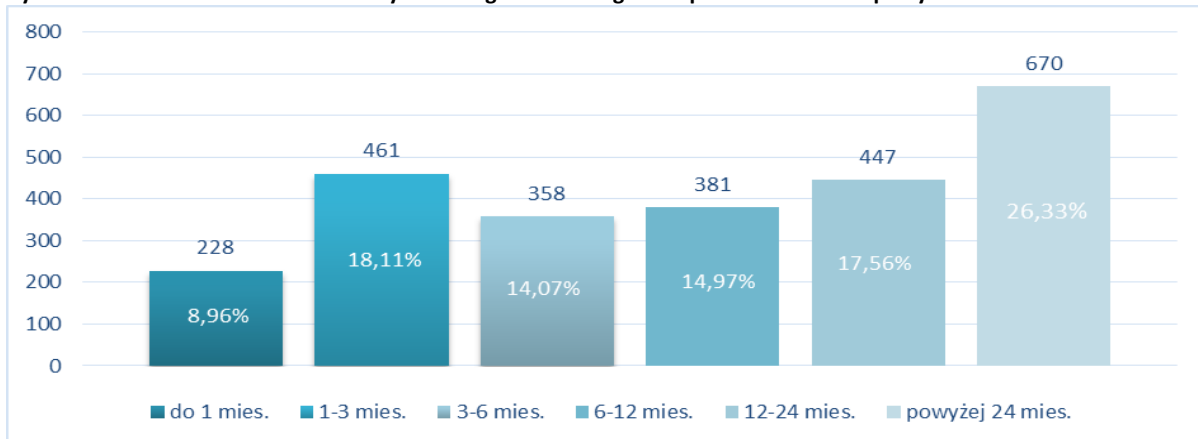
Największy udział wśród bezrobotnych miasta Głogowa miały osoby pozostające bez pracy dłużej niż 24 miesiące, stanowiąc 26,33% wszystkich bezrobotnych. Łącznie osoby pozostające bez pracy dłużej niż 12 miesięcy stanowiły 43,89%.

Tabela 15. Struktura osób bezrobotnych w Głogowie według czasu pozostawania bez pracy w 2015 roku

Czas pozostawania bez pracy	Liczba osób bezrobotnych
Do 1 miesiąca	228
1-3 miesiące	461
3-6 miesięcy	358
6-12 miesięcy	381
12-24 miesięcy	447
Powyżej 24 miesięcy	670
Ogółem	2 545

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie.

Rysunek 11. Struktura osób bezrobotnych w Głogowie według czasu pozostawania bez pracy w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie.

Wśród osób bezrobotnych w Głogowie największy udział miały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, stanowiące 27,7% wszystkich osób bezrobotnych w mieście. Zaraz za nimi znalazły się osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe, które stanowiły 26,25% ogółu osób bezrobotnych. Najmniejszy problem ze znalezieniem pracy miały osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – dana grupa stanowiła jedynie 10,69% ogółu bezrobotnych.

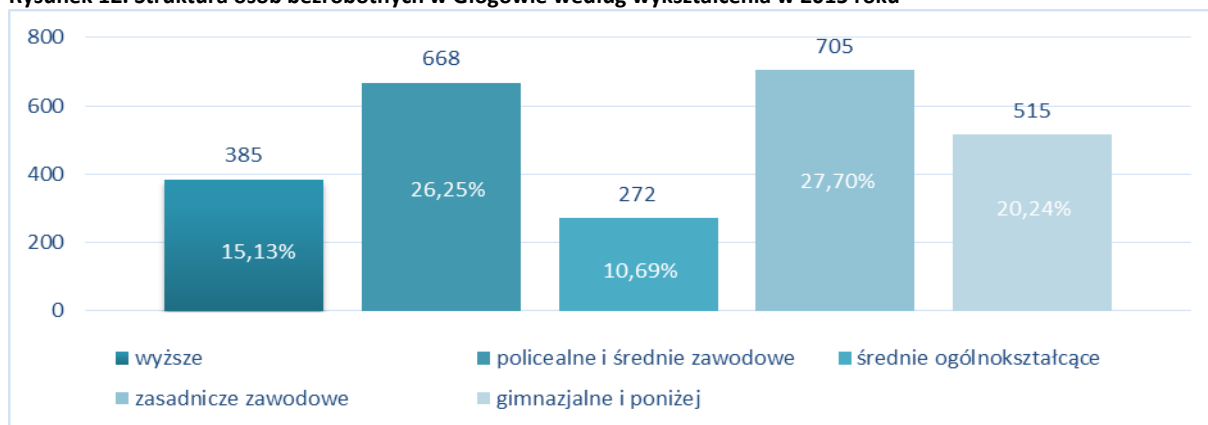
Tabela 16. Struktura osób bezrobotnych w Głogowie według wykształcenia w 2015 roku

Wykształcenie	Liczba osób bezrobotnych
Wyższe	385
Policealne i średnie zawodowe	668
Średnie ogólnokształcące	272
Zasadnicze zawodowe	705
Gimnazjalne i poniżej	515
Ogółem	2 545

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie.

Rysunek 12. Struktura osób bezrobotnych w Głogowie według wykształcenia w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie.

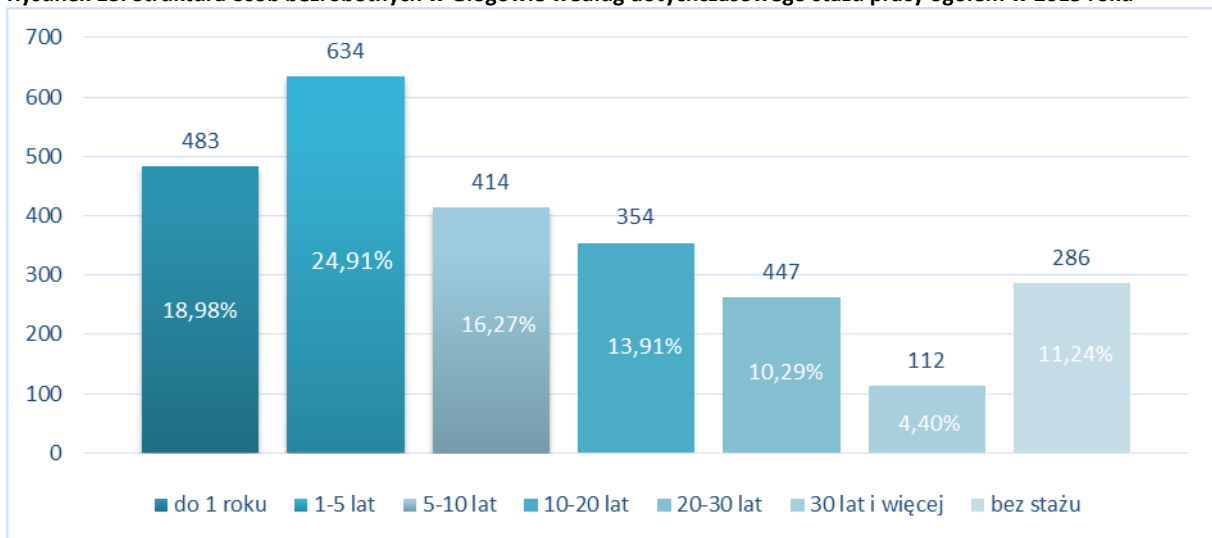
W ocenie stanu bezrobocia i rynku pracy w Głogowie przydatna jest struktura dotychczasowego zatrudnienia osób mających rejestr w urzędzie pracy. Największy udział miały osoby, które przepracowały od 1 roku do 5 lat, stanowiące 24,91% ogółu bezrobotnych. Łącznie osoby, które pracowały nie dłużej niż 5 lat stanowiły 43,89% wszystkich bezrobotnych w mieście. Duży udział wśród bezrobotnych miały osoby, których staż pracy wynosił 5-10 lat, stanowiące 16,27% ogółu osób bezrobotnych. Najmniejszy udział miały osoby posiadające co najmniej 30-letni staż pracy – 4,4%.

Tabela 17. Struktura osób bezrobotnych w Głogowie według dotychczasowego stażu pracy w 2015 roku

Staż pracy	Liczba osób bezrobotnych
Do 1 roku	483
1-5 lat	634
5-10 lat	414
10-20 lat	354
20-30 lat	262
30 lat i więcej	112
Bez stażu	286
Ogółem	2 545

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie.

Rysunek 13. Struktura osób bezrobotnych w Głogowie według dotychczasowego stażu pracy ogółem w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Głogowie.

3.3.3. Organizacje pozarządowe

Jednostki samorządu terytorialnego nawiązują współpracę z instytucjami pozarządowymi w celu poprawy jakości życia oraz zaspokojenia potrzeb społecznych danego regionu. Możliwość uczestniczenia w życiu publicznym oferuje mieszkańcom współtworzenie idealnych dla siebie warunków życia. W Programie Współpracy Gminy Miejskiej Głogów z Organizacjami Pozarządowymi i Podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2016 rok wyznaczono szczegółowe cele:

1. Wspieranie aktywności mieszkańców miasta, budowa społeczeństwa obywatelskiego;
2. Promowanie konkurencyjności i innowacyjności wśród organizacji pozarządowych;
3. Popularyzacja działalności organizacji pożytku publicznego;
4. Efektywne wykonanie zadań publicznych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi;
5. Wdrażanie Strategii Integracji Społecznej dla Miasta Głogowa na lata 2006-2020;
6. Outsourcing działań publicznych do podmiotów pozarządowych;
7. Poprawa komunikacji pomiędzy organizacjami i samorządami.

Na terenie Głogowa funkcjonuje wiele organizacji pozarządowych, z którymi samorząd współpracuje. W 2015 roku współpraca pomiędzy podmiotami była prowadzona na wielu płaszczyznach. Dnia 5 stycznia 2015 roku Prezydent Miasta ogłosił otwarty konkurs na realizację zadań publicznych związanych z pomocą społeczną. Celem było zapobieganie wykluczeniu społecznemu i łagodzenie negatywnych skutków marginalizacji społecznej oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Do kontraktu o kwotę 609 291 zł przystąpiło wiele podmiotów, współpracujących ze sobą nawzajem. Beneficjentami konkursu zostały takie organizacje jak⁶:

- Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Głogowie,
- Głogowski Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. N.M.P. Królowej Polski,
- Stowarzyszenie Chorych Na Stwardnienie Rozsiane,
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział w Głogowie,
- Stowarzyszenie Osób Niedosłyszących „TON”,
- Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „a jutro”,
- Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów,
- Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży SZANSA,
- Stowarzyszenie Pomocy Psychologicznej „EGO”,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży z Porażeniem Mózgowym i Zespołem Downa „Dajmy Dzieciom Nadzieję”,
- Cisi Pracownicy Krzyża,
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Podaruj Dzieciom Uśmiech”,
- Stowarzyszenie „Bractwo Jana Pawła II”,
- Głogowskie Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi”,
- Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Byłych Pracowników KGHM PM S.A,
- „Monar-Markot” Dom Samotnych Matek z Dziećmi,

⁶ Program współpracy gminy miejskiej Głogów z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2015.

- Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Ruchowo „Sonar”,
- Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Św. Mikołaja Parafialny Zespół,
- Stowarzyszenie na Rzecz Integracji i Usamodzielniania „Dom w Głogowie”
- Stowarzyszenie „UMIEM”,
- Fundacja Lokalnych Inicjatyw Społecznych,
- Hufiec ZHP,
- Stowarzyszenie ODONIS.

Dnia 5 stycznia 2015 roku Prezydent Miasta Głogowa ogłosił równoległy konkurs dotyczący prowadzenia działalności profilaktycznej i edukacyjnej w obszarze radzenia sobie z problemami narkomanii i alkoholizmu dla dzieci i młodzieży. Do projektu na kwotę wycenianą na 66 tys. zł przystąpiły⁷:

- Związek Harcerstwa Polskiego,
- Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży „Szansa”,
- Głogowskie Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi”,
- „Monar - Markot” Dom Samotnych Matek z Dziećmi.

Władze miasta Głogowa przeprowadziły również inne konkursy w zakresie czterech głównych zagadnień, mianowicie pomocy społecznej, profilaktyki uzależnień i zdrowia, wspierania kultury i sztuki oraz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej oraz sportu. Najwyższa kwota (5.058.171,00 zł) została przeznaczona na promocje kultury fizycznej i sportu. Za tę kwotę zostały opłacone koszty korzystania z obiektów sportowych, wynagrodzenie trenerów, zakup sprzętu oraz pokrycie kosztów organizacji wydarzeń sportowych. Organizacja pozarządowe, które włączyły się w tę inicjatywę to⁸:

- Chrobry Głogów S.A.,
- Stowarzyszenie Piłki Ręcznej „Chrobry”,
- Towarzystwo cyklistów „Chrobry”,
- MKS „Piast” – pływanie,

⁷ Program współpracy gminy miejskiej Głogów z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2015.

⁸ Program współpracy gminy miejskiej Głogów z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2015.

- MKS „Piastr” - piłka siatkowa dziewcząt,
- MKS „Piastr” – lekkoatleta,
- MKS „Basket Chrobry”,
- MKK „Kyokushin”,
- Głogowskie Towarzystwo Tenisowe,
- UKS „Głogowski Klub Judo”,
- MOK Budoprojekt,
- SG Triathlon,
- Stowarzyszenie Piłki siatkowej „Chrobry”,
- Automobilklub „Głogów”,
- Miejski Szkolny Związek Sportowy,
- Stowarzyszenie Sportowe „Odra”,
- Stowarzyszenie Tenisa Stołowego,
- UKS „Legion”,
- TKKF „Goliat”,
- Klub Sportowy Euromaster,

poza tym:

- Automobilklub "Głogów",
- Centrum Sportowe "Głogowski Triathlon",
- Chrześcijańskie Forum Społeczne,
- Dom Samotnych Matek z Dziećmi Monar-Markot w Głogowie,
- Fundacja "My Wojownicy",
- Fundacja Arete,
- Fundacja Stacja Głogów,
- Głogowska Fundacja Akademicka,
- Głogowska Fundacja Edukacyjna,
- Głogowski Ruch Odkrywców Tajemnic,
- Głogowskie Centrum Myśli Jana Pawła II,
- Stowarzyszenie "Agata",

- Głogowskie Stowarzyszenie "Brak Granic",
- Głogowskie Stowarzyszenie "Otwarte Drzwi",
- Głogowskie Stowarzyszenie Literackie,
- Głogowskie Stowarzyszenie Muzyczne im. Zygmunta Noskowskiego,
- Głogowskie Stowarzyszenie Pomocy Zwierzętom "AMICUS",
- Fundacja Lokalnych Inicjatyw Społecznych FLIS,
- Fundacja na Rzecz Edukacji Ekonomicznej Dzieci Oraz Młodzieży FREEDOM.

3.4. Infrastruktura techniczna

3.4.1. Infrastruktura transportowa i komunikacyjna

Głogów wyróżnia się dobrą dostępnością komunikacyjną. Miasto leży w ważnym punkcie komunikacyjnym. Przez jego obszar przebiegają:

- droga krajowa nr 12 stanowiąca połączenie z granicami państwa,
- węzeł kolejowy.

W okolicy gminy miejskiej Głogów znajdują się:

- droga krajowa S3,
- linia kolejowa E-59 Szczecin – Wrocław – południe Europy,
- drogi wojewódzkie łączące miasto z drogą krajową Nr S3.
- port przeładunkowy nad rzeką Odrą,

W odległości ok. 70 km na południe od Głogowa przebiega autostrada A4, natomiast ok. 100 km na północ autostrada A2. W promieniu 120 km od Głogowa zlokalizowane są duże aglomeracje miejskie, tj. Wrocław i Poznań, które posiadają w swym obrębie międzynarodowe porty lotnicze.

Od granicy polsko-czeskiej dzieli Głogów 140 km (przejście w Jakuszycach), a 120 km od granicy z Niemcami – przejście Jędrzychowice (autostrada A4).

Na terenie Głogowa znajdują się dwa porty rzeczne, które obecnie nie są wykorzystywane gospodarczo oraz węzeł kolejowy Nr 273, który jest transportowym korytarzem kolejowym o numerze CE-59 w systemie międzynarodowym, łączącym Szczecin z Krakowem.

Przez miasto przebiegają:

- droga krajowa Nr 12, Granica Państwa – Łęknica – Żary – Żagań – Drożów (Droga Nr 3) – Głogów – Leszno – Gostyń – Jarocin – Kalisz – Sieradz – Piotrków Trybunalski – Opoczno – Radom – Puławy – Lublin – Piaski – Chełm – Dorohusk – Granica Państwa,
- droga wojewódzka Nr 292, połączenie z drogą krajową Nr 3 – Bytom Odrzański – Głogów – Rudna – Lubin
- droga wojewódzka Nr 329, Głogów – Jerzmanowa – Nw. Osiedle (połączenie z drogą krajową Nr 3)

W odległości ok. 12 km od Głogowa przebiega międzynarodowa droga E-65 (droga krajowa Nr 3), z którą miasto ma bezpośrednie połączenie.

Zaspokajaniem potrzeb mieszkańców Głogowa w zakresie publicznego transportu zbiorowego zajmuje się Komunikacja Miejska Sp. z o.o. w Głogowie. Spółka obsługuje 10 linii:

- Linia 0 – Plac 1000-lecia, Przemysłowa, Mickiewicza, Północna, Północna HURTRAP (niektóre kursy), Świerkowa, Okrężna, Wojska Polskiego, Keplera, Gwiazdzista, Marszałka Piłsudskiego, Legnicka, Budowlanych, Piastowska, Kazimierza Wielkiego, Bolesława Śmiałego, Kazimierza Sprawiedliwego, Henryka Brodatego (kurs codziennie),
- Linia 50 – Jedności Robotniczej, Plac 1000-lecia, Wojska Polskiego, TESCO (Większość kursów), Galileusza, Gwiazdzista, Legnicka, Obrońców Pokoju, Generała Sikorskiego, Plac 1000-lecia, Jedności Robotniczej (kurs codziennie),
- Linia 51 – Krochmalna, Generała Sikorskiego, Przemysłowa, Aleja Wolności, Plac 1000-lecia, Generała Sikorskiego, Brama Brzostowska, Kamienna Droga, Serby (kurs pn-pt),
- Linia 52 – Plac 1000-lecia, Przemysłowa, Generała Sikorskiego, Bolesława Krzywoustego, Wita Stwosza, Orzechowa, Legnicka, Smardzów. (kurs pn-sb),

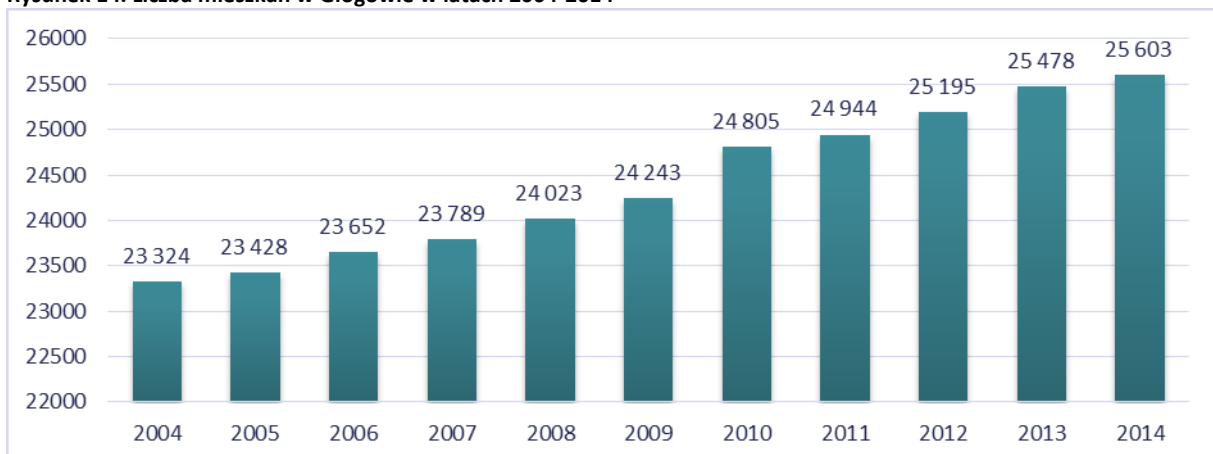
- Linia 53 – Osadników, Akacyjowa (wybrany kurs od marca do października), Rudnowska, Transportowa – Zajezdnia KM (niektóre kursy), Rudnowska, Piastowska, Bolesława Krzywoustego, Generała Sikorskiego, Plac 1000-lecia, Jedności Robotniczej, Przemysłowa, Generała Sikorskiego, Świerkowa (kurs codziennie),
- Linia 54 – Plac 1000-lecia, Generała Sikorskiego, Bolesława Krzywoustego, Piastowska, Kazimierza Wielkiego, Bolesława Śmiałego, Kazimierza Sprawiedliwego, Henryka Brodatego (kurs codziennie),
- Linia 56 – Jedności Robotniczej, Plac 1000-lecia, Generała Sikorskiego, Obrońców Pokoju, Kościuszki, Keplera, Gwiazdzista, Marszałka Piłsudskiego, Księcia Józefa Poniatowskiego, CARREFOUR, Wita Stwosza, Henryka Głogowskiego, Kazimierza Wielkiego, Bolesława Śmiałego, Kazimierza Sprawiedliwego, Henryka Brodatego (kurs codziennie oprócz świąt),
- Linia 57 – Jedności Robotniczej, Plac 1000-lecia, Generała Sikorskiego, Obrońców Pokoju, Legnicka, Marszałka Piłsudskiego, Gwiazdzista, Galileusza, TESCO (większość kursów), Wojska Polskiego, Plac 1000-lecia, Jedności Robotniczej (kurs codziennie),
- Linia 61 – Henryka Brodatego, Kazimierza Sprawiedliwego, Bolesława Śmiałego, Kazimierza Wielkiego, Henryka Głogowskiego, Wita Stwosza, Bolesława Krzywoustego, Obrońców Pokoju, Kościuszki, Keplera, Gwiazdzista, Marszałka Piłsudskiego, TESCO (większość kursów), Wojska Polskiego, Kościuszki, Obrońców Pokoju, Bolesława Krzywoustego, Wita Stwosza, Henryka Głogowskiego, Kazimierza Wielkiego, Bolesława Śmiałego, Kazimierza Sprawiedliwego, Henryka Brodatego (kurs codziennie),
- Linia N61 – Henryka Brodatego, Kazimierza Sprawiedliwego, Bolesława Śmiałego, Kazimierza Wielkiego, Henryka Głogowskiego, Wita Stwosza, Bolesława Krzywoustego, Obrońców Pokoju, Kościuszki, Keplera, Gwiazdzista, Marszałka Piłsudskiego, TESCO, Wojska Polskiego, Kościuszki, Obrońców Pokoju, Bolesława Krzywoustego, Wita Stwosza, Henryka Głogowskiego, Kazimierza Wielkiego, Bolesława Śmiałego, Kazimierza Sprawiedliwego, Henryka Brodatego (trasa taka sama jak linia nr 61, kurs w nocy piątki i soboty).

- W ramach współpracy i w wyniku porozumień, na wniosek mieszkańców, wprowadzono dodatkowe połączenia z miejscowością Serby (wydłużona trasa linii 51) (Gmina Wiejska Głogów) i Jaczowem oraz Smardzowem (Gmina Jerzmanowa).

3.4.2. Infrastruktura mieszkaniowa

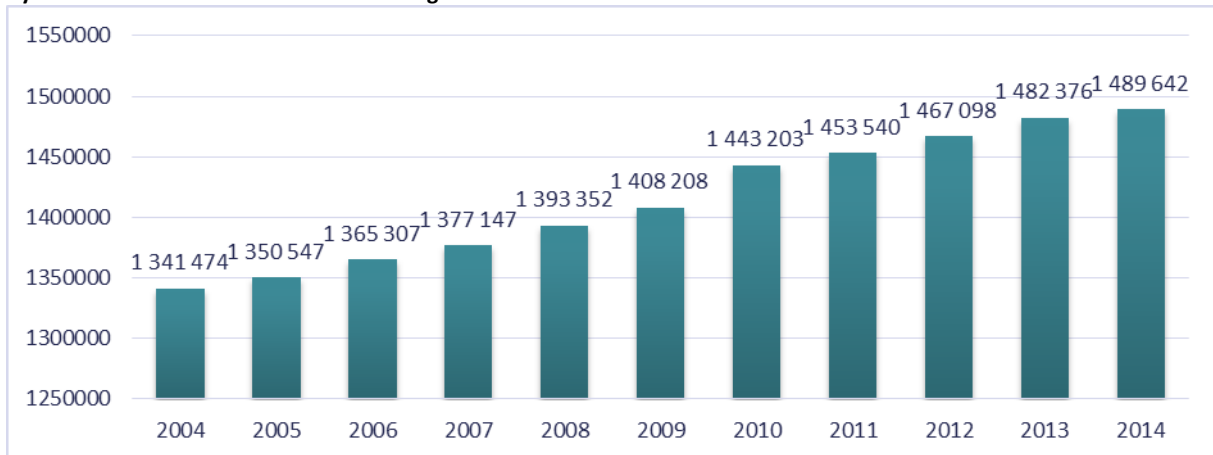
W 2014 roku zasób mieszkaniowy Głogowa tworzyło 3 395 budynków mieszkalnych. W mieście znajdowały się 25 603 mieszkania, tj. o 125 więcej niż w poprzednim roku, oraz o 798 więcej niż w 2010 roku. Łącznie w mieszkaniach znajdowało się 90 998 izb o łącznej powierzchni użytkowej 1 489 642 m². Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 58,2 m². Na przestrzeni lat 2004-2014 zasób mieszkaniowy Głogowa zwiększył się o 2 279 mieszkań, a powierzchnia użytkowa wzrosła o 148 168 m².

Rysunek 14. Liczba mieszkań w Głogowie w latach 2004-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rysunek 15. Powierzchnia mieszkań w Głogowie w latach 2004-2014

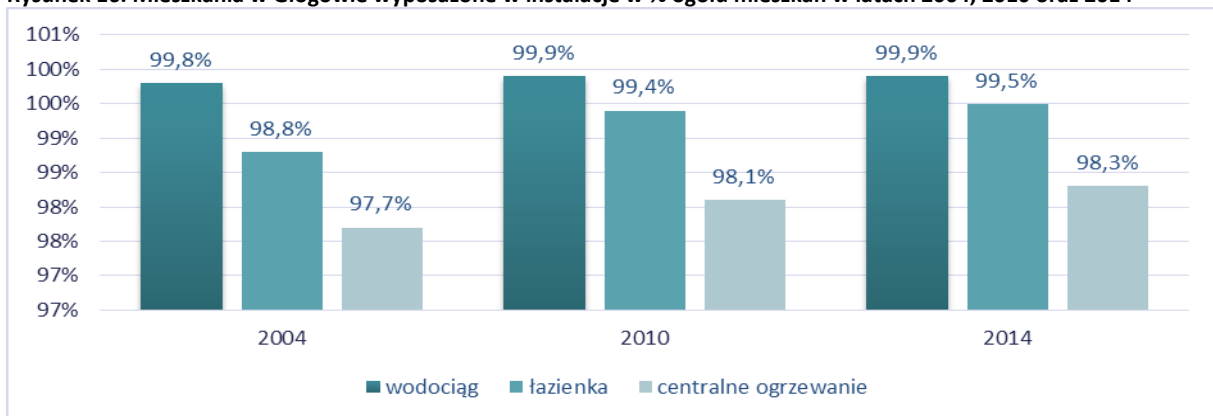

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w 2014 roku wynosiła 21,6 m² i była większa o 2,3 m² aniżeli w 2004 roku. Na 1 000 mieszkańców Głogowa w 2014 roku przypadało 371,9 mieszkań, a więc o 35,7 więcej niż 10 lat wcześniej.

W 2014 roku mieszkania wyposażone w instalacje wodociągowe stanowiły 99,9 % ogółu mieszkań w Głogowie. Łazienkę posiadało 99,5% wszystkich mieszkań, z kolei w centralne ogrzewanie było wyposażonych 98,3% ogółu mieszkań w mieście.

Rysunek 16. Mieszkania w Głogowie wyposażone w instalacje w % ogółu mieszkań w latach 2004, 2010 oraz 2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W przypadku wyposażenia mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne sytuacja w Głogowie w 2014 roku kształtowała się następująco:

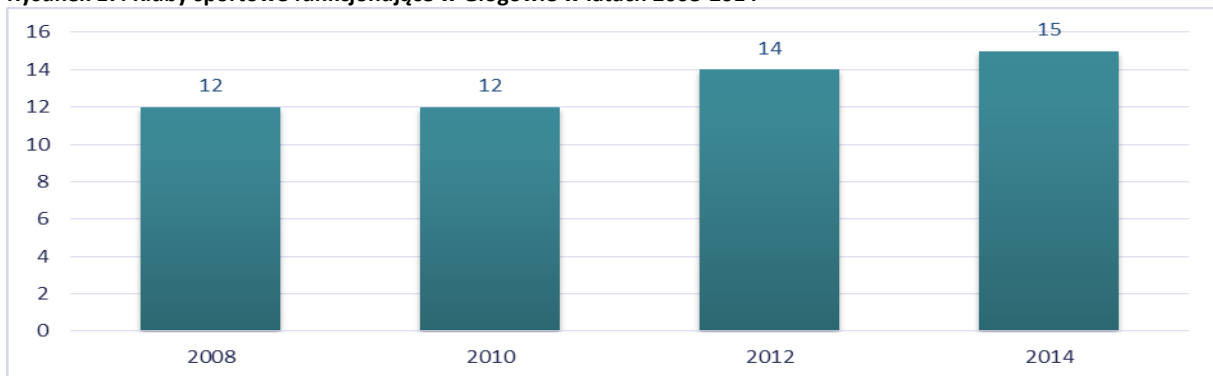
- Wodociąg – 25 584 mieszkania (o 2 304 mieszkania więcej niż w 2004 roku),
- Ustęp spłukiwany – 25 512 mieszkań (o 2 405 mieszkań więcej niż w 2004 roku),

- Łazienka – 25 464 mieszkania (o 2 422 mieszkania więcej niż w 2004 roku),
- Centralne ogrzewanie – 25 158 mieszkań (o 2 362 mieszkania więcej niż w 2004 roku),
- Gaz sieciowy – 23 705 mieszkań (o 1 494 mieszkania więcej niż w 2004 roku).

3.4.3. Infrastruktura i oferta sportowa

W Głogowie w 2014 roku funkcjonowało 15 klubów sportowych. Ich liczba w porównaniu do lat poprzednich wzrosła – w 2008 roku działało 12 klubów, w 2010 roku ich liczba nie uległa zmianie, z kolei w 2012 działało 14 klubów sportowych.

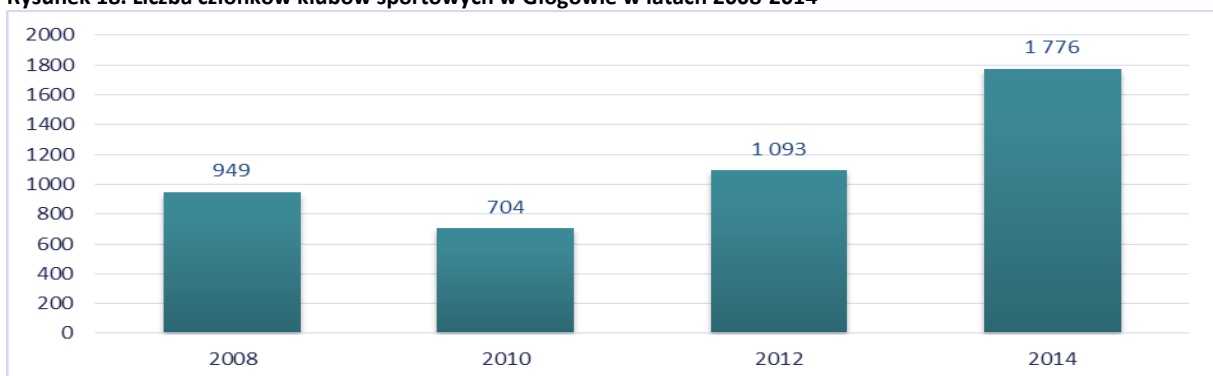
Rysunek 17. Kluby sportowe funkcjonujące w Głogowie w latach 2008-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na przestrzeni lat 2008-2014 liczba członków klubów sportowych była największa w 2014 roku i wynosiła 1 776 osób, zaś najmniejsza w 2010 roku – 704 osoby. W okresie 2008-2014 liczba członków wzrosła o 827 osób.

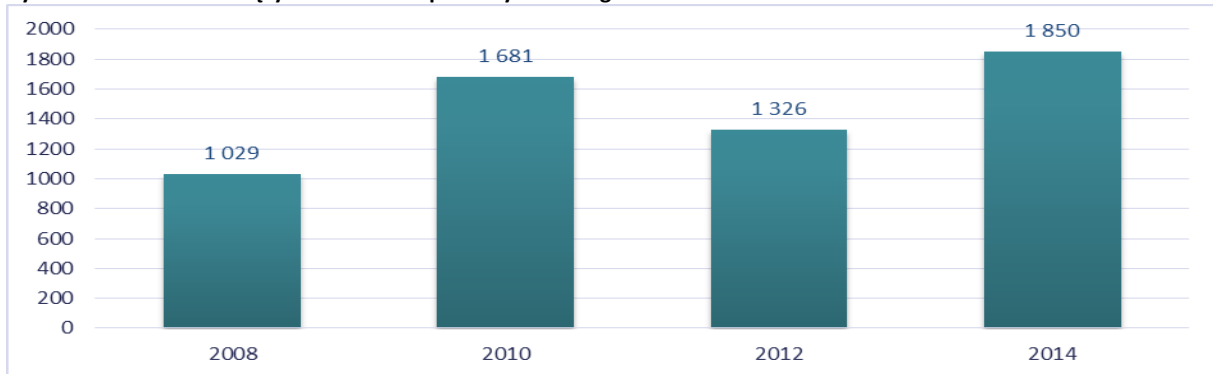
Rysunek 18. Liczba członków klubów sportowych w Głogowie w latach 2008-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Liczba osób ćwiczących w klubach sportowych w 2014 roku wzrosła w porównaniu do roku 2010 o 524 osoby, zaś w porównaniu do 2008 roku wzrosła o 169 osób. Najmniej osób aktywnych sportowo było w 2008 roku – 1 029 osób.

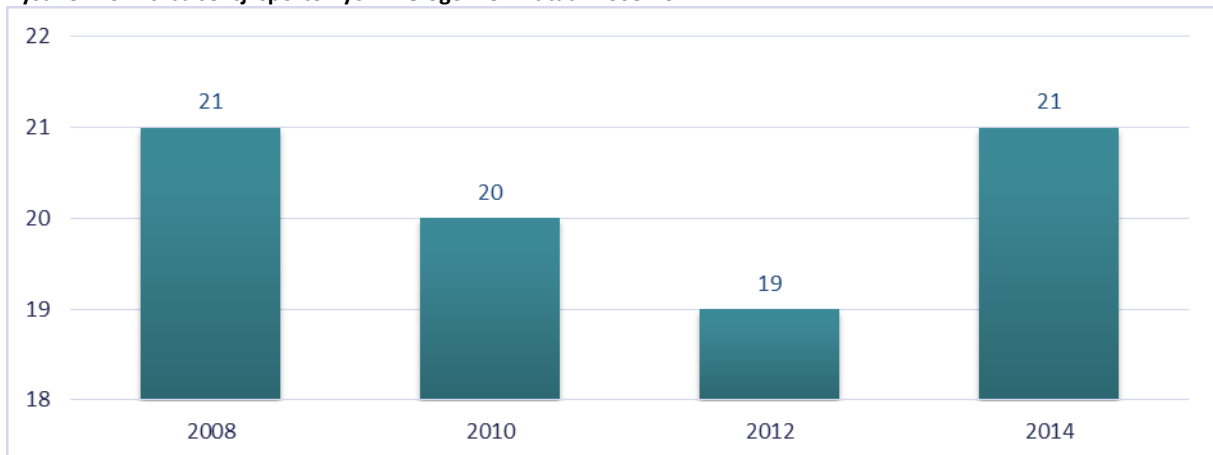
Rysunek 19. Liczba ćwiczących w klubach sportowych w Głogowie w latach 2008-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Liczba sekcji sportowych w 2014 roku wynosiła 21 i była taka sama jak w roku 2008. W latach 2008-2012 następował spadek liczby sekcji – ich liczba zmniejszała się co 2 lata o 1 sekcję. Porównując rok 2014 do roku 2012 liczba sekcji wzrosła o 2.

Rysunek 20. Liczba sekcji sportowych w Głogowie w latach 2008-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

4. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych na podstawie badań własnych

W czasie spotkania w ramach realizowanego projektu „Przywracanie serca miastu – rewitalizacja historycznej przestrzeni Głogowa” mieszkańcy mieli możliwość zgłoszenia zamierzeń, które mogłyby zostać zrealizowane w czasie rewitalizacji. Na kartach projektowych zgłoszonych zostało łącznie 54 pomysły dotyczące obszaru rewitalizacji. Dotyczyły głównie 11 obszarów problemowych związanych z:

1. Lokalnymi podwórkami przy zabudowaniach mieszkalnych,
2. Aleją Wolności,
3. Bulwarem nadodrzańskim,
4. Zagospodarowaniem terenów zielonych, parków, zapewnienie oświetlenia,
5. Teatrem,
6. Ruinami Kościoła św. Mikołaja,
7. Obrębem rynku na Starym Mieście,
8. Zatoką Neptuna,
9. Murami obronnymi,
10. Parkiem Piastowskim,
11. Komunikacją w Głogowie.

W czasie spotkania uczestnicy mogli wskazać przyczynę wskazania obszaru oraz zgłosić proponowane działania w zakresie rewitalizacji.

Za problemy na lokalnych podwórkach, szczególnie w obrębie bloków „czworobok” mieszkańcy uznali brak wyremontowanych chodników, a także problemy z wywozem odpadów czy zniszczone kosze na śmieci. Tereny podwórek określone zostały jako „zaniedbane”, na których rosną dzikie drzewa. Zgłaszane problemy dotyczyły również podwórek przy ulicach: Przemysłowej, Matejki, Mickiewicza, Sikorskiego, Piotra Skargi oraz

Kołątąja. W zakresie proponowanych działań mieszkańcy postulowali odbudowanie ciągów komunikacyjnych oraz wiat śmietnikowych.

Następnie uczestnicy spotkania zgłaszali problem związany z obszarem Alei Wolności. Wskazywali na zdegradowaną infrastrukturę techniczną, szczególnie na zły stan dróg i chodników. Również zwracali uwagę na wzmożony ruch samochodowy oraz wynikający z niego hałas (nawierzchnia pokryta jest nierówną kostką), uciążliwy dla okolicznych mieszkańców. Uczestnicy spotkania wskazali również, że Aleja Wolności to teren zdegradowany pod względem przestrzeni publicznej. Brakuje miejsc do spacerowania, a tereny zielone znajdujące się wokół ulicy, są w znacznym stopniu zaniedbane („zieleń wysoka”, „nieregularna zieleń”). Proponowane działania obejmowały przywrócenie charakteru ulicy jako deptaku oraz obszaru pełniącego funkcje usługowo-handlowe. Ponadto, mieszkańcy postulowali remonty nawierzchni ulic oraz nową organizację w ruchu drogowym. W zakresie modernizacji przestrzeni publicznej zgłoszono postawienie nowych ławek, remonty fontann czy wydzielenie z ulicy deptaku, przeznaczonego dla ruchu pieszych.

Kolejnym działaniem, które zostało zgłoszone przez uczestników spotkania, dotyczyło Bulwaru nadodrzańskiego. Za przyczynę wskazania tego obszaru mieszkańcy uznali głównie jej funkcje reprezentacyjne. Bulwar stanowi wizytówkę miasta, którego potencjał nie jest w pełni wykorzystany. Uczestnicy spotkania wskazali, że jest to miejsce rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców, jednak brakuje bezpośredniego dostępu do rzeki Odry. Uznali również, że teren ten nie jest w pełni zagospodarowany, z powodu pozostałości jakim są ruiny. W proponowanych działaniach wymieniali, że w obrębie Bulwaru należałoby: wybudować ścieżki i alejki dla ciągu pieszego, stworzyć przestrzeń dla spędzania czasu wolnego osób starszych (np. plansz do gier w szachy) czy wydzielić przestrzeń dla swobodnego wyprowadzania zwierząt. Również postulowano odsłonięcie i ochronę relikwów zabytków (w tym dwóch kościołów) czy ochronę murów przy zejściu do Zatoki Neptuna. Teren powinien zostać lepiej przystosowany do pełnienia funkcji aktywizujących i integrujących mieszkańców, dlatego uczestnicy spotkania chcieliby, aby w tym miejscu powstał, np.: Klub

Zdrowego Stylu Życia, Plac CrossFit (tor jazdy na rolkach) czy teren pod organizację imprez masowych.

Na kartach pojawiały się również odpowiedzi związane z zagospodarowaniem terenów zielonych, parków czy zapewnieniem odpowiedniego oświetlenia. Również - Park Słowiański i Plac Saperów są niedoinwestowane oraz nie spełniają standardów XXI wieku. W zakresie proponowanych działań uczestnicy spotkania wskazali na przystosowanie przestrzeni społecznej zarówno dla młodych, jak i starszych mieszkańców Głogowa. W tym zakresie należałoby stworzyć miejsca przeznaczone do wypoczynku i rekreacji poprzez wybudowanie siłowni pod chmurką, placów zabaw czy parku liniowego.

Obecnie z Teatru Miejskiego im. Andreasa Gryphiusa pozostały ruiny. Uczestnicy spotkania wskazali, że jest to zabytkowy, niszczący obiekt znajdujący się w centrum Głogowa. Obraz niezagospodarowanych terenów, na którym znajdują się ruiny, kontrastuje z odbudowanym Ratuszem i wizerunkiem Starego Miasta. Ponadto, stanowi miejsce, w którym często przebywają osoby bezdomne. W zakresie proponowanych działań mieszkańcy chcieliby, aby ruiny dawnego teatru stały się miejscem aktywności i integracji mieszkańców. Postulowali, aby przywrócić jego historyczny charakter, poprzez odbudowę pierwotnego kształtu. Ponadto, chcieliby, aby budynek został przekształcony jako obiekt użyteczności publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem jego nowej, kulturotwórczej funkcji.

Następnie, obszar, który został wskazany, to ruiny Kościoła św. Mikołaja. Uczestnicy spotkania za przyczynę uznali postępującą degradację obszaru od czasów II wojny światowej. Obecnie teren należy do Gminy Miejskiej Głogów i ruiny stanowią obiekt świecki. Mieszkańcy postulowali, aby nastąpiła renowacja tego terenu, w celu zachowania jego wartości historycznej.

Obręb Starego Miasta to kolejny z obszarów, który został wypisany w kartach podczas spotkania. Głównym problemem tego terenu jest zdegradowana infrastruktura techniczna. Dotyczy to przede wszystkim „martwych inwestycji”, czyli miejsc niezagospodarowanych. Spotkać się z nimi można na całym, centralnym obszarze Głogowa. Jednak uczestnicy

spotkania wskazywali przede wszystkim na 44-arowy teren znajdujący się przed Ratuszem, który należy do prywatnego właściciela oraz obszar przy fosie po byłym kinie „Bolko”. Niezagospodarowany plac, ogrodzony stalowym płotem, obecnie porośnięty jest trawą – „to widok, który zobaczyć można w sercu Głogowa – przed miejskim ratuszem”. Ponadto, za przyczynę uznali wysokie natężenie ruchu kołowego czy brak ładu w układzie architektoniczno-urbanistycznym (np. witryny punktów usługowo-handlowych i ogródkach). Uczestnicy spotkania chcieliby, aby przed Ratuszem powstało miejsce do wypoczynku zarówno dla mieszkańców, jak i turystów. Jednak zgodnie z MPZP, w miejscu niezagospodarowanego placu może powstać nowa zabudowa, przeznaczona pod mieszkalnictwo wielorodzinne (kamienice). Również obręb Starego Miasta powinien zostać urbanistycznie połączony z Dworcem PKP i PKS, co ułatwiłoby przyjezdnym dojazd do centralnych obszarów w mieście. Ponadto, postulowano przywrócenie funkcjonalności Teatrowi oraz Kościołowi św. Mikołaja. W nawiązaniu do problemu związanego z brakiem ładu w witrynach punktów usługowo-handlowych i ogródkach, mieszkańcy chcieliby, aby zostały stworzone wytyczne w tym zakresie.

Kolejno, częstym wskazaniem w kartach, była Zatoka Neptuna. Teren ten określany jako zdewastowany, obecnie postrzegany jest w oczach mieszkańców jako niebezpieczny. Zatoka Neptuna składa się również z historycznej, zniszczonej zabudowy. Uczestnicy spotkania postulowali, aby w tym zakresie przebudować nadbrzeże oraz pogłębić teren zatoki. Ponadto, chcieliby aby w tym miejscu powstał teren wypoczynkowy – z nowymi miejscami siedzącymi, terenami zielonymi, gdzie obecnie stojąca scena wykorzystana byłaby do działań kulturalno- artystycznych. Postulowali, aby Zatoka Neptuna stała się miejscem bezpiecznym, gdzie mieszkańcy i turyści mogliby spędzać czas wolny.

Za obiekty wskazane do rewitalizacji mieszkańcy uznali mury obronne, szczególnie przy Zamku Książąt Głogowskich. Zabytkowe obiekty są obecnie zdewastowane. Według uczestników spotkania, w obrębie murów często spotkać można osoby pod wpływem alkoholu. W tym zakresie remont zabytkowych obiektów został wskazany, jako główne

działanie. Ponadto baszty zamkowe mogą być wykorzystywane do celów turystycznych jako punkty sprzedaży i ekspozycji pamiątek, widokówek oraz prac artystycznych.

Oprócz zagospodarowania terenów zielonych na terenie Głogowa, w kartach został zgłoszony pomysł zmiany wizerunku i funkcji Parku Piastowskiego. Zlokalizowany przy ulicy Rudnowskiej, teren zielony postrzegany jest jako zaniedbany. Poprzez złe oświetlenie parku, mieszkańcy wskazują, że jest to jest miejsce niebezpieczne. W zakresie proponowanych inwestycji uczestnicy spotkania postulowali, aby teren zagospodarować na cele sportowo-rekreacyjne. Chcieliby, aby w tym miejscu powstały ścieżki zarówno dla biegaczy, jak i dla osób uprawiających nordic walking.

Ostatnią z wymienionych kwestii była komunikacja w Głogowie. Mieszkańcy skarżą się na zły stan infrastruktury drogowej, co w znacznym stopniu utrudnia funkcjonowanie w mieście. Przede wszystkim istotne jest dokończenie budowy, rozebranej po wojnie ulicy Długiej. Dopiero po zakończeniu prac remontowanych mieszkańcy chcieliby, aby nastąpiła zmiana tras przejazdów komunikacji miejskiej.

5. Konsultacje społeczne

W ramach Programu Rewitalizacji wykorzystano także różne formy i mechanizmy partycypacji społecznej. Mieszkańcy informowani byli o przygotowywaniu dokumentu poprzez ulotki oraz plakaty. Informacje były umieszczane także na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Głogowie.

Lokalny Program Rewitalizacji dla miasta Głogowa na lata 2016-2020 opracowany został w oparciu o szeroko zakrojone analizy. W ramach Programu Rewitalizacji przeprowadzone zostały także dwie dodatkowe analizy, tj. „Analiza społeczna mieszkańców miasta, w tym osób starszych i młodzieży”; „Rynek pracy i wykluczenie społeczne w kontekście zmian jakościowych miasta, w tym Śródmieścia i Starego Miasta”.

W ramach dodatkowych analiz przeprowadzono takie badania jak:

- Wywiad telefoniczny wspomagany komputerowo (CATI) na próbie 400 mieszkańców;
- Wywiad bezpośredni kwestionariuszowy (PAPI) na próbie 400 mieszkańców;
- Indywidualne wywiady pogłębione (IDI) z ekspertami z zakresu tematyki społecznej i rynku pracy, z uwzględnieniem pracowników JST – 4 wywiady eksperckie.

Przygotowanie Programu poparte było udziałem interesariuszy procesu rewitalizacji na każdym etapie jego tworzenia. W tym celu Zarządzeniem Prezydenta Miasta Głogowa powołany został Komitet Rewitalizacji do spraw przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Głogowa na lata 2016-2020, w którego skład wchodziłi przedstawiciele instytucji, podmiotów prywatnych, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców Głogowa. W ramach prac nad Programem zastosowano następujące formy partycypacji społecznej:

- spotkanie informacyjne dla Komitetu Rewitalizacji oraz mieszkańców, podczas którego zainteresowani zgłaszali problemy i potencjalne miejsca do zrewitalizowania,
- nabór projektów do Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Głogowa na lata 2016-2020,
- spotkanie podsumowujące, na którym zaprezentowano projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Głogowa na lata 2016-2020,

- konsultacje społeczne, podczas których była możliwość składania uwag do projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Głogowa na lata 2016-2020.

Równoległe do prac nad LPR-em prowadzone były szeroko zakrojone działania informacyjne o procesie rewitalizacji oraz działania edukacyjne. W ramach czego przeprowadzone zostały działania terenowe, pozwalające na opracowanie ścieżki rewitalizacji wraz z grą terenową, wykorzystywaną w czasie przeprowadzonych spacerów studyjnych. Z uwagi na konieczność rozwijania tożsamości z miastem u najmłodszych mieszkańców, opracowany został i zaprezentowany przedstawicielom szkół i przedszkoli program edukacyjny o rewitalizacji. Celem pobudzenia mieszkańców do czynnego udziału w procesie rewitalizacji zorganizowano spotkanie z pracownikami Biura ds. Rewitalizacji Wałbrzycha, którzy zaprezentowali swoje "dobre praktyki". Mieszkańcy informowani byli o przeprowadzonych działaniach poprzez radio lokalne, ulotki, plakaty, udostępnianie bieżących informacji na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miejskiego oraz portal społecznościowy Facebook. Bieżące informacje o rewitalizacji dostępne były poprzez utworzony REWIpunkt, mieszczący się w gminnym Centrum Informacji Turystycznej na Starym Mieście.

6. Analiza SWOT

Celem analizy SWOT (strengths-weaknesses-opportunities-threats) jest identyfikacja i analiza czynników w kontekście ustalonego celu oraz wskazanie najlepszych rozwiązań, wytyczenie kierunków działania przy jednoczesnym wykorzystaniu szans i mocnych stron, a także minimalizacji zagrożeń i słabych stron analizowanego podmiotu. Przystępując do analizy SWOT należy wskazać czynniki, które mogą wpływać na funkcjonowanie analizowanego podmiotu. Następnie należy posegregować je w cztery grupy:

- grupa 1: mocne strony (strengths, „S”) - czynniki wewnętrzne, cechy, które stanowią atuty, zalety, przewagę analizowanego podmiotu
- grupa 2: słabe strony (weaknesses, „W”) - czynniki wewnętrzne, cechy, które są słabszą stroną analizowanego podmiotu, bariery, wady
- grupa 3: szanse (opportunities, „O”) - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają szansę korzystnej zmiany analizowanego podmiotu
- grupa 4: zagrożenia (threats, „T”) - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają niebezpieczeństwo zmian niekorzystnych dla analizowanego podmiotu

Analiza SWOT bazuje na identyfikacji poszczególnych czynników za pomocą kryterium czasu ich występowania (obecne/ przyszłe) i charakteru oddziaływania danego czynnika (pozytywne/ negatywne). Ze względu na zakres przedmiotowy i cel opracowania dokumentu zdecydowano się przyjąć założenia:

- mocne strony uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter wewnętrzny i pozytywny;
- słabe strony uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter wewnętrzny i negatywny;
- szanse uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter zewnętrzny i pozytywny;

- zagrożenia uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter zewnętrzny i negatywny.

Tabela 18 Analiza SWOT miasta Głogów

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Bliskość do ważnych miast w Polsce (Wrocław, Poznań), • Bliskość do przejścia granicznego, • Zróźnicowanie struktura obszarów prawnie chronionych, • Znaczna liczba pomników przyrody, • Bogactwo pod względem przyrodniczym i krajobrazowym miasta, • Znaczna liczba terenów zielonych • Atrakcyjne obiekty zabytkowe, • Stosunkowo duża liczba placówek edukacyjnych, • Dominacja przedsiębiorstw prowadzących działalność usługową, • Spadek w liczbie osób bezrobotnych, • Przewaga mikroprzedsiębiorstw (zatrudniających do 9 osób), • Aktywna działalność organizacji pozarządowych, • Dostęp do obiektów sportowych, • Zróźnicowana oferta kulturalna ośrodków kultury, • Rozwój infrastruktury mieszkaniowej, • Wysoko rozwinięta infrastruktura drogowa, • Rozwinięta infrastruktura techniczno-sanitarna, • Intensywnie działający MOPS z rozszerzoną propozycją i pojedynczymi inicjatywami aktywizującymi.	• Wysoki poziom zanieczyszczeń środowiskowych, • Zatrucie środowiska • Niewykorzystanie potencjału terenów rekreacyjnych, • Niedostateczne zagospodarowanie terenów zielonych w samym centrum, • Problemy na lokalnych podwórkach, • Niedostateczne oświetlenie terenów wskazanych do rewitalizacji terenów zielonych nad Odrą i w Śródmieściu, • Zły stan peronu kolejowego, • Zmniejszenie liczby osób zameldowanych na pobyt stały, • Spadek w liczbie urodzeń, • Coraz mniejszy przyrost naturalny, • Niewielka liczba średnich i dużych przedsiębiorstw, • Wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, • Szersza oferta kulturalna większych i bogatszych miast w niedalekim sąsiedztwie, • Bogatsza oferta szkolnictwa w sąsiedztwie innych, większych miast, • Niezagospodarowane turystycznie tereny nad Odrą, • Niedostateczny rozwój żeglugi na Odrze, • Zawieszony połączenie pasażerskie PKP z Leszmem.
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Bliskość do Niemiec zwiększa potencjał w rozwoju branży turystycznej, • Bliskość do istotnych miast w Polsce stanowi szansę do rozwoju gospodarczego regionu, • Promocja miasta poprzez wykorzystanie zasobów przyrodniczo-krajobrazowych, • Możliwość realizacji zróźnicowanych	• Zagrożenie wynikające z zanieczyszczenia środowiska • Odpyływanie młodych ludzi ze względu na szeroką ofertę edukacyjną w dużych ośrodkach akademickich • Starzenie się mieszkańców Głogowa, • Migracja mieszkańców do dużych miast i gmin ościennych

- wydarzeń kulturalno-sportowych,
- **Aktywizacja społeczność lokalnej,**
 - **Promocja miasta jako miejsca atrakcyjnego dla działalności organizacji pozarządowych,**
 - **Rozwój małych przedsiębiorstw w sektorze usług,**
 - **Rozwój gospodarczy miasta poprzez zmniejszenie liczby osób bezrobotnych,**
 - **Wzrost liczby mieszkań i dostępu do infrastruktury techniczno-sanitarnej szansą na przyciągnięcie nowych mieszkańców.**
 - **Istniejące podmioty w powiecie i województwie publiczne oraz prywatne działające w obszarze przeciwdziałania wyłączeniu społecznemu**
 - **Utrzymanie wyższego niż w województwie poziomu bezrobocia,**
 - **Wysoka konkurencyjność gospodarcza sąsiednich dużych aglomeracji**
 - **Brak powiązań systemowych między większością podmiotów**

Źródło: opracowanie własne.

7. Identyfikacja obszarów kryzysowych

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji wyznaczenie obszaru zdegradowanego następuje na podstawie koncentracji na nim negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz jednoczesnym występowaniu na nim co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

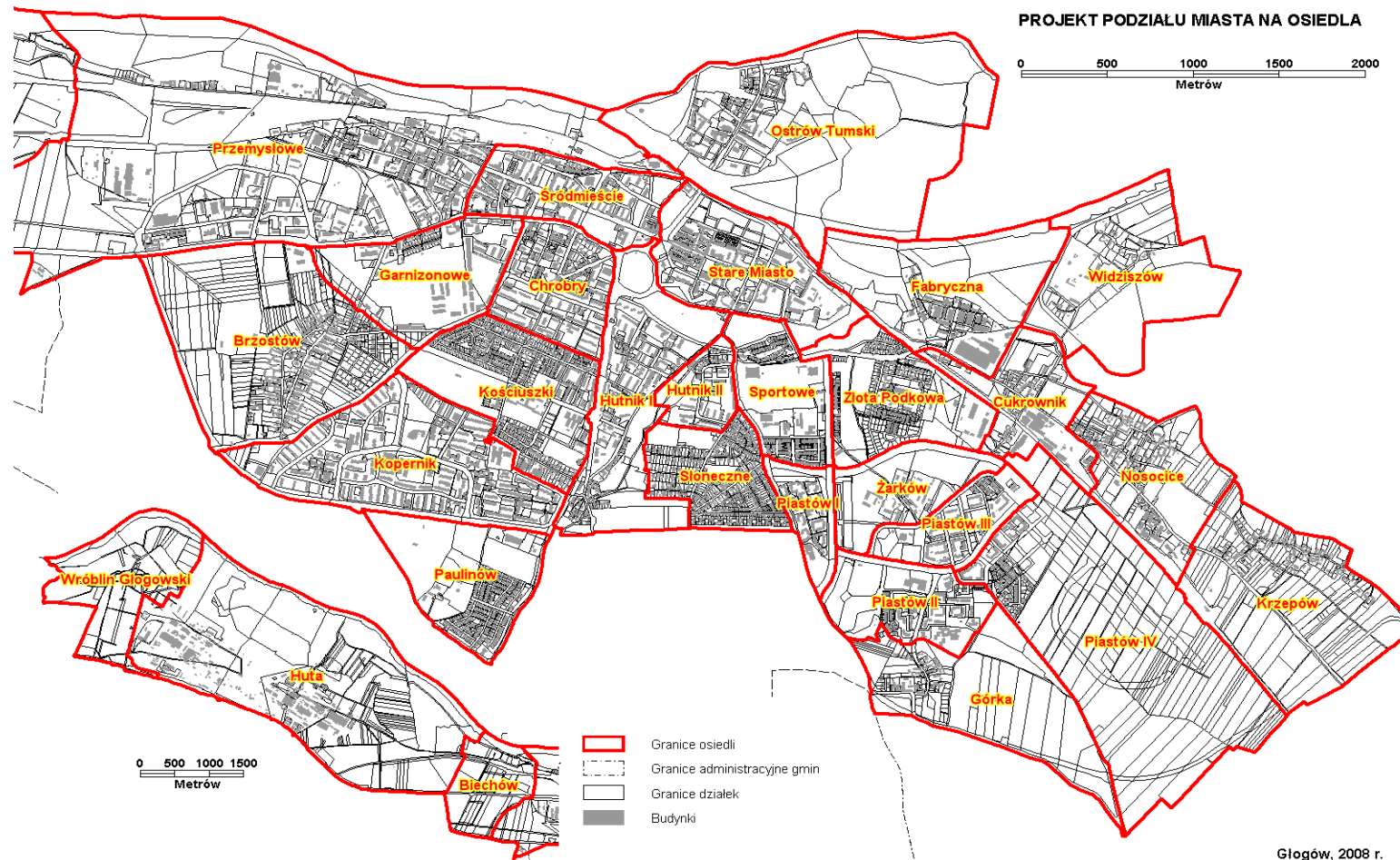
1. Gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
2. Środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
3. Przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji, obszary niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych.
4. Technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Rysunek 21. Granice jednostek funkcjonalno-przestrzennych uwzględniające powiązania wykształcone po 2000 r. w Głogowie

MIASTO GŁOGÓW

PROJEKT PODZIAŁU MIASTA NA OSIEDLA

Głogów, 2008 r.

Źródło: sit.glogow.pl

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

Dwie przedstawione poniżej mapy przedstawiają liczbę mieszkańców oraz gęstość zaludnienia poszczególnych osiedli w Głogowie. Z pierwszej mapy wynika, że najwięcej mieszkańców w Głogowie zamieszkuje osiedla Kopernik (19 034) oraz Chrobry (7 014), znajdujące się na południe od trzeciej co do wielkości dzielnicy Śródmieście (6 986).

Liczba mieszkańców pozostałych osiedli wynosi kolejno:

- Hutnik I (5 757),
- Piastów III (3 350),
- Kościuszki (2 867).

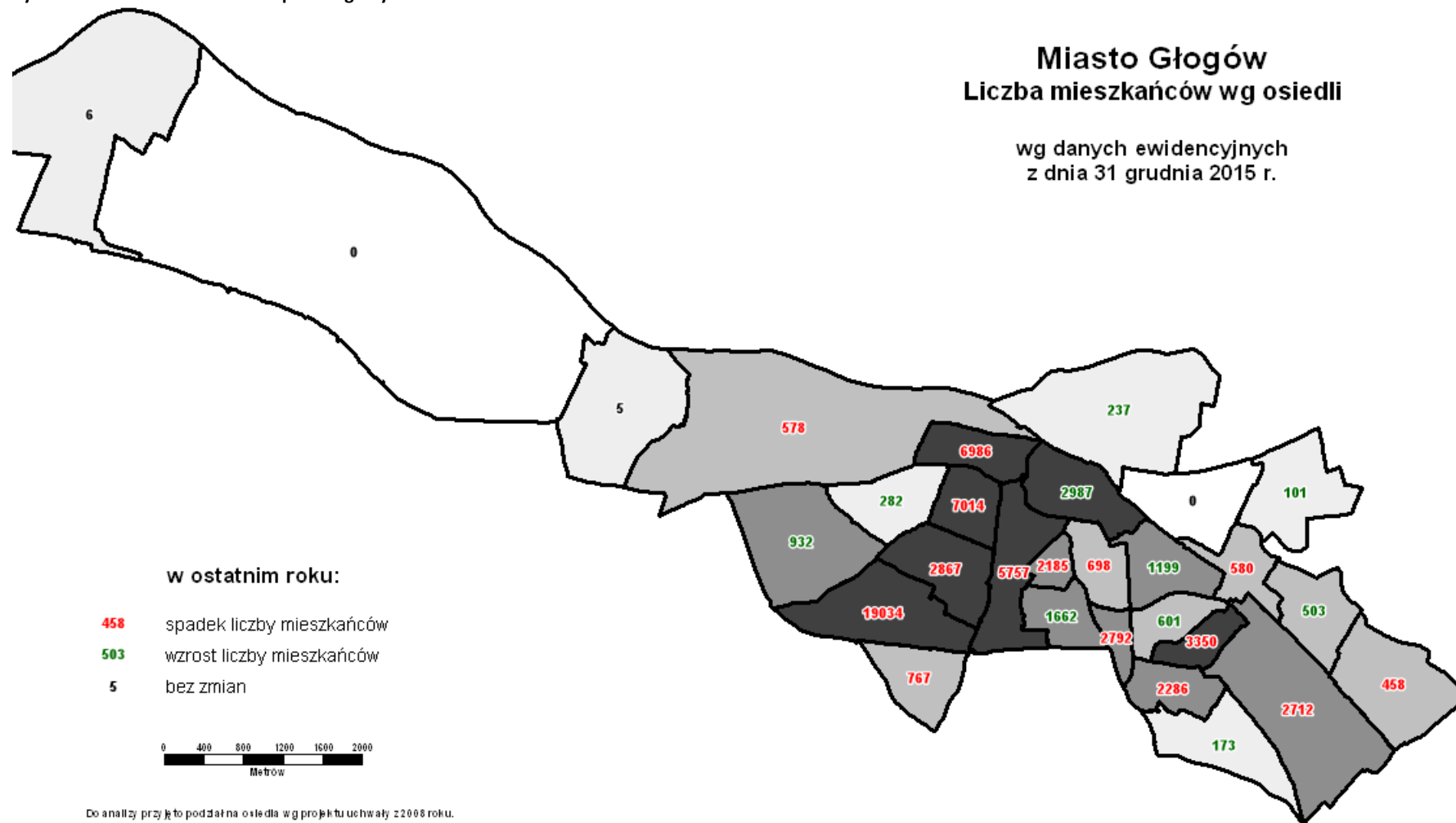
Największą gęstością zaludnienia (w osobach na km²) charakteryzują się osiedla, w których mieszka największa liczba ludności. Są to:

- Kopernik (18 621),
- Chrobry (16 247).

W przypadku pozostałych osiedli, gęstość zaludnienia jest mniejsza, jednak odsetek pozostaje nadal wysoki. Do nich zalicza się:

- Śródmieście (14 729),
- Piastów I (14 279),
- Piastów III (11 259)
- Hutnik II (11 824).

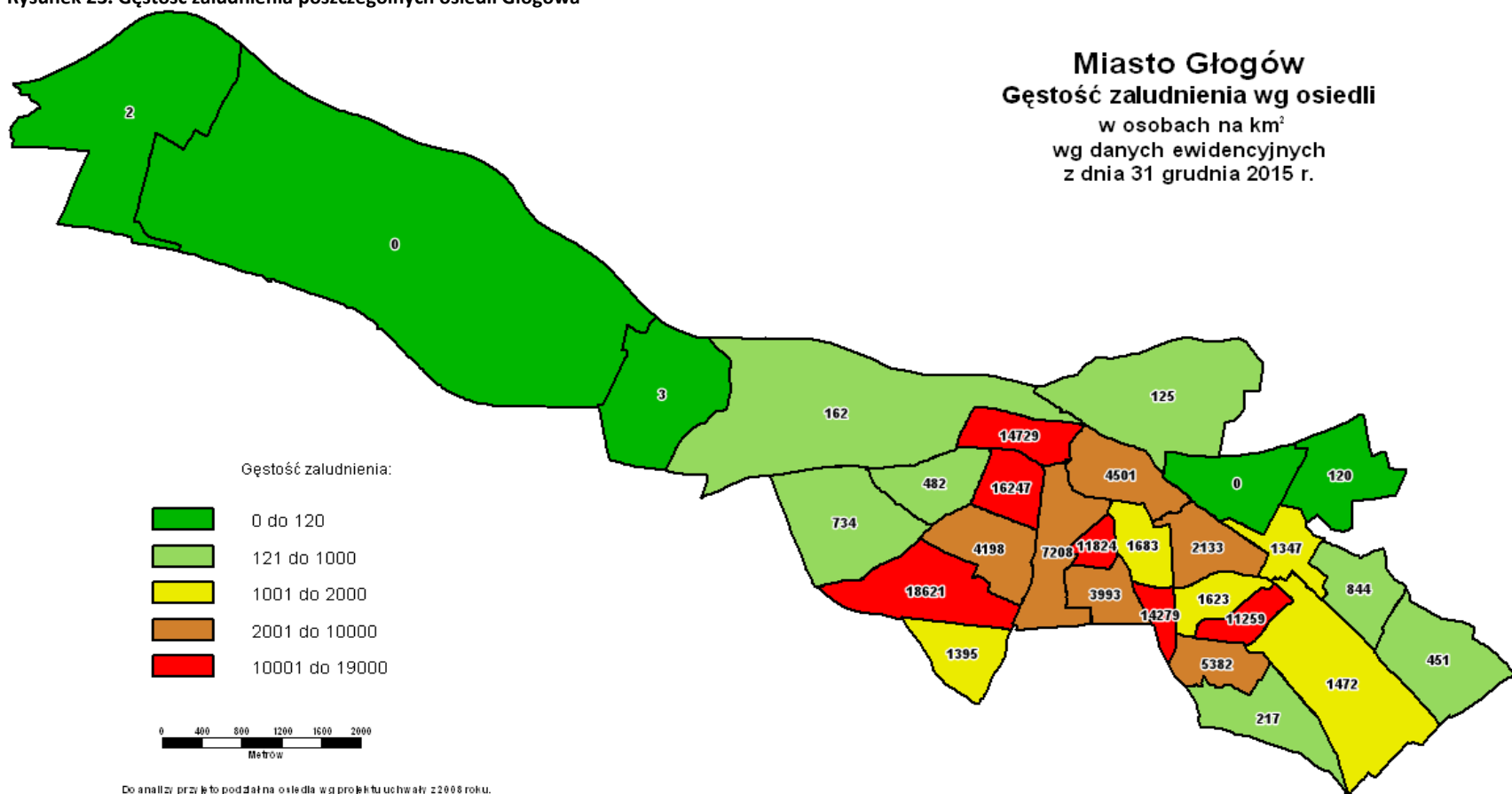
Rysunek 22. Liczba mieszkańców poszczególnych osiedli

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

Źródło: <http://sit.glogow.pl/>

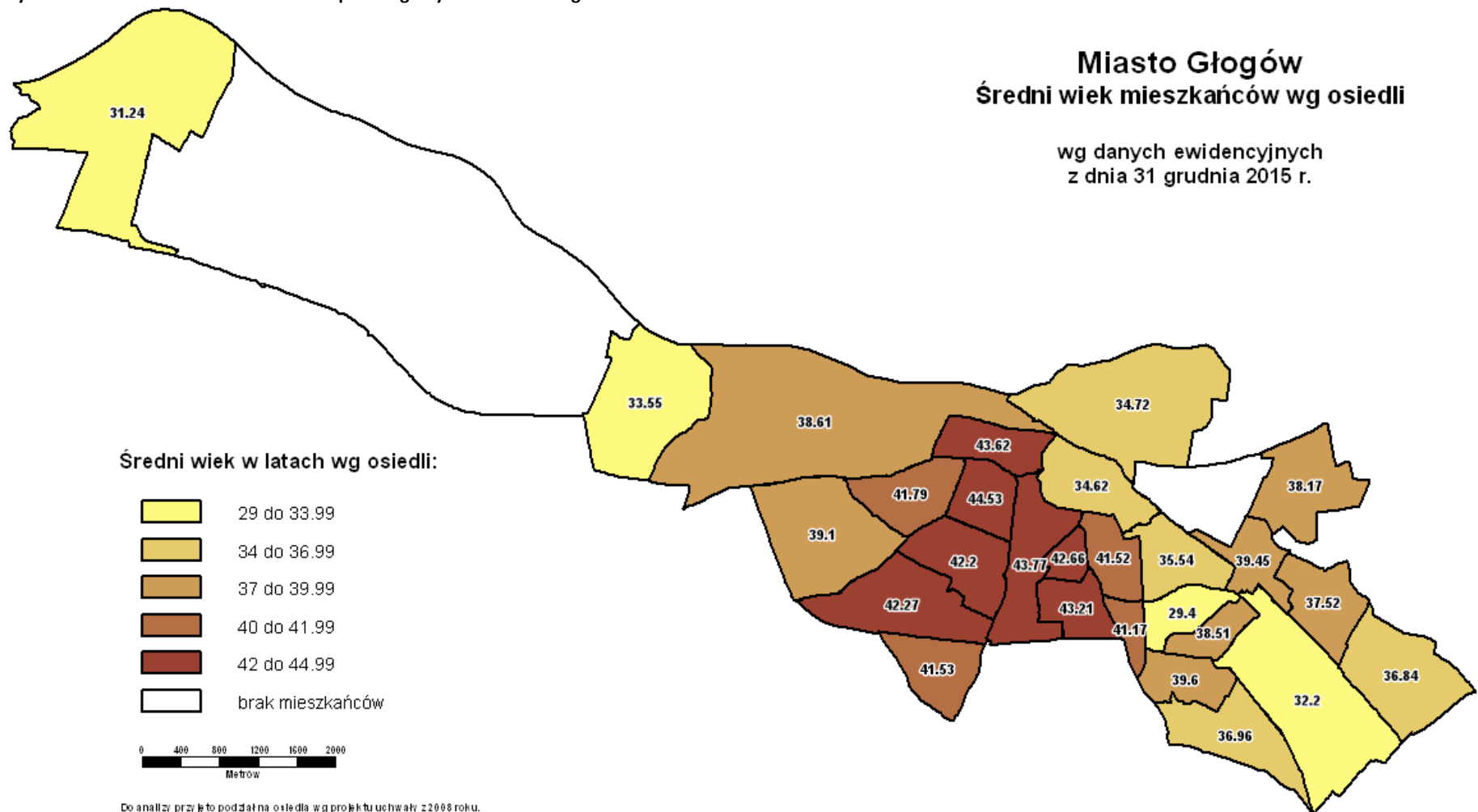
Rysunek 23. Gęstość zaludnienia poszczególnych osiedli Głogowa

Źródło: <http://sit.glogow.pl/>

Analiza demograficzna ukazuje, że najwyższa średnia wieku cechuje mieszkańców osiedli przyległych do centralnych obszarów w Głogowie, czyli osiedla Chrobry (44,06) oraz Hutnik I (43,39). Następnie jest to Śródmieście (43,1) oraz osiedla położone na południe od centrum miasta - Słoneczne (43,07) i Hutnik II (42,32) oraz na południowy-zachód, czyli osiedle Garnizonowe (42,28).

Rysunek 24. Średnia wieku mieszkańców poszczególnych osiedli w Głogowie

Źródło: <http://sit.glogow.pl/>

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

7.1. Problemy społeczne

Istotne przy tworzeniu Lokalnego Programu Rewitalizacji jest zdefiniowanie problemów społecznych. Wśród mieszkańców Głogowa wyodrębnić można takie problemy jak:

Bezrobocie

Największa liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy zamieszkuje osiedla:

- Kopernik (579),
- Śródmieście (427),
- Hutnik I (244),
- Chrobry (159),
- Piastów III (146)
- Stare Miasto (135).

Jednak biorąc pod uwagę populację mieszkańców ogółem poszczególnych osiedli, można zauważyć, że najwyższy wskaźnik bezrobotnych w populacji mieszkańców występuje na osiedlach Przemysłowe, Żarków, Śródmieście, Brzostów, Nosocice i Krzepów. Wysoki wskaźnik bezrobocia zaobserwować można również na osiedlach: Hutnik II, Ostrów Tumski, Piastów II i Stare Miasto.

Poniżej ukazana tabela przedstawia szczegółowe dane.

Tabela 19 Osoby bezrobotne wg osiedli (stan z 31.12.2015r.)

Lp	Osiedle	Liczba osób bezrobotnych	Mieszkańcy ogółem	Udział osób bezrobotnych w populacji ogółem
1	Biechów	0	5	0%
2	Brzostów	56	932	6%
3	Chrobry	159	7014	2%
4	Cukrownik	7	580	1%
5	Fabryczna	0	0	0%
6	Garnizonowe	3	282	1%
7	Górka	6	173	3%
8	Huta	0	0	0%
9	Hutnik I	244	5757	4%
10	Hutnik II	110	2185	5%
11	Kopernik	579	19034	3%
12	Kościuszki	129	2867	4%
13	Krzepów	26	458	6%
14	Nosocice	31	503	6%
15	Ostrów Tumski	13	237	5%
16	Paulinów	11	767	1%
17	Piastów I	90	2792	3%
18	Piastów II	105	2286	5%
19	Piastów III	146	3350	4%
20	Piastów IV	57	2712	2%
21	Przemysłowe	54	578	9%
22	Słoneczne	36	1662	2%
23	Sportowe	38	698	5%
24	Stare Miasto	135	2987	5%
25	Śródmieście	427	6986	6%
26	Widziszów	4	101	4%
27	Wróblin Głogowski	0	6	0%
28	Złota Podkowa	43	1199	4%
29	Żarków	44	601	7%
	brak danych	37		
	Suma	2590	66752	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Głogów

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

Analizując rynek pracy w Głogowie można zauważyć, że mieszkańcy czterech osiedli znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku. Aż sześć wartości, w poszczególnych rodzajach bezrobocia, przewyższa średnią dla całego miasta. Dotyczy to osiedli: Hutnik I, Kopernik, Śródmieście, Stare Miasto oraz Piastów III. Na terenie wymienionych obszarów mieszka wysoki odsetek kobiet pozostających bez pracy, bezrobotnych do 25 roku życia i powyżej 50 roku życia, bez średniego wykształcenia oraz odpowiednich kwalifikacji zawodowych oraz długotrwale pozostających bez pracy.

Warto zaznaczyć, że na osiedlach Chrobry, Piastów I oraz Piastów II, aż w trzech rodzajach bezrobocia, wartość przewyższa średnią dla Głogowa.

Tabela 20 Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy w wg osiedli (1/2)

Osiedle	Liczba bezrobotnych kobiet	Udział kobiet wśród osób bezrobotnych ogółem	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Udział osób długotrwale bezrobotnych wśród osób bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych do 25 r. ż.	Udział osób do 25 r. ż. wśród osób bezrobotnych ogółem
Biechów	0	0%	0	0%	0	0
Brzostów	33	59%	32	57%	10	18%
Chrobry	96	60%	91	57%	17	11%
Cukrownik	2	29%	4	57%	1	14%
Fabryczna	0	0%	0	0%	0	0%
Garnizonowe	2	67%	2	67%	1	33%
Górka	4	67%	2	33%	2	33%
Huta	0	0%	0	0%	0	0%
Hutnik I	158	65%	153	63%	30	12%
Hutnik II	56	51%	31	28%	10	9%
Kopernik	374	65%	312	54%	74	13%
Kościuszki	82	64%	73	57%	18	14%
Krzepów	14	54%	12	46%	4	15%
Nosocice	18	58%	21	68%	5	16%
Ostrów Tumski	10	77%	7	54%	3	23%
Paulinów	5	45%	3	27%	1	9%
Piastów I	58	64%	58	64%	9	10%
Piastów II	71	68%	67	64%	10	10%
Piastów III	101	69%	71	49%	30	21%
Piastów IV	47	82%	36	63%	5	9%
Przemysłowe	34	63%	32	59%	8	15%
Słoneczne	25	69%	20	56%	8	22%
Sportowe	24	63%	18	47%	5	13%
Stare Miasto	98	73%	73	54%	12	9%
Śródmieście	244	57%	241	56%	46	11%
Widziszów	2	50%	1	25%	0	0%
Wróblin Głogowski	0	0%	0	0%	0	0%
Złota Podkowa	24	56%	25	58%	9	21%
Żarków	33	75%	27	61%	4	9%
Suma	1615		1412		322	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Głogów

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

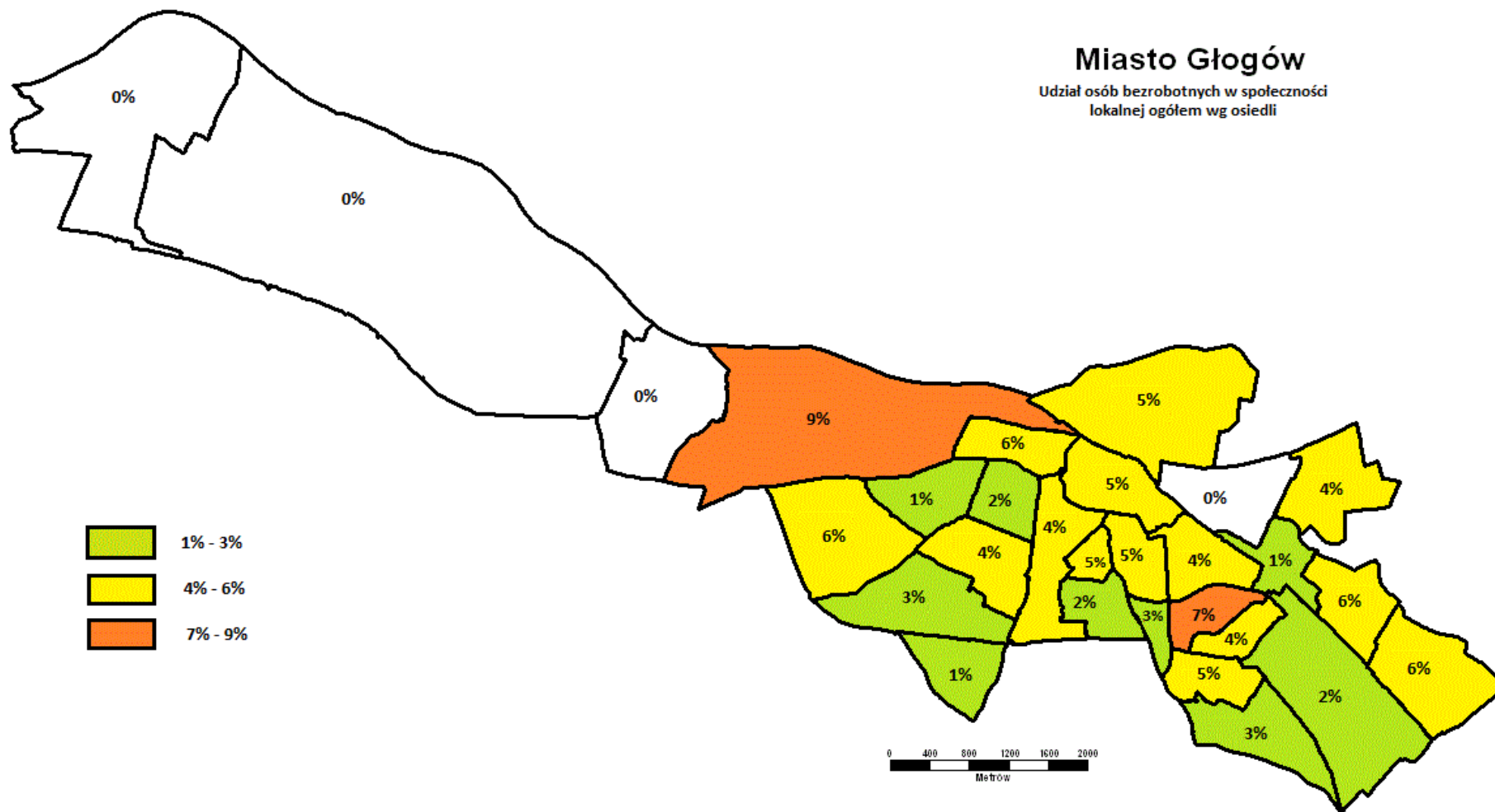
Tabela 21 Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy wg osiedli (2/2)

Osiedle	Liczba osób bezrobotnych pow. 50 r. ż.	Udział osób pow. 50 r. ż. wśród osób bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia	Udział osób bez wykształcenia wśród osób bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji	Udział osób bez kwalifikacji wśród osób bezrobotnych ogółem
Biechów	0	0%	0	0%	0	0%
Brzostów	13	23%	28	50%	19	34%
Chrobry	48	30%	68	43%	36	23%
Cukrownik	4	57%	5	71%	2	29%
Fabryczna	0	0%	0	0%	0	0%
Garnizonowe	1	33%	1	33%	2	67%
Górka	3	50%	3	50%	1	17%
Huta	0	0%	0	0%	0	0%
Hutnik I	58	24%	129	53%	50	20%
Hutnik II	18	16%	31	28%	12	11%
Kopernik	123	21%	258	45%	134	23%
Kościuszki	38	29%	58	45%	27	21%
Krzepów	9	35%	21	81%	11	42%
Nosocice	8	26%	24	77%	14	45%
Ostrów Tumski	3	23%	12	92%	3	23%
Paulinów	2	18%	4	36%	2	18%
Piastów I	41	46%	42	47%	16	18%
Piastów II	30	29%	51	49%	24	23%
Piastów III	34	23%	62	42%	28	19%
Piastów IV	7	12%	11	19%	8	14%
Przemysłowe	23	43%	40	74%	16	30%
Słoneczne	14	39%	11	31%	7	19%
Sportowe	13	34%	17	45%	7	18%
Stare Miasto	32	24%	49	36%	23	17%
Śródmieście	110	26%	228	53%	84	20%
Widziszów	2	50%	3	75%	3	75%
Wróblin Głogowski	0	0%	0	0%	0	0%
Złota Podkowa	10	23%	17	40%	7	16%
Żarków	7	16%	28	64%	14	32%
Suma	651		1201		550	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Głogów

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

Rysunek 25. Udział osób bezrobotnych w populacji ogółem wg osiedli (stan z 31.12.2015r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Głogów

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

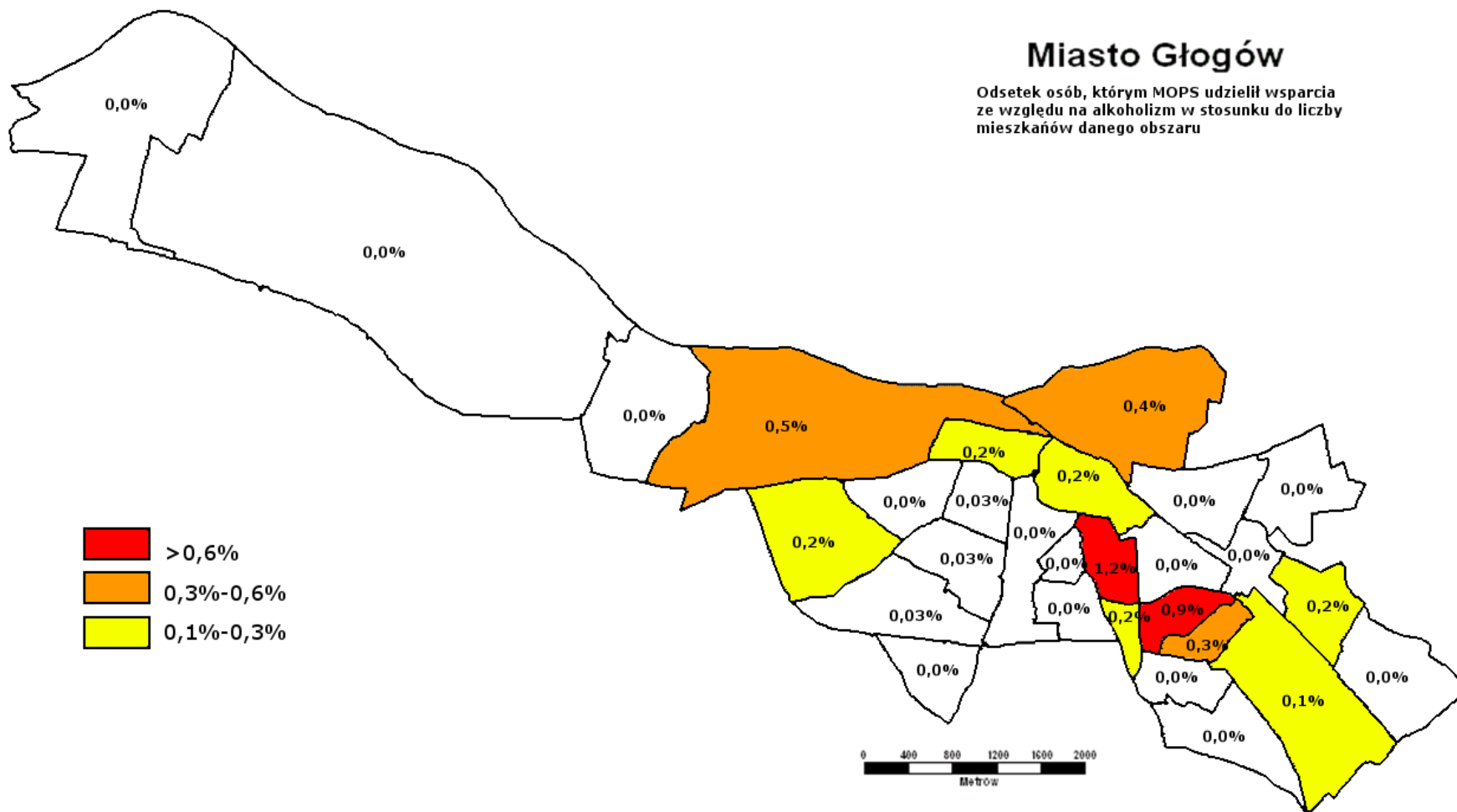
Alkoholizm

Kolejnym z wyodrębnionych problemów jest alkoholizm. Według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy najwięcej osób, którym MOPS w 2015r. udzielił wsparcia ze względu na problem z alkoholem mieszkało na osiedlach:

- Śródmieście (12),
- Piastów III (9),
- Żarków (7),
- Kopernik (6),
- Sportowe (6),
- Piastów I (5)
- Stare Miasto (5).

Natomiast najwyższy wskaźnik liczby rodzin, które skorzystały ze wsparcia MOPS, ze względu na problemy alkoholowe odnotowano w Śródmieściu (8) oraz dzielnicach: Kopernik, Żarków oraz Stare Miasto (po 4).

Rysunek 26. Odsetek osób, którym MOPS udzielił wsparcia ze względu na problem z alkoholem w 2015 r. wg osiedli

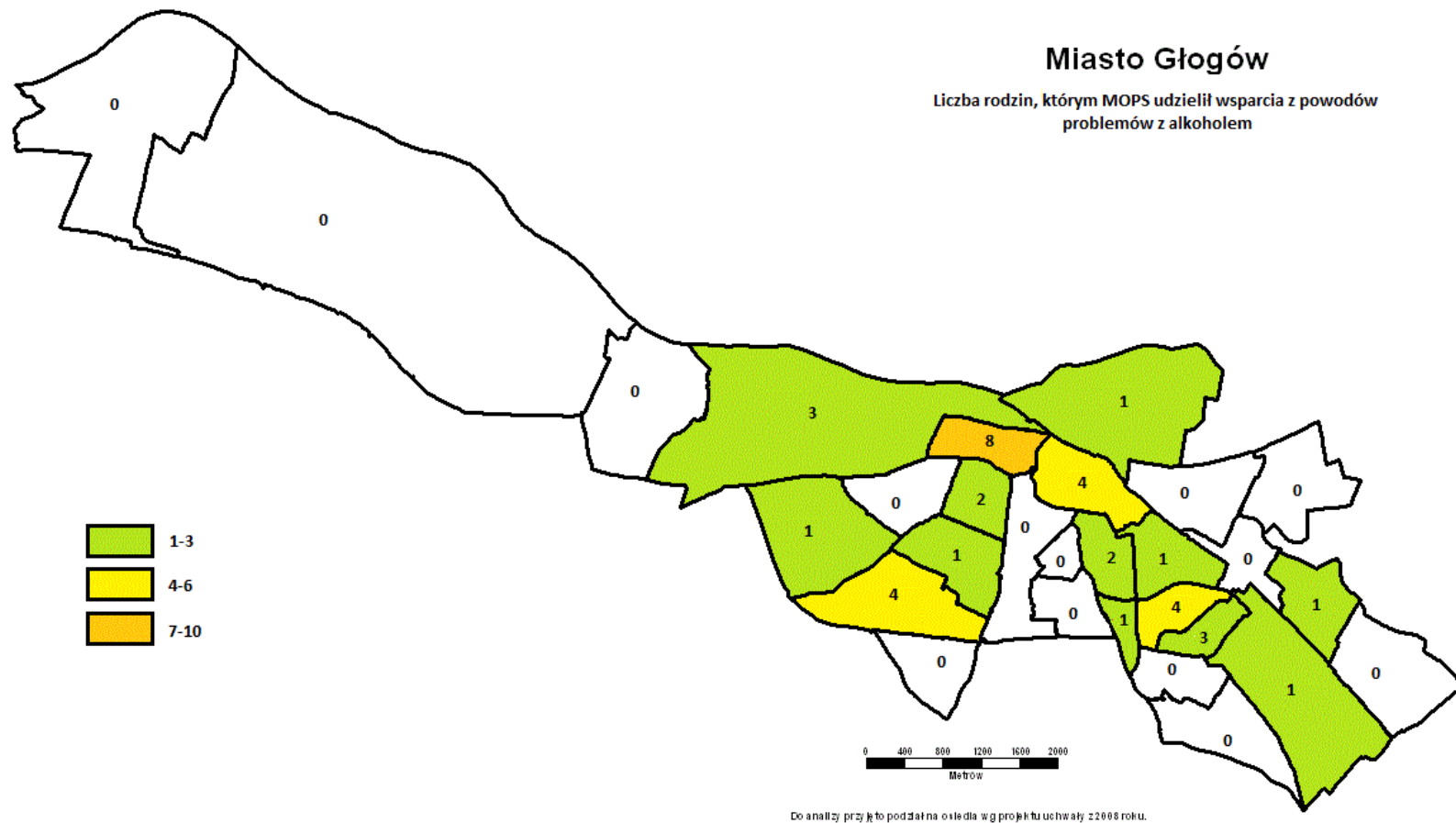

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Głogów

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

Rysunek 27. Liczba rodzin, którym MOPS udzielił wsparcia z powodu problemów z alkoholem (2015r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Głogów

Bezradność opiekuńcza

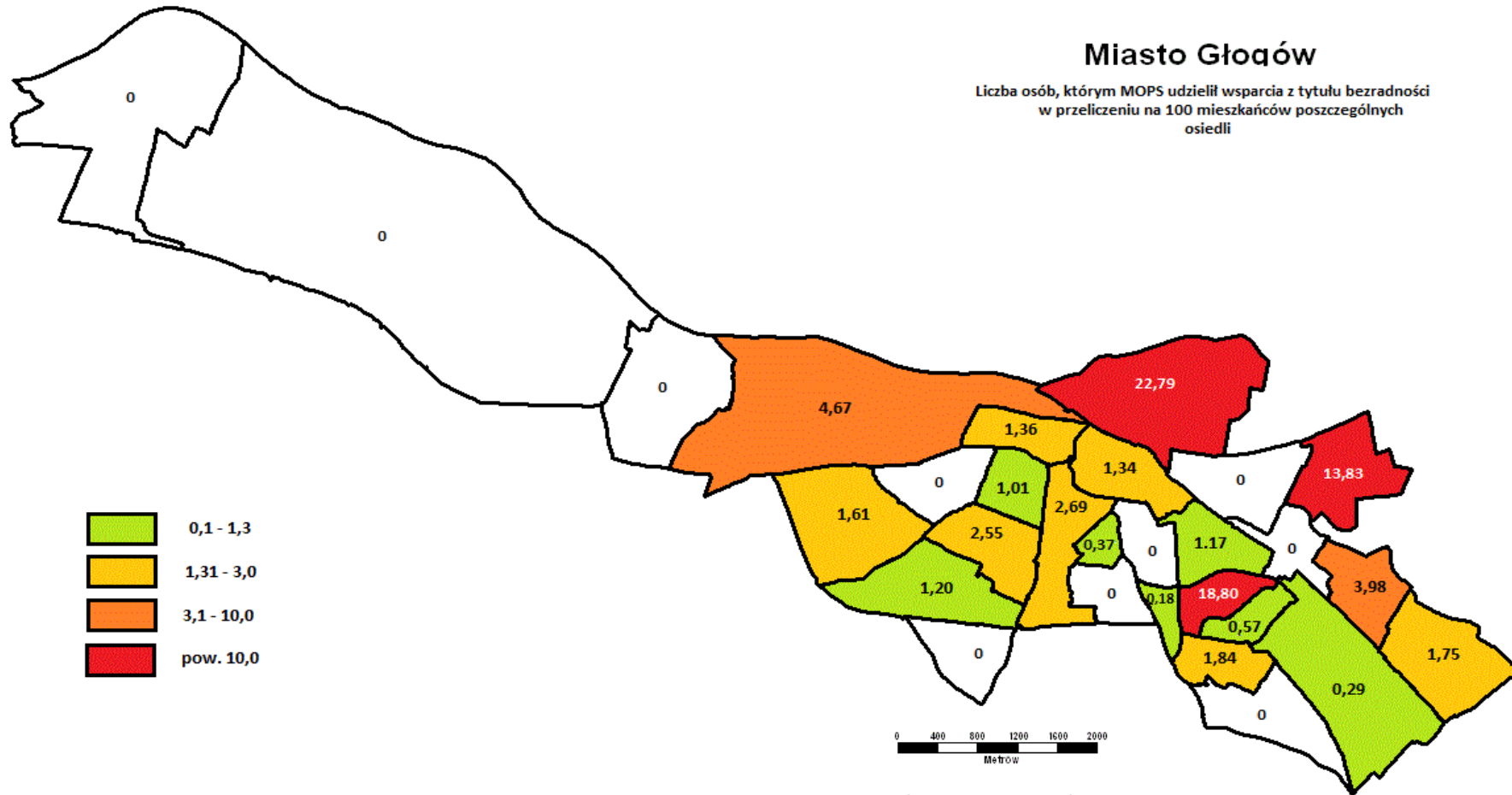
Z kolei z tytułu bezradności opiekuńczej w przeliczeniu na 100 mieszkańców poszczególnych osiedli, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej najczęściej udzielał wsparcia mieszkańcom dzielnic:

- Ostrów Tumski (22,79),
- Żarków (18,80),
- Widziszów (13,83)
- Przemysłowe (4,67).

Wysoki wskaźnik obrazujący wsparcie Ośrodka Pomocy Społecznej występuje również w jednostkach:

- Hutnik I,
- Kościuszki,
- Piastów II,
- Krzepów,
- Brzostów,
- Śródmieście,
- Stare Miasto.

Rysunek 28. Liczba osób dotkniętych bezradnością opiekuńczą

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Głogów

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

Niepełnosprawność

Na poniższej mapie przedstawiono liczbę osób bezrobotnych z podziałem na osiedla. Kolorem czerwonym, oznaczającym największą liczbę osób niepełnosprawnych, oznaczone zostały osiedla:

- Kopernik (200),
- Hutnik I (110) ,
- Śródmieście (102).

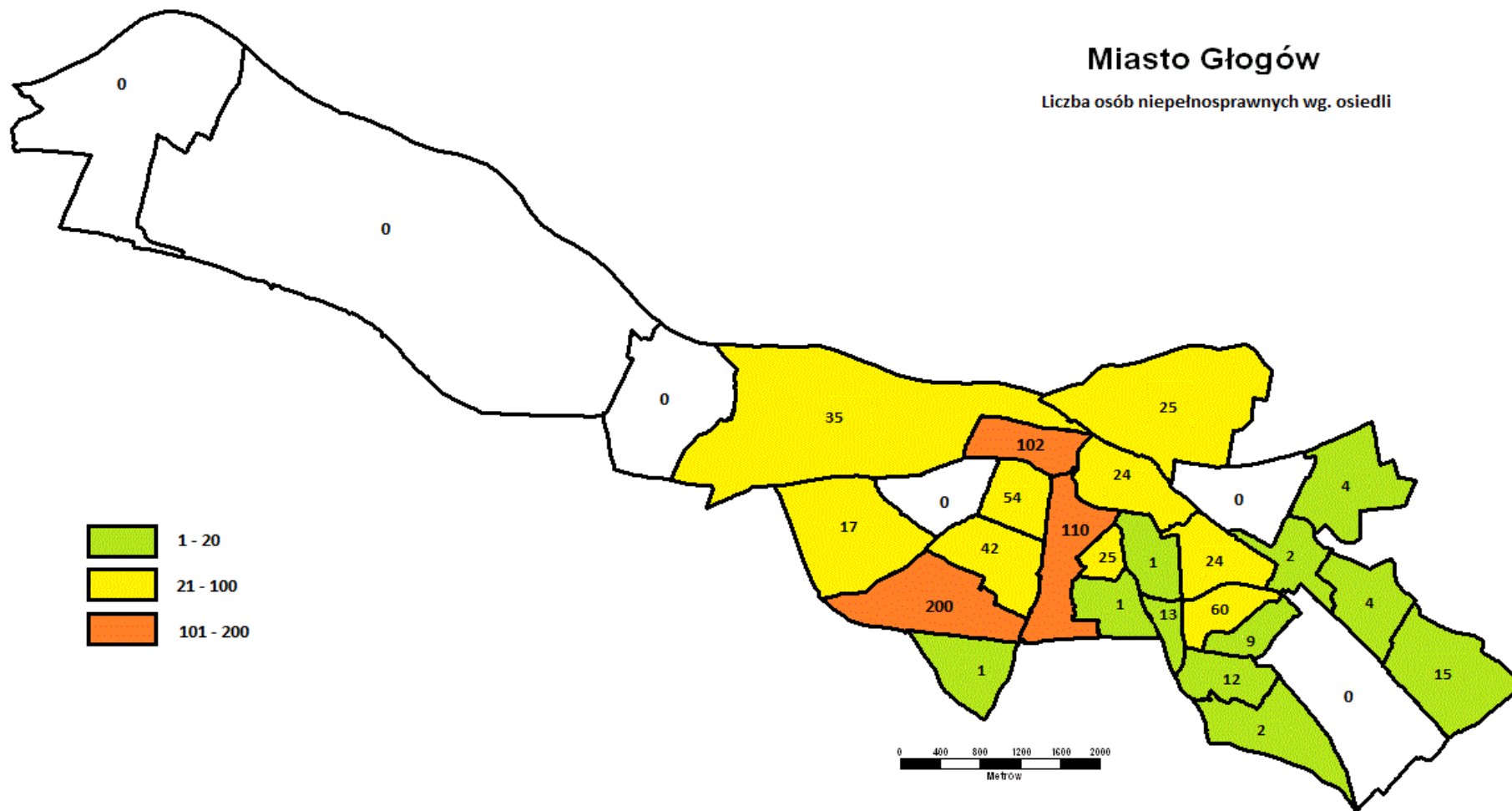
Warto zaznaczyć, że od 21 do 100 niepełnosprawnych (na mapie kolor żółty) mieszka również na osiedlach:

- Przemysłowe,
- Ostrów Tumski,
- Chrobry, Brzostów,
- Kościuszki,
- Stare Miasto,
- Złota Podkowa,
- Żarków,
- Hutnik II.

Najmniej osób niepełnosprawnych mieszka na osiedlach, które stanowią graniczne obszary miasta Głogów.

Rysunek 29. Liczba osób niepełnosprawnych w 2015r. wg osiedli

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Głogów

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

Ubóstwo

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie udzielając wsparcia ze względu na ubóstwo najczęściej udzielał wsparcia rodzinom zamieszkującym osiedla:

- Stare Miasto (134),
- Kopernik (101),
- Śródmieście (63).

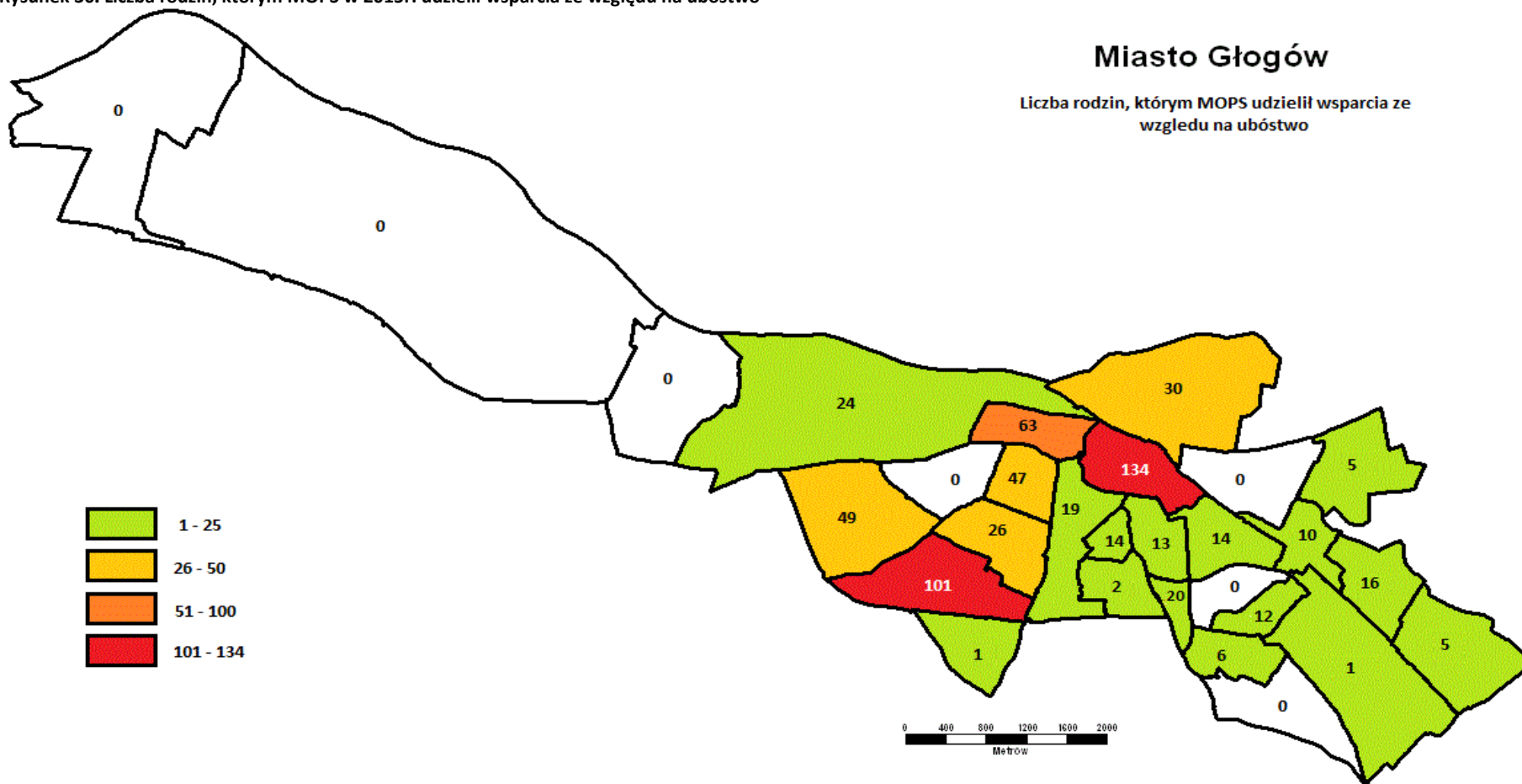
Wiele rodzin potrzebujących wsparcia ze względu na ubóstwo zamieszkuje również osiedla:

- Brzostów,
- Ostrów Tumski,
- Kościuszki,
- Chrobry.

Warto zaznaczyć, że na terenie Głogowa istnieją osiedla, na których wskaźnik osób ubogich równy jest zero.

Rysunek 30. Liczba rodzin, którym MOPS w 2015r. udzielił wsparcia ze względu na ubóstwo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS Głogów

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

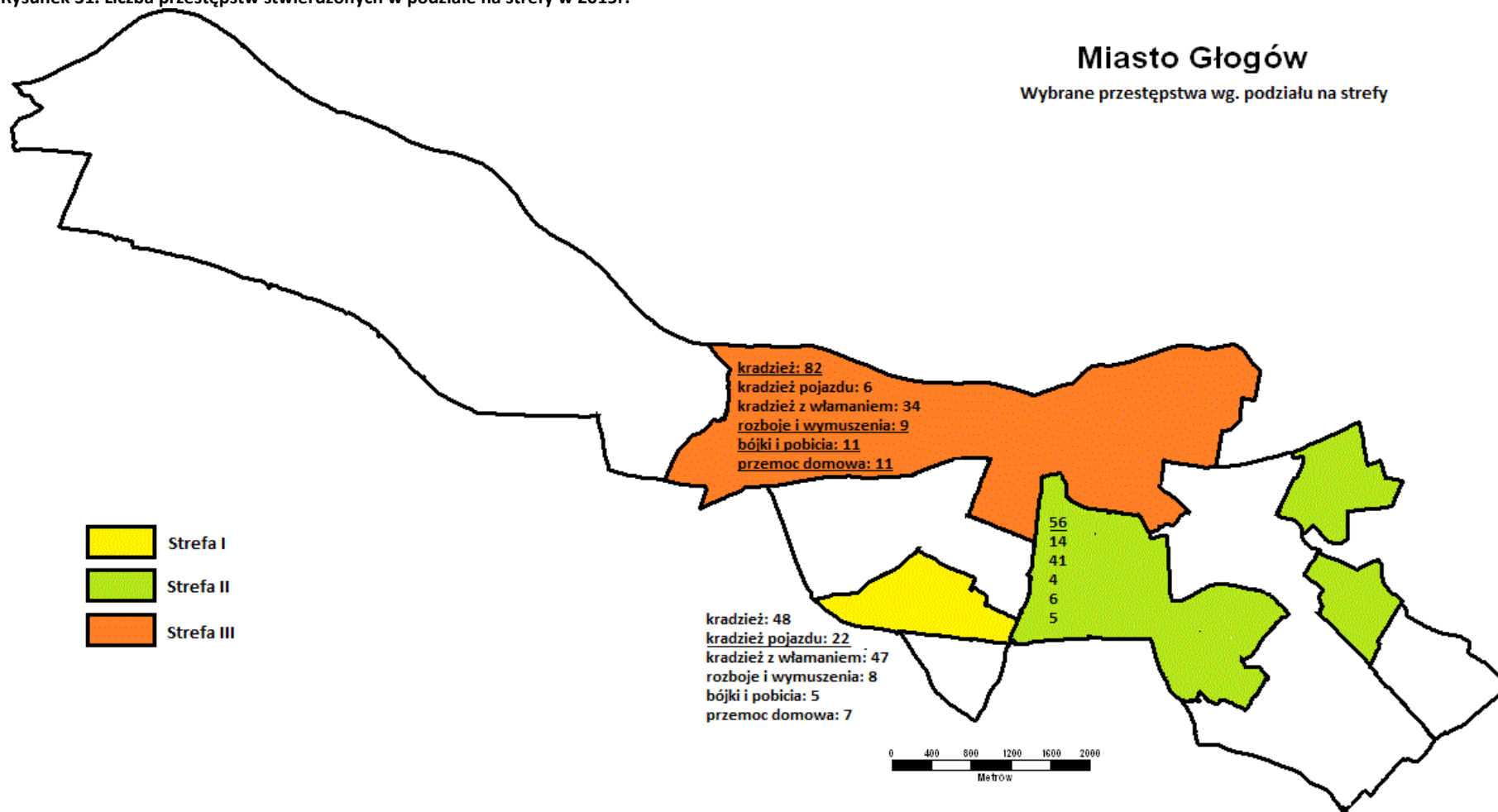
Przestępczość

Głogów został przez policję podzielony na trzy strefy:

1. Strefa I – osiedle Kopernik;
2. Strefa II – Hutnik I, Hutnik II, Słoneczne, Sportowe, Piastów I , Piastów II, Piastów III, Żarków, Widziszów oraz Nosocice;
3. Strefa III – osiedla: Przemysłowe, Śródmieście, Stare Miasto, Chrobry oraz Ostrów Tumski.

Jak wynika z danych Komendy Powiatowej Policji w Głogowie najwięcej przestępstw w 2015r. popełnionych zostało w Strefie III – 153. Porównując wszystkie trzy analizowane strefy, w Strefie III najwyższy wskaźnik przestępstw stwierdzonych dotyczył takich zdarzeń jak: kradzież (82), rozboje i wymuszenia (9), bójki i pobicia (11) oraz przemoc domowa (11). Z kolei w Strefie I najwyższy wskaźnik przestępczości odnosi się do kradzieży pojazdów (22) oraz kradzieży z włamaniem (47).

Rysunek 31. Liczba przestępstw stwierdzonych w podziale na strefy w 2015r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Głogowie

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

Inne obywatelstwa

Najwięcej osób zameldowanych w Głogowie z obcymi obywatelstwami zamieszkuje centralny obszar miasta –osiedle Śródmieście (11) .

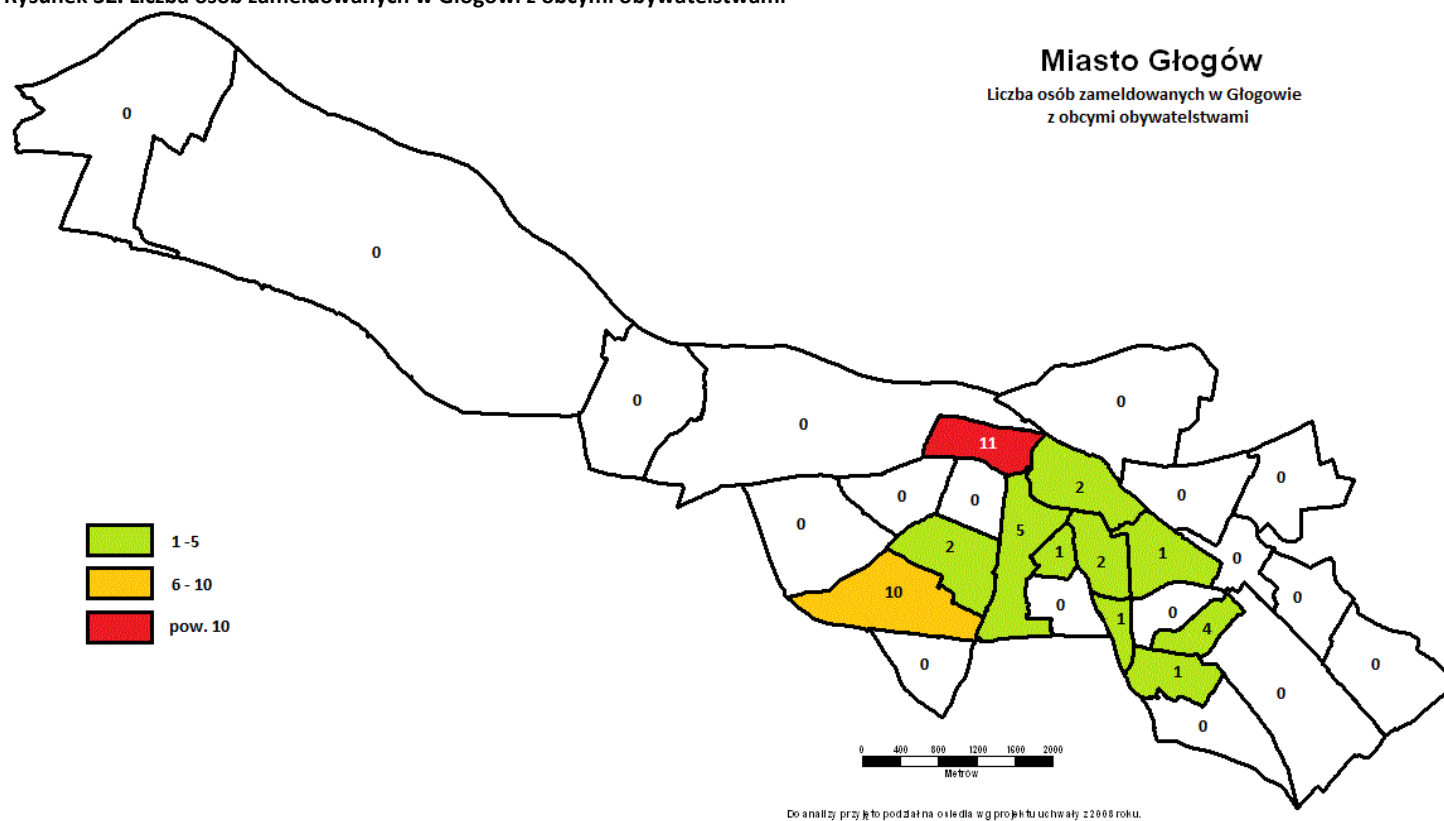
Osoby z zagranicznymi paszportami zameldowane są również na osiedlach:

- Kopernik (10).
- Kościuszki,
- Hutnik I,
- Stare Miasto,
- Hutnik II,
- Sportowe,
- Piastów I,
- Złota Podkowa,
- Piastów II,
- Piastów III.

Jak wynika z poniższej mapy, osoby z innym obywatelstwem niż polskim, zamieszkują głównie tereny na południe od centrum Głogowa.

Rysunek 32. Liczba osób zameldowanych w Głogowie z obcymi obywatelstwami

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogowie

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

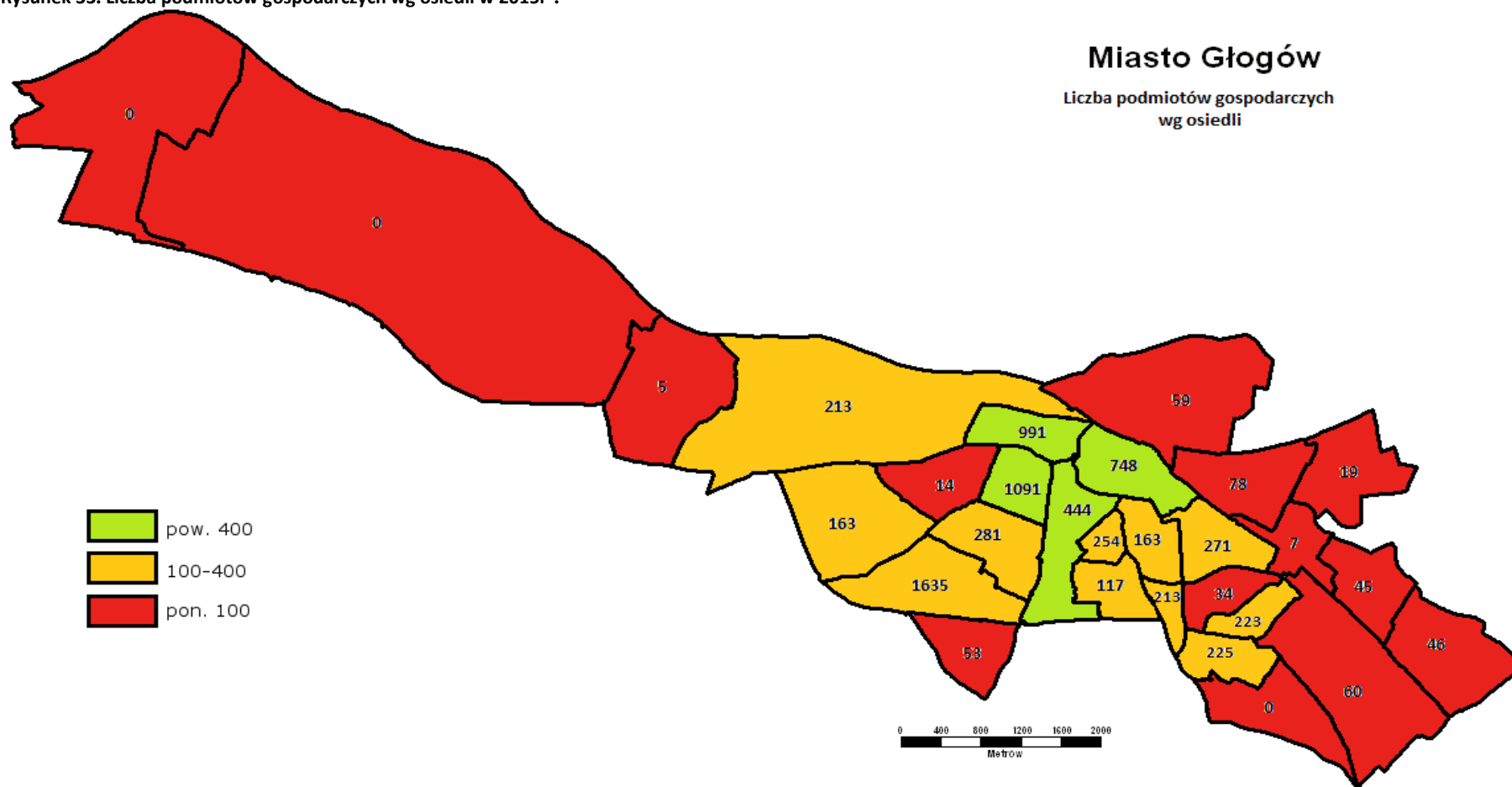
Gospodarka

Najwięcej podmiotów gospodarczych było zarejestrowanych na osiedlu Kopernik. Ich liczba w roku 2015 równa była 1635. Jak wynika z przedstawionych poniżej map, największe zagęszczenie firm było w centralnych obszarach w Głogowie. Aż 1091 podmiotów gospodarczych zarejestrowano na osiedlu Chrobry. Nieco mniej, jednak odsetek ten nadal był wysoki, funkcjonowało w Śródmieściu (991) oraz w Starym Mieście (748). Również na terenie osiedla Hutnik zarejestrowanych było wiele podmiotów gospodarczych (444).

Warto zaznaczyć, że na obszarach osiedli: Wróblin-Głogowski, Huta oraz Górka nie zarejestrowano żadnych podmiotów gospodarczych.

Druga zaprezentowana mapa przedstawia liczbę podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców. Na osiedlach Górka (0), Cukrownik (1,2), Piastów IV (2,21) oraz Garnizonowe (4,96) występowała ich najmniejsza liczba. Poniżej 15 działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców zarejestrowanych było również na osiedlach: Śródmieście, Hutnik I, Kościuszki, Kopernik, Paulinów, Hutnik II, Słoneczne, Piastów I, Piastów II, Piastów III, Żarków, Nosocice oraz Krzepów.

Rysunek 33. Liczba podmiotów gospodarczych wg osiedli w 2015r⁹.

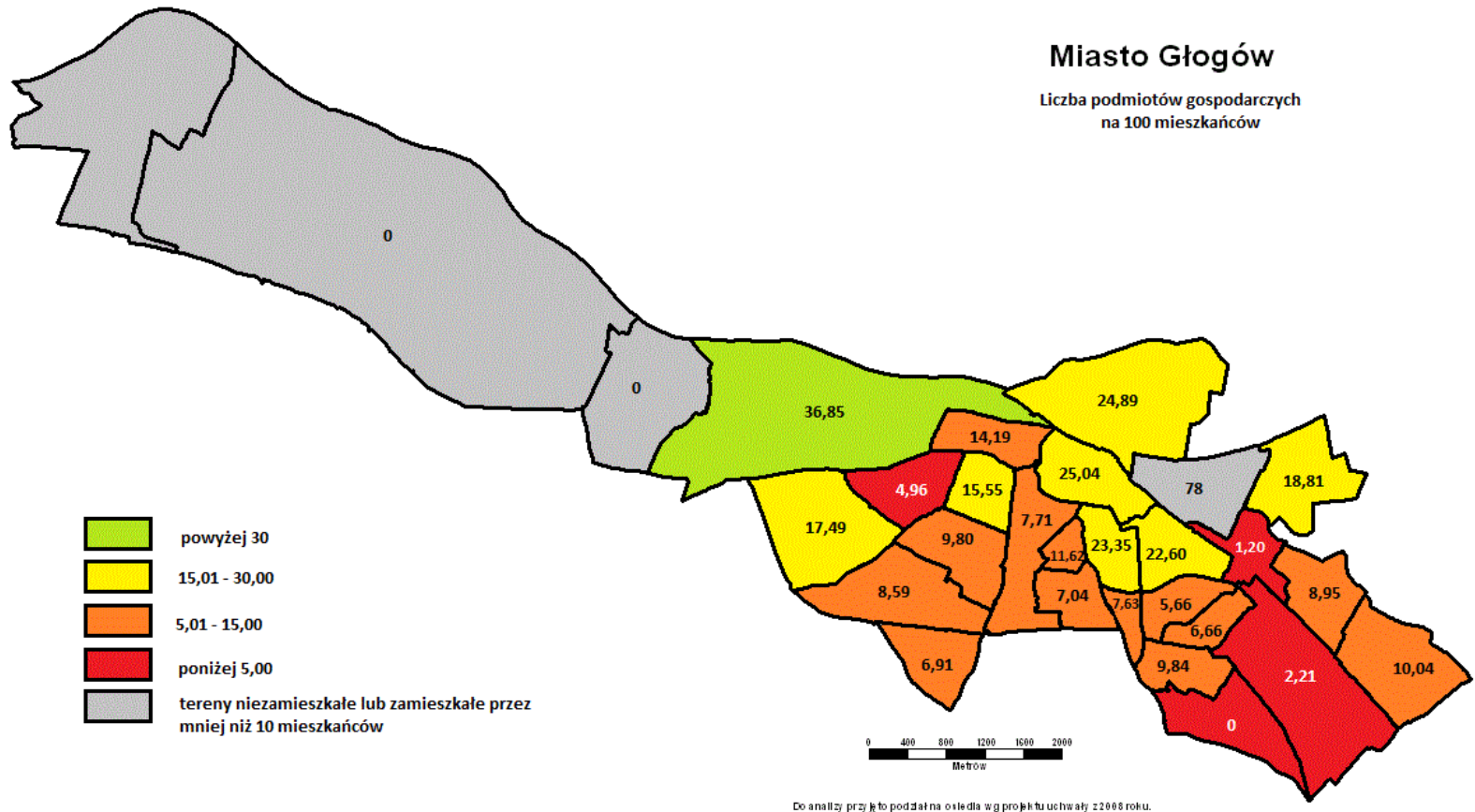

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogowie

⁹ Na terenie osiedla Huta działa huta miedzi, prowadzona przez spółkę KGHM S.A. zarejestrowaną w Lubinie

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

Rysunek 34. Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w 2015r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogowie

Problemy środowiskowe

Drugą kwestią, która jest istotna przy tworzeniu Lokalnego Programu Rewitalizacji, są problemy środowiskowe. Niewątpliwie jednym z nich jest liczba pomników przyrody, które świadczą o atrakcyjności turystycznej danego regionu.

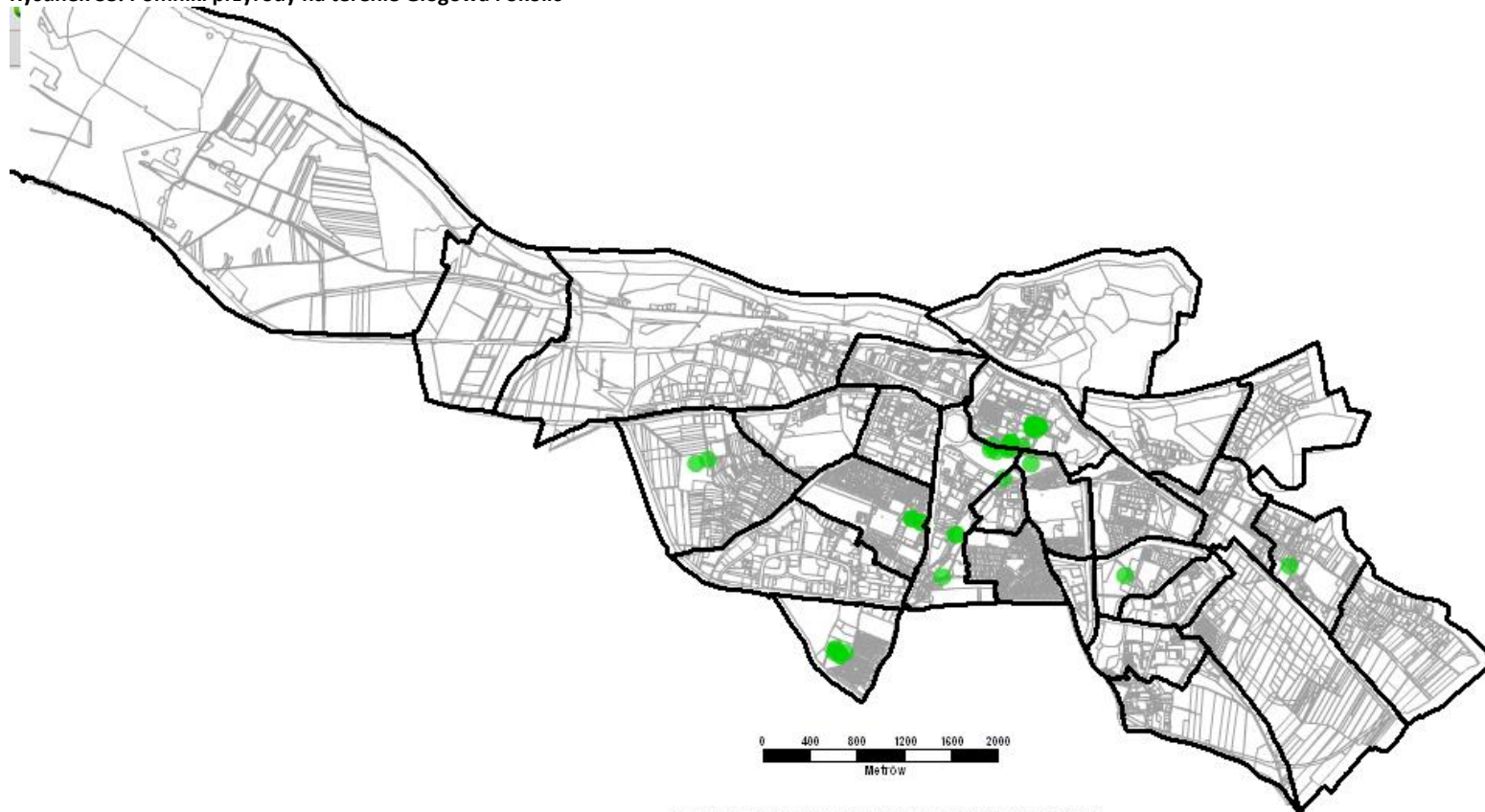
Na terenie miasta Głogów najwięcej pomników przyrody zaobserwować można na osiedlach: Stare Miasto oraz Hutnik I.

Natomiast pojedyncze pomniki przyrody występują również na osiedlach:

- Brzostów,
- Paulinów,
- Kościuszki,
- Hutnik II,
- Sportowe,
- Żarków,
- Nosocie.

Rysunek 35. Pomniki przyrody na terenie Głogowa i okolic

Do analizy przyjęto podział na osiedla wg projektu uchwały z 2008 roku.

Źródło: <http://sit.glogow.pl/>

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

Istotnym problemem środowiskowym są również wyroby azbestowe. W ramach „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” udostępniona jest mapa z obszarami, na których tego rodzaju problem nadal występuje. Jak wynika z poniższego rysunku na terenie Głogowa istnieją obiekty z nieusuniętym azbestem.

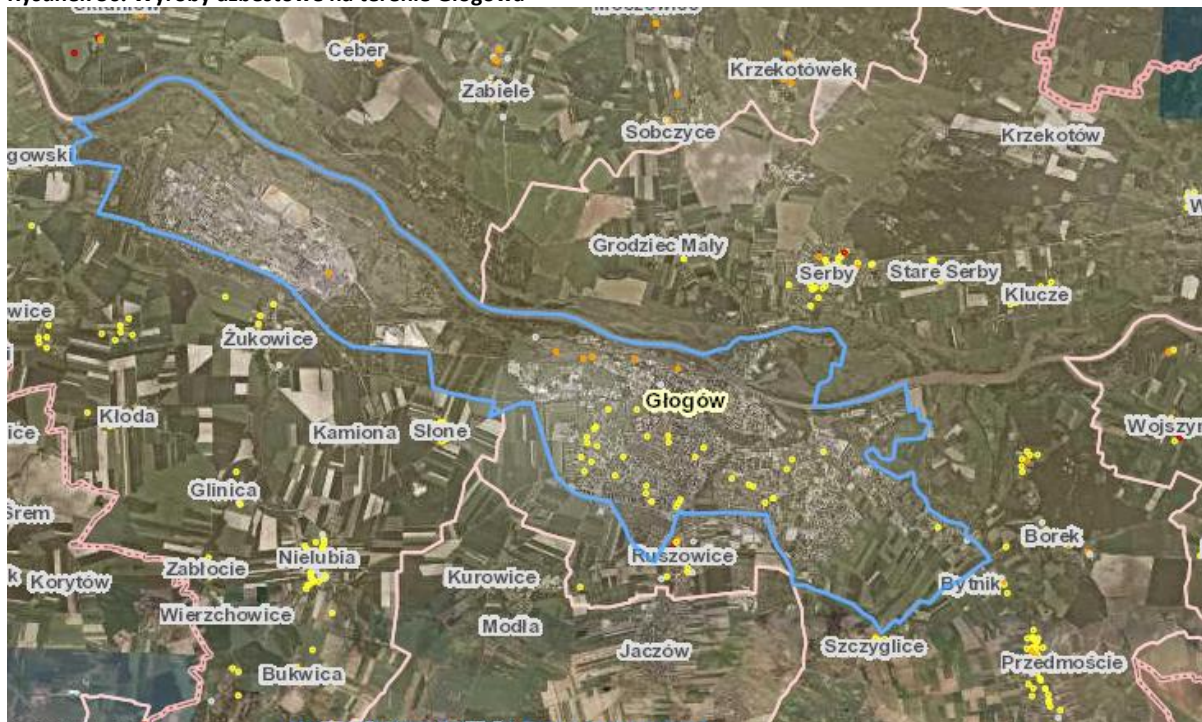
Poszczególne kolory oznaczają stopień pilności usunięcia wyrobów. A jest to:

- Kolor czerwony – I stopień,
- Kolor pomarańczowy – II stopień,
- Kolor żółty – III stopień.

Na terenie Głogowa znajduje się 63 obiektów wpisanych do Bazy Azbestowej, należących do II i III stopnia usunięcia. 5 obiektów, oznaczonych kolorem pomarańczowym, zlokalizowanych jest w okolicach torów kolejowych.

Jak wynika z analizy dostępnej na stronie internetowej, 943,143 mg wyrobów azbestowych zostało zinwentaryzowanych, natomiast 129,098 mg pozostało do usunięcia.

Rysunek 36. Wyroby azbestowe na terenie Głogowa

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

Aspekt przestrzenno-funkcjonalny

Duże skupiska zabytków w Głogowie można zaobserwować na osiedlach:

- Stare Miasto,
- Śródmieście,
- Ostrów Tumski,

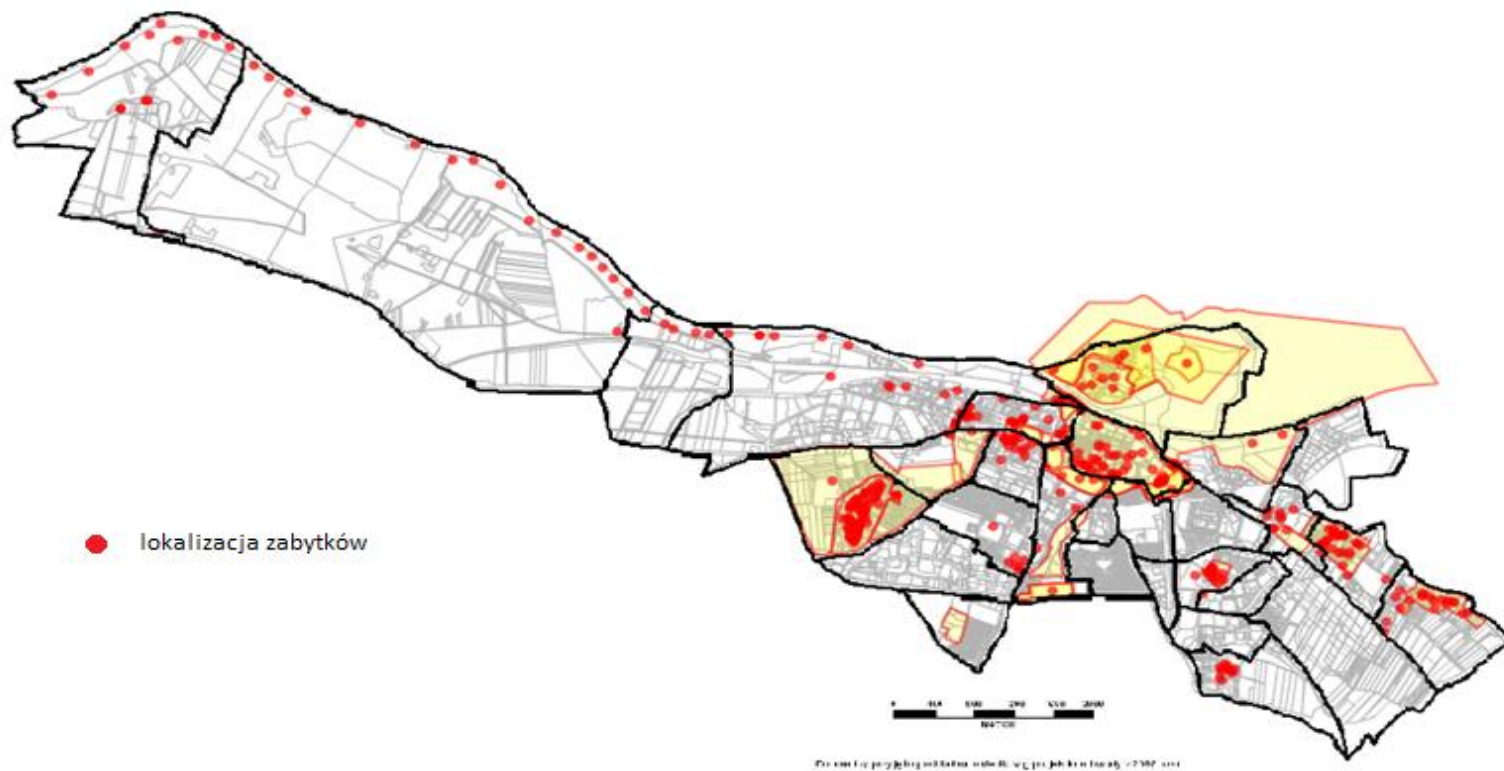
Obszar Starego Miasta został wpisany do rejestru zabytków, jako zabytkowy zespół urbanistyczno-krajobrazowy. Liczne obiekty zabytkowe występują również na terenach osiedli: Brzostów i Krzepów. W granicach administracyjnych miasta Głogów usytuowanych jest duża ilość obiektów o wartościach kulturowych, z czego 41 wpisanych jest do rejestru zabytków województwa dolnośląskiego (25 obiektów architektonicznych i 16 stanowisk archeologicznych), zaś 414 figuruje w wojewódzkiej ewidencji zabytków (w tym 246 to obiekty architektoniczne, zaś 133 to zlokalizowane stanowiska archeologiczne)¹⁰. Na obszarze Starego Miasta są liczne zabytkowe ruiny, które wymagają odbudowy, bądź też niezbędne są prace renowacyjne celem zachowania zabytków.

Brak jest powiązań funkcjonalnych pomiędzy zabytkami znajdującymi się na obszarze Śródmieścia, Starego Miasta i Ostrowa Tumskiego, zwłaszcza dotyczy to zabytkowych parków. Miasto w niedostateczny sposób wykorzystuje potencjał, jakim jest położenie nad Odrą. Brak zagospodarowania terenów nadodrzańskich od strony Starego Miasta odcina mieszkańców od możliwości spędzania czasu nad rzeką.

¹⁰ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Głogowa, Głogów 2010

Rysunek 37. Mapa zabytków na terenie Głogowa i okolic

<http://sit.glogow.pl/>

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

Aspekt techniczny

Poniżej przedstawione mapy prezentują system elektroenergetyczny, ciepłowniczy oraz gazowniczy na terenie Głogowa.

System elektroenergetyczny obsługujący miasto rozwinięty jest głównie poza jego granicami. Od stacja 220/110 kV w Żukowicach przebiega linia 220 kV. Natomiast w przypadku linii WN wychodzi od stacji Huty Głogów 1 i 2, GPZ Brzostów, GPZ Brzegowa oraz GPZ Żarków.

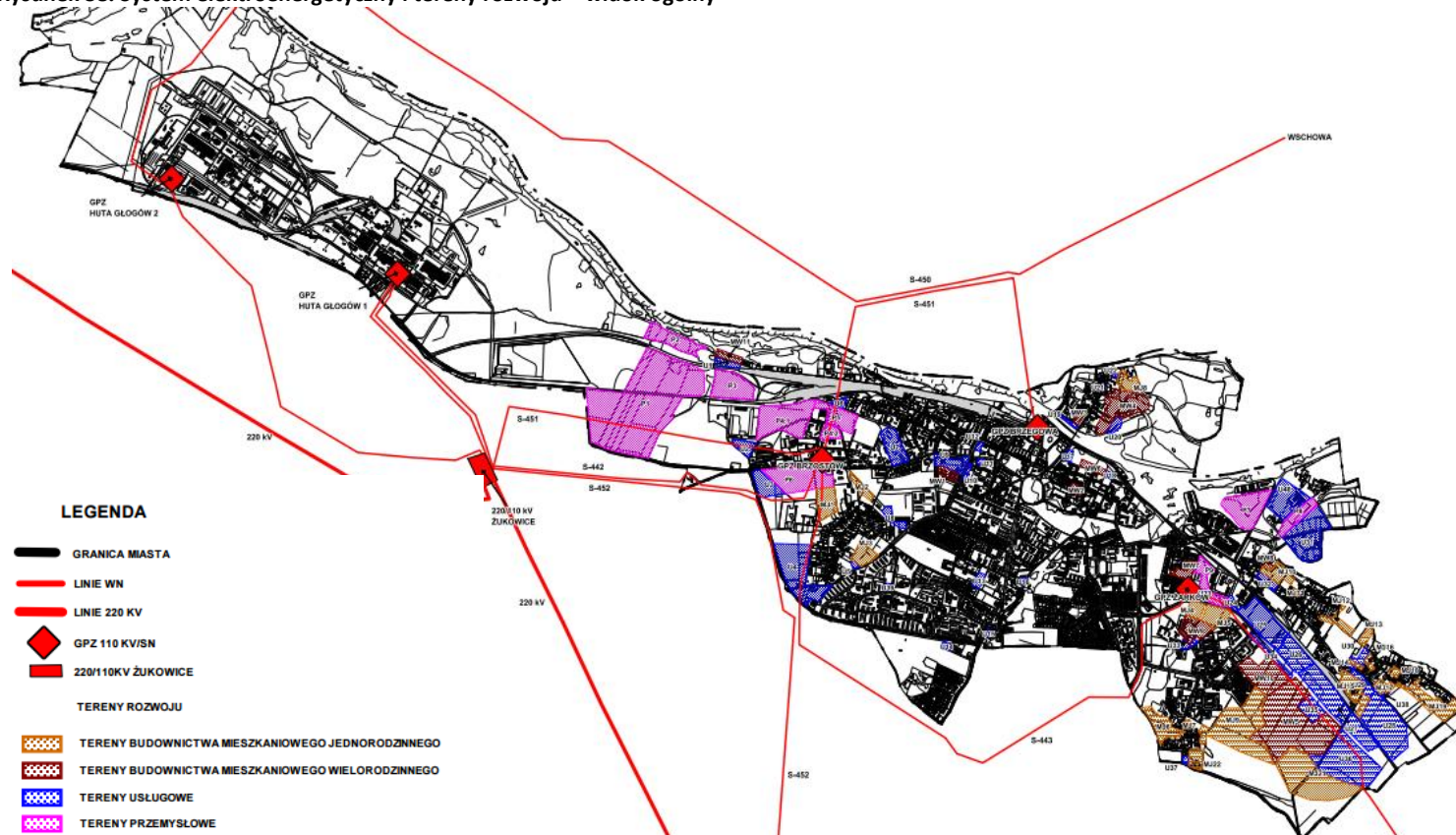
System ciepłowniczy rozbudowany jest na obszarach budownictwa mieszkaniowego jedno i wielorodzinnego. Przedstawiona poniżej mapa prezentuje również miejsca, w których w roku 2013 zaplanowana była rozbudowa sieci ciepłej. Przede wszystkim obejmowała tereny przemysłowe, a w nieco mniejszym stopniu również usługowe.

W zakresie systemu gazowniczego stacje redukcyjno-pomiarowe zlokalizowane są w 6 punktach:

1. Głogów Park,
2. Głogów - os. Piastów Śl.,
3. Głogów – PKS,
4. Głogów – Kopernik,
5. Głogów – os. Słoneczne,
6. Głogów – os. Paulinów.

Gazociąg niskiego i średniego ciśnienia funkcjonuje przede wszystkim na terenach budownictwa mieszkaniowego. W przypadku sieci gazociągowej wysokiego ciśnienia oraz dla zasilania DGP, przebiega od przedsiębiorstwa KGHM do Kościana. System jest tak zbudowany, że gaz dostarczany jest również poza granice miasta.

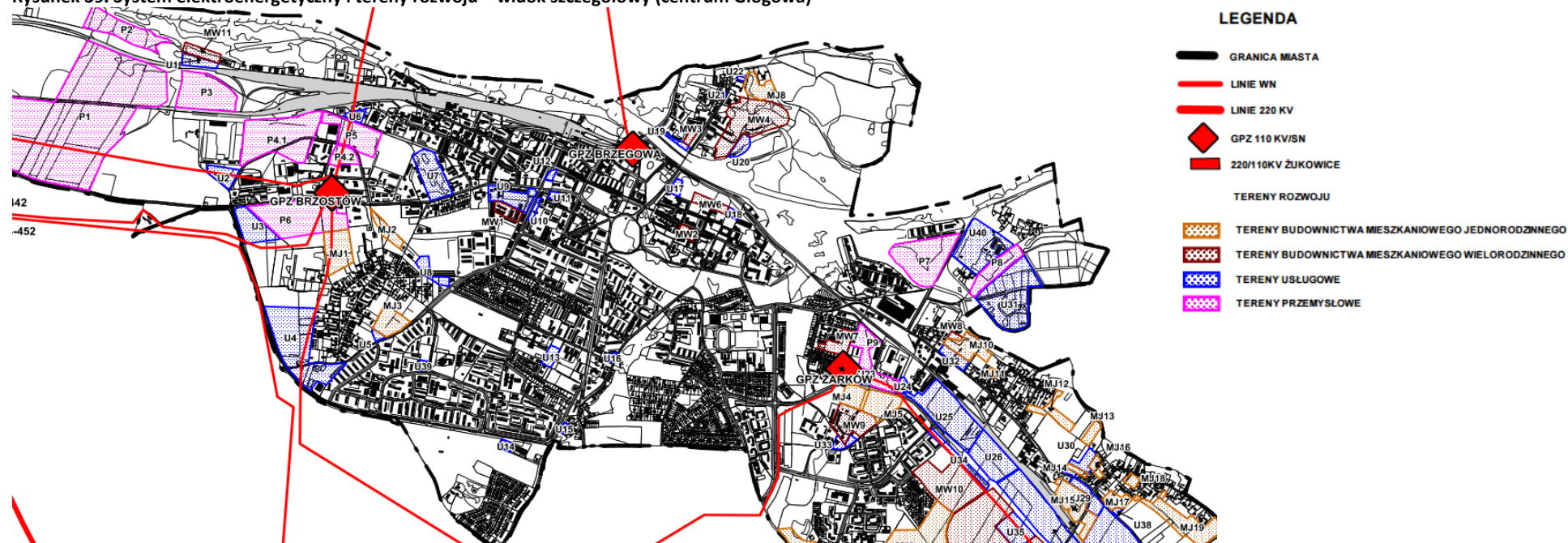
Rysunek 38. System elektroenergetyczny i tereny rozwoju – widok ogólny

Źródło: Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy miejskiej Głogów

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

Rysunek 39. System elektroenergetyczny i tereny rozwoju – widok szczegółowy (centrum Głogowa)

Źródło: Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy miejskiej Głogów

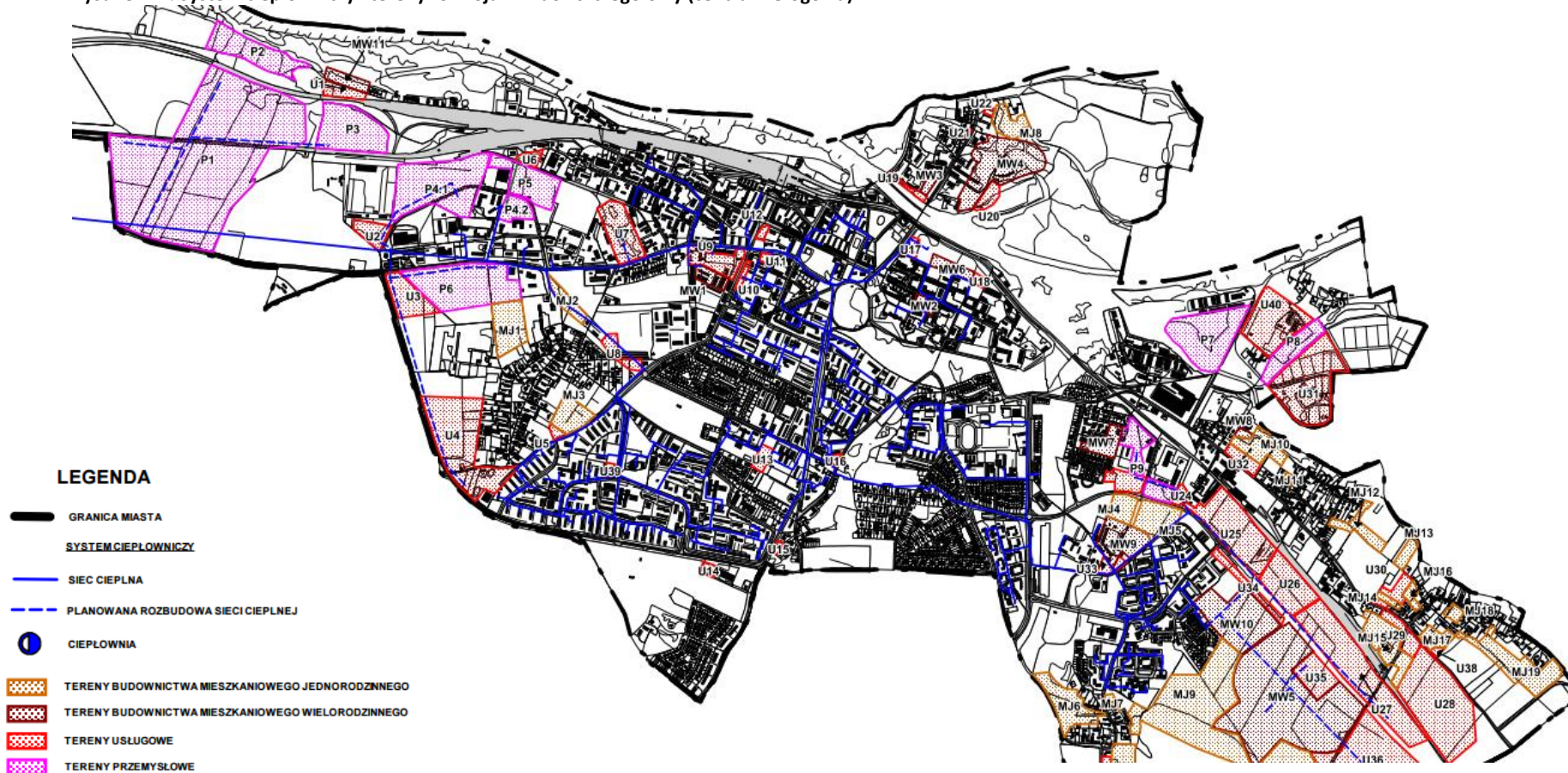

Rysunek 40. System ciepłowniczy i tereny rozwoju – widok ogólny

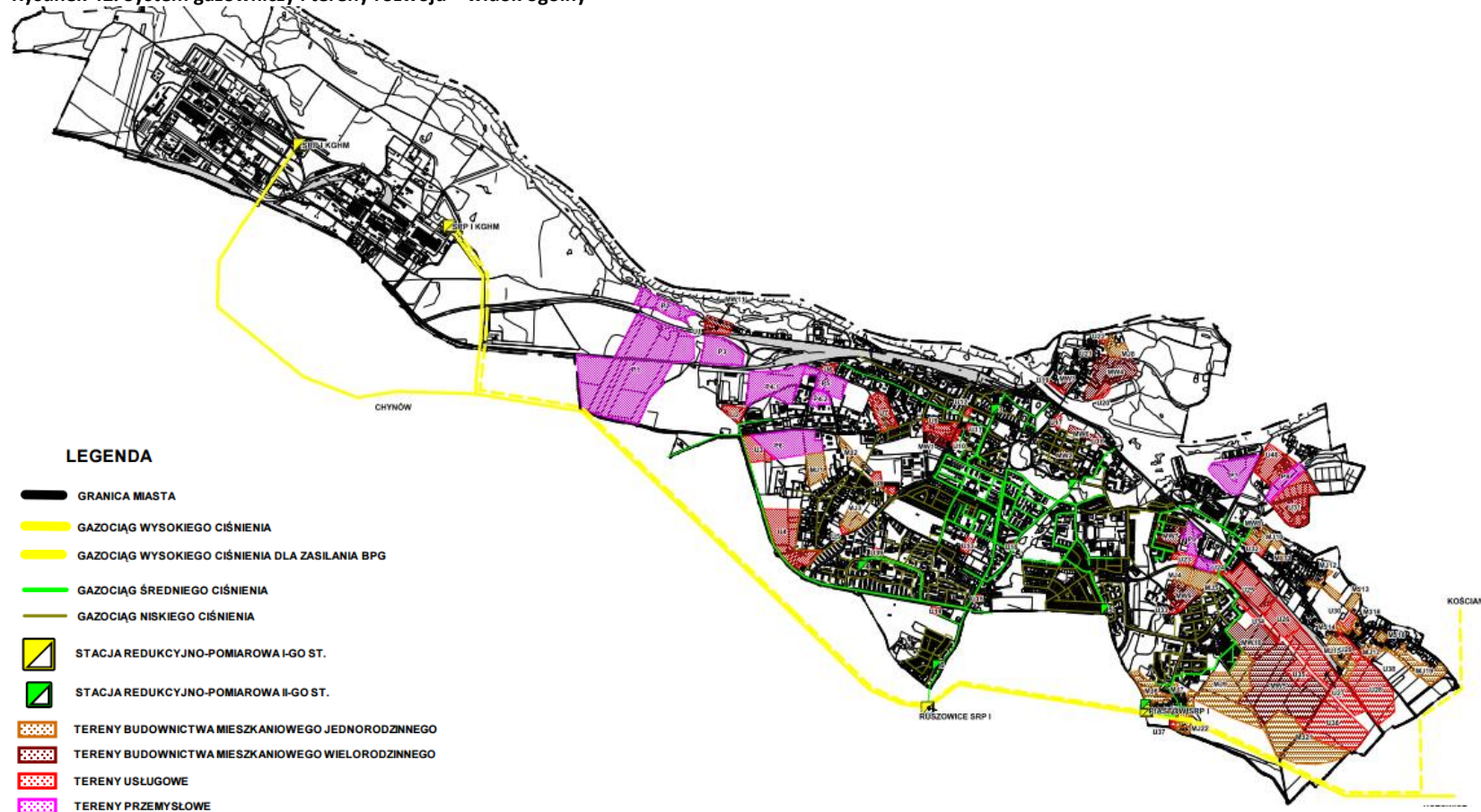
Źródło: Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy miejskiej Głogów

Rysunek 41. System ciepłowniczy i tereny rozwoju – widok szczegółowy (centrum Głogowa)

Źródło: Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy miejskiej Głogów

Rysunek 42. System gazowniczy i tereny rozwoju – widok ogólny

Źródło: Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy miejskiej Głogów

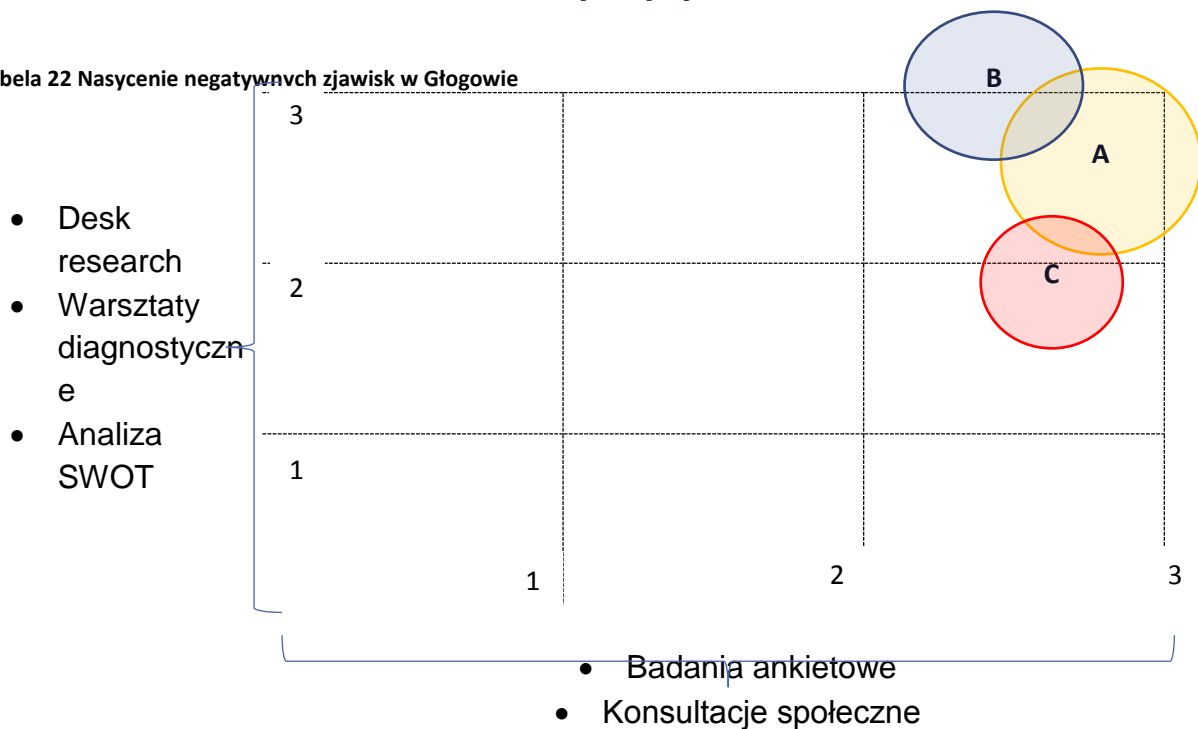
Rysunek 43. System gazowniczy i tereny rozwoju – widok szczegółowy (centrum Głogowa)

Źródło: Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy miejskiej Głogów

7.2. Podsumowanie: obszary kryzysowe

Tabela 22 Nasylenie negatywnych zjawisk w Głogowie

Legenda:

A – czynniki społeczne

B – czynniki gospodarcze (ekonomiczne)

C – czynniki infrastrukturalne (przestrzenne, techniczne)

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy desk research, analizy SWOT, badań ankietowych oraz konsultacji społecznych

Wszystkie z analizowanych wskaźników dotyczących obszarów problemowych: społeczne, gospodarcze oraz infrastrukturalne znalazły potwierdzenie w wynikach badań z interesariuszami gminy miejskiej Głogów:

Tabela 23 Tabelaryczne podsumowanie obszarów kryzysowych (kolorem czerwonym zaznaczone zostały zjawiska kryzysowe, pomarańczowym – zjawiska wymagające monitoringu na danych obszarach).

Problem	Gęstość zaludnienia	Starzejące się społeczeństwo	Bezrobocie	Sytuacja na rynku pracy	Alkoholizm	Bezradność opiekuńcza	Niepełnosprawność	Ubóstwo	Przestępczość	Obywatelstwa obce	Aktywność gospodarcza	Liczba pomników przyrody	Liczba zabytków
Osiedle													
Biechów													
Brzostów													
Chrobry													
Cukrownik													
Fabryczna													
Garnizonowe													
Górka													
Huta													
Hutnik I													
Hutnik II													
Kopernik													
Kościuszki													
Krzepów													
Nosocice													
Ostrów Tumski													
Paulinów													
Piastów I													
Piastów II													
Piastów III													
Piastów IV													
Przemysłowe													
Słoneczne													
Sportowe													
Stare Miasto													
Śródmieście													
Widziszów													
Wróblin Głogowski													
Złota													
Podkowa													
Żarków													

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy wskaźnikowej

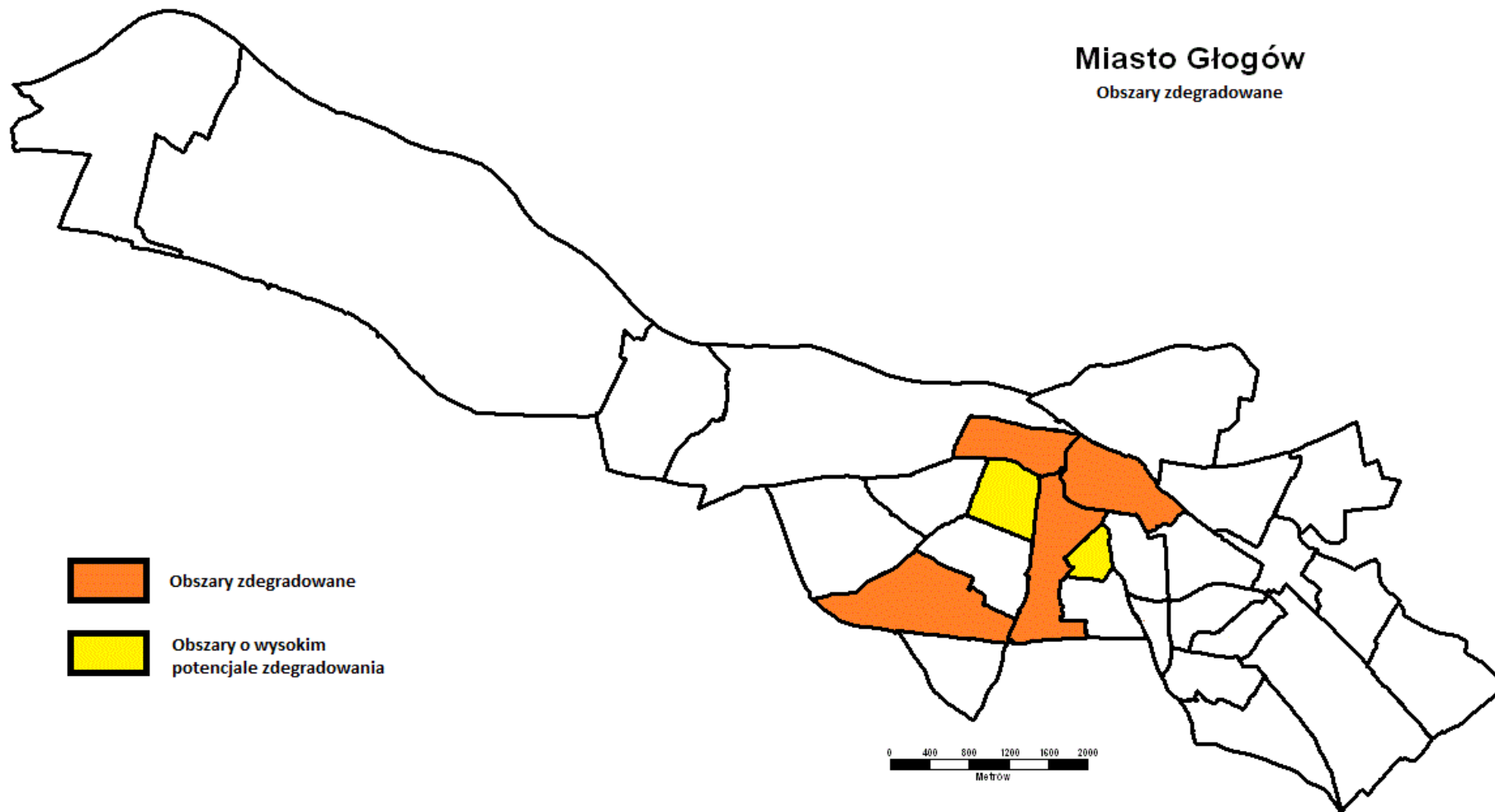
Zgodnie z analizą wskaźnikową obszarami najbardziej zdegradowanymi społecznie – gospodarczo są osiedla: Śródmieście, Stare Miasto, Hutnik I oraz Kopernik, z kolei osiedla:

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

Chrobry oraz Hutnik II ze względu na wysokie wartości wskaźników kryzysowych wymagają regularnego monitoringu i w razie potrzeby interwencji. Sytuacja funkcjonalno-przestrzenna powinna być również monitorowana w przypadku Ostrowa Tumskiego, gdzie występuje problem degradacji przestrzenno-funkcjonalnej w połączeniu z koniecznością ochrony historycznej wartości tego obszaru.

Tabela 24 Mapa obszaru zdegradowanego

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy wskaźnikowej

Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.

8. Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji określony w oparciu o diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji zostało dokonane na podstawie analizy wskaźnikowej wyznaczonych jednostek urbanistycznych w Głogowie, w sferze społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej. Określony obszar ujęty Lokalnym Programem Rewitalizacji został potwierdzony przez mieszkańców i interesariuszy Głogowa poprzez zastosowanie metod partycypacji społecznej: badania ankietowego oraz procesu konsultacji społecznych.

Wyodrębniony obszar charakteryzuje się zdegradowaniem funkcji społecznych, gospodarczych i infrastruktury mieszkaniowej, przestrzeni publicznej oraz zmniejszonym potencjałem w sferze działalności i aktywności społeczności lokalnej.

Sąsiadujące ze sobą osiedla: Śródmieście oraz Stare Miasto zostały zdiagnozowane jako obszar wymagający rewitalizacji ze względu na silne powiązania urbanistyczne i społeczno – gospodarcze oraz korelacje wyznaczające wartości wskaźników kryzysowych w Głogowie.

Obszar wyznaczony do rewitalizacji zlokalizowany jest w centralnej części miejscowości i obejmuje osiedla: Śródmieście i Stare Miasto. Obszar rewitalizacji zajmuje 3,38% powierzchni miasta oraz zamieszkały jest przez 17,2% mieszkańców, co jest zgodne z wytycznymi Ministerstwa Rozwoju dotyczącymi delimitacji obszarów rewitalizacji, ponieważ nie przekroczono 20% powierzchni całego terytorium miasta, a na wyznaczonym obszarze mieszka mniej niż 30% mieszkańców miasta.

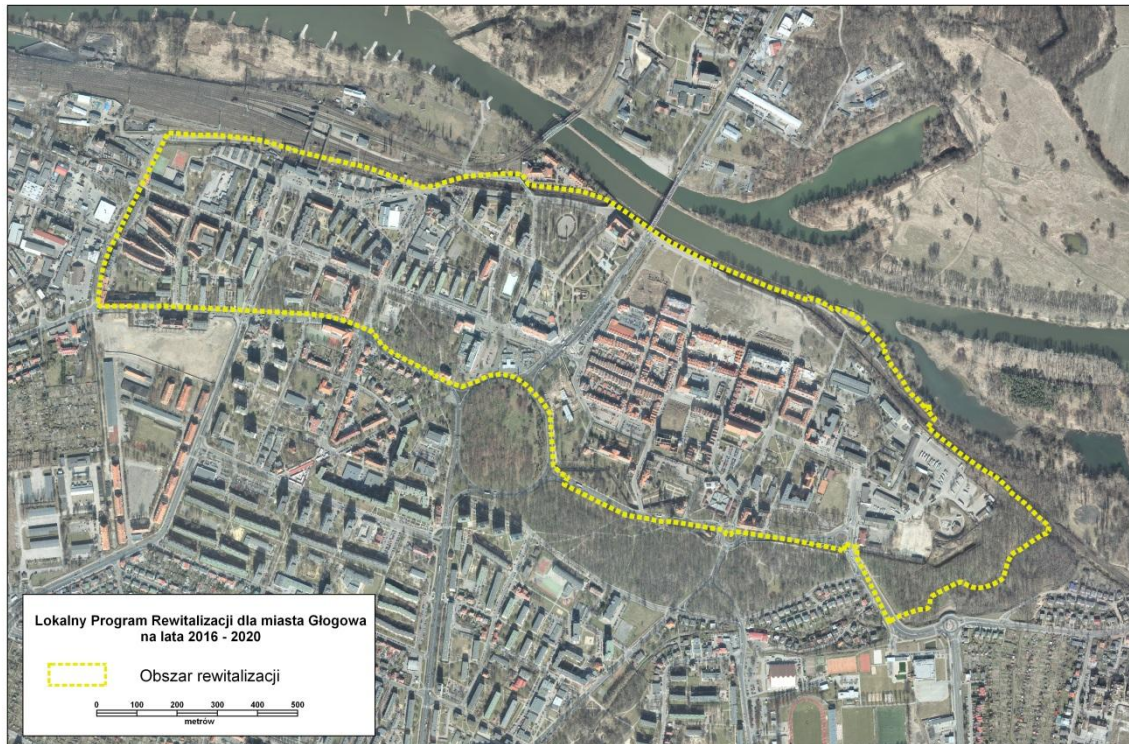
Tabela 25 Wykaz ulic wchodzących do procesu rewitalizacji

OSIEDLE - STARE MIASTO		OSIEDLE - ŚRÓDMIEŚCIE	
Ulica	Liczba mieszkańców	Ulica	Liczba mieszkańców
Balwierska	68	Brama Brzostowska	0
Bernardyńska	0	Nadbrzeżna	3
Długa	261	Towarowa	0
Garncarska	209	Przemysłowa	350
Grodzka	127	gen. W. Sikorskiego	738
Hugona Kołłątaja	206	Zamkowa	0
Karola Miarki	0	Strzelecka	0

OSIEDLE - STARE MIASTO		OSIEDLE - ŚRÓDMIEŚCIE	
Kotlarska	77	Gołębia	0
Koszarowa	0	Jana Z Głogowa	184
Młyńska	94	Topolowa	2
Nadodrzańska	0	Jana Z Głogowa	184
Parafialna	37	Poczdamska	1053
Piaskowa	3	Łużycka	0
Piastowska	72	Al. Wolności	2250
Piekarska	0	Spółdzielcza	469
Piotra Skargi	204	1 Maja	112
Plac Solny	88	Pl. 1000-lecia	722
Polska	410	gen. R. Rozwadowskiego	0
Powstańców	143	Marii Skłodowskiej-Curie	261
Rynek	303	Jana Matejki	505
Rzeźnicza	0	Adama Mickiewicza	503
Słodowa	113	Wojska Polskiego	1145
Smolna	130	Jedności Robotniczej	274
Stanisława Kutrzeby	13	Sybiraków	0
Stanisława Staszica	91	-	-
Staromiejska	89	-	-
Starowałowa	53	-	-
Szewska	4	-	-
Szkolna	0	-	-
Świętojańska	0	-	-
Świętego Mikołaja	0	-	-
Złota	0	-	-
SUMA:	2795		8571
%	4,22		12,94

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Rysunek 44. Obszar rewitalizacji

Źródło: Urząd Miejski w Głogowie.

Obszar rewitalizacji stanowi centrum miasta Głogowa. Jest to tzw. „serce miasta”, które powinno pełnić funkcję ośrodka wydarzeń kulturalno-rozrywkowych, a także stanowić przestrzeń dla rozwoju działalności gospodarczej. Potencjałem centrum jest jego wartość historyczna, która odpowiednio wykorzystana może przyczynić się do wzrostu rozpoznawalności Głogowa oraz poziomu atrakcyjności turystycznej. Poprzez przywrócenie centrum dawnych funkcji nastąpi integracja przerwanej tkanki miejskiej zarówno w sferze społecznej, jak i przestrzennej, co spowoduje wzrost integracji społecznej oraz poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców. Zgodnie z analizą wskaźnikową oraz analizą jakościową obecnie centrum miasta wyróżnia się negatywnie na tle pozostałego obszaru.

Na obszarze przewidzianym do rewitalizacji w sferze społecznej występuje wyższy poziom bezrobocia, a także wyższy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z powodów:

- Alkoholizmu,
- Bezradności opiekuńczo-wychowawczej,
- Niepełnosprawności,
- Ubóstwa.

W sferze przestrzennej obszar rewitalizacji charakteryzuje się wyższym wskaźnikiem gęstości zaludnienia, aniżeli pozostała część miasta. Obszary o dużej gęstości zaludnienia charakteryzują się zwiększonym występowaniem negatywnych zjawisk, takich jak:

- Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego,
- Zwiększony poziom hałasu,
- Wzrost przestępczości,
- Pogorszenie warunków zdrowotnych,
- Deficyt wody,
- Utrudniony dostęp do infrastruktury mieszkalnej.

Na wyznaczonym terenie rewitalizacji, prowadzi działalność proporcjonalnie więcej podmiotów gospodarczych, aniżeli na pozostałym obszarze miasta. Podmioty te stanowią w większości mikroprzedsiębiorstwa, nieoferujące miejsc pracy dla mieszkańców. Na obszarze rewitalizacji podaż pracy jest odpowiednio wyższa od liczby dostępnych etatów. Efektem jest wyższe bezrobocie o 1,9 punktu procentowego na terenie osiedli: Stare Miasto i Śródmieście, w porównaniu z pozostałymi obszarami miasta.

Szczegółowe zestawienie danych dla obszaru rewitalizacji w porównaniu do całego miasta przedstawia poniższa tabela. Dane obrazują, że w wyznaczonym do rewitalizacji obszarze natężenie problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych jest wyższe niż w pozostałej części Głogowa.

Tabela 26 Analiza porównawcza obszaru rewitalizacji i obszaru miasta

		Obszar rewitalizacji	Pozostały obszar miasta
Liczba mieszkańców		9973	56779
Aspekty społeczne			
Alkoholizm	liczba rodzin	12	24
	liczba osób	17	46
Bezradność opiekuńcza	liczba rodzin na 100 mieszkańców	0,41	0,24
	liczba osób na 100 mieszkańców	2,29	1,54
Bezrobocie	Udział osób bezrobotnych w populacji ogółem	6%	4%
Niepelnosprawność	Liczba rodzin	65	310
	Liczba osób	126	656
Ubóstwo	Liczba rodzin	197	400
	Liczba osób	469	1083
Obywatelstwa obce		13	30
Średnia wieku mieszkańców		40,9	41,3

	Obszar rewitalizacji	Pozostały obszar miasta
Aspekty gospodarcze / społeczne		
Liczba osób bezrobotnych	562	1991
Udział osób bezrobotnych w populacji ogółem	5,6%	3,5%
Liczba bezrobotnych kobiet	342	1273
Udział kobiet wśród osób bezrobotnych ogółem	3,4%	2,2%
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	314	1098
Liczba bezrobotnych kobiet	342	1273
Udział kobiet wśród osób bezrobotnych ogółem	3%	2%
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	314	1098
Udział osób długotrwale bezrobotnych wśród osób bezrobotnych ogółem	3%	2%
Liczba osób bezrobotnych do 25 r. ż.	58	264
Udział osób do 25 r. ż. wśród osób bezrobotnych ogółem	10,3%	13,3%
Liczba osób bezrobotnych pow. 50 r. ż.	142	509
Udział osób pow. 50 r. ż. wśród osób bezrobotnych ogółem	25%	26%
Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia	277	924
Udział osób bez wykształcenia wśród osób bezrobotnych ogółem	2,8%	1,6%
Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji	107	443
Udział osób bez kwalifikacji wśród osób bezrobotnych ogółem	1,1%	0,8%
Aspekty gospodarcze		
Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	17,44	10,05
Liczba podmiotów gospodarczych	1739	5708
Aspekty przestrzenne		
Gęstość zaludnienia [os./km ²]	11670	11590

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

9. Charakterystyka obszaru rewitalizacji

Obszar wyznaczony do rewitalizacji w znacznej części obejmuje zabudowę stanowiącą historyczny ośrodek miasta Głogów. W dokumencie „Restytucja Starego Miasta w Głogowie” znajduje się opis historii Starego Miasta. Wynika z niego, że pierwsza zabudowa na terenie miasta powstała w XIII wieku i trwała przez kolejne wieki. Więcej informacji na temat rozbudowy urbanistycznej Głogowa pochodzi z początku dwudziestego stulecia. Miasto było jednym z najbardziej przeludnionych miast niemieckich, co wymusiło stworzenie nowego planu urbanistycznego. Jak wynika z dokumentu, w latach 1905-1914 Głogów był wielkim placem budowy, w czasie którym wybudowano 18 ulic, 10 gmachów publicznych i ok. 1000 domów mieszkalnych¹¹. Po II wojnie światowej przedwojenna zabudowa Starego Miasta uległa zniszczeniu i w latach 50. zdecydowano się na częściową rozbórkę. Obiektami, które zostały odbudowane były: kościół pojezuicki (dziś Bożego Ciała) bez hełmów wież oraz gmach Sądu Rejonowego¹².

Dopiero w roku 1967 pojawia się pierwsza informacja o obecnym osiedlu Śródmieście. W planie ogólnym centrum miasta miało zostać przeniesione na zachód od Starego Miasta, ponieważ starówka miała się stać rezerwą terenu pod zabudowę osiedli mieszkaniowych. Istotną dla dalszego rozwoju Głogowa była decyzja o budowie Huty Miedzi w Głogowie, która wymusiła od ówczesnych władz wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową. 10 lat później w nowym planie zagospodarowania przestrzennego Staremu Miastu nadano funkcję centrum handlowo-usługowego, a osiedle Kopernik stało się ośrodkiem pomocniczym dla tego obszaru. Z dokumentu z 1980 roku wynika, że zabudowę osiedla określono jako „wyraźnie ukształtowanego centrum skupiającego życie kulturalne, polityczne i handlowe”¹³. Obecnie wizerunek Starego Miasta tworzą wąskie uliczki, bramy przejściowe, które stanowią niespotykany i niepowtarzalny typ zabudowy w mieście, gdzie

¹¹ http://sit.glogow.pl/opracowania/RESTYTUCJA_STAREGO_MIASTA_W_GLOGOWIE.pdf, [data dostępu: 28.07.2016 r.].

¹² http://sit.glogow.pl/opracowania/Odbudowa_St_M.pdf, [data dostępu: 28.07.2016 r.].

¹³ http://sit.glogow.pl/opracowania/RESTYTUCJA_STAREGO_MIASTA_W_GLOGOWIE.pdf, [data dostępu: 28.07.2016 r.].

również istotną składową jest luźna zabudowa osiedlowa z „wielkiej płyty”. Mieszkańcy określają obszar jako „Nowe Stare Miasto”.

Stan kryzysowy zdiagnozowany został w obszarze społecznym, gospodarczym, przestrzenno – funkcjonalnym oraz technicznym. Wyznaczony obszar rewitalizacji charakteryzuje się wysokim nasyceniem zjawisk kryzysowych, będących przyczyną występowania sytuacji problemowych wynikających z zamieszkiwania na danym obszarze wysokiego odsetka ludności w wieku poprodukcyjnym, osób bezrobotnych oraz wykluczonych społecznie i zawodowo ze względu na niepełnosprawność, stan długotrwałego bezrobocia lub nadużywanie alkoholu i korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej.

Na problemowym obszarze występuje niedobór w dostępie do infrastruktury technicznej. Zły stan infrastruktury drogowej na tych obszarach jest przyczyną utrudnień dla kierowców. W centralnej części nadal istotna pozostaje odbudowa i renowacja zabytków oraz historycznych relikwów. Estetykę obszaru zdegradowanego zaburzają ruiny zabudowy, stanowiące element obecnej „starówki”. W przypadku zaniedbań w infrastrukturze mieszkaniowej, ważna jest modernizacja obszarów przemysłowych, powojkowych oraz pokolejowych na terenie osiedla Śródmieście.

Wyznaczony teren cechuje się również występowaniem „martwych inwestycji”, które oznaczają puste miejsca. Szczególnie do przestrzeni niezagospodarowanej zaliczyć należy ponad 44-areowy teren przed ratuszem, który stanowi własność prywatną. Plac znajdujący się w centralnym obszarze Głogowa jest porośnięty trawą i ogrodzony stalowym płotem. Również do terenów niezagospodarowanych zaliczyć należy ruiny Teatru Miejskiego oraz Bulwaru. Rozwiązaniem dla mieszkańców byłoby powstanie infrastruktury mieszkaniowej czy wykorzystanie terenów dla stworzenia miejsc rekreacji.

Na wyznaczonych osiedlach działania realizuje Miejski Ośrodek Kultury, Miejskie Centrum Wspierania Rodziny, Muzeum Archeologiczno-Historyczne.

Tabela 27 Podsumowanie danych dotyczących obszaru rewitalizacji

Stan ogólny budynków	Zły, wysoki odsetek ruin
Zagospodarowanie przestrzeni	Złe, występowanie „martwych inwestycji”, niedostatecznie zagospodarowanie przestrzeni miejskich, w tym placów i Parków
Stan infrastruktury technicznej	Zły stan techniczny dróg miejskich, wiaduktu i estakady kolejowej. Niedoinwestowanie w sferze ciągów pieszych i jezdnych w obszarze Starego Miasta
Dominująca funkcja obszaru	Handlowo-usługowo-mieszkaniowa
Najważniejsze instytucje i podmioty gospodarcze	W okolicy znajduje się Urząd Miejski, Urząd Gminy Głogów, Starostwo Powiatowe, Miejski Ośrodek Kultury, placówki szkolne, punkty biblioteczne oraz pocztowe.
Występowanie problemów społecznych	Teren zamieszkiwany jest głównie przez ludność w wieku poprodukcyjnym, osoby bezrobotne oraz wykluczone społecznie i zawodowo ze względu na niepełnosprawność, stan długotrwałego bezrobocia lub nadużywanie alkoholu i korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej.
Stan przestrzeni publicznej	Ulegająca degradacji i zniszczeniu, niedoinwestowana.
Występowanie terenów rekreacyjnych	Niewykorzystane jako miejsce do spędzania wolnego czasu.

Źródło: Opracowanie własne.

10. Wizja wprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego (planowany efekt rewitalizacji)

Głogów miastem nowoczesnym, bezpiecznym i atrakcyjnym dla mieszkańców i przedsiębiorców, charakteryzującym się zrównoważonym rozwojem społeczno-gospodarczym. Centrum Głogowa, stając się wizytówką miasta, oferuje zróżnicowane i przyjazne miejsca spędzania wolnego czasu oraz aktywizacji społeczno-gospodarczej dla wszystkich mieszkańców i turystów odwiedzających region.

11. Cele rewitalizacji i kierunki działań

Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Głogowa na lata 2016-2020 opiera się na kompleksowym ujęciu procesu rewitalizacji, obejmującym działania aktywizujące i integrujące społeczność lokalną oraz dotyczące renowacji infrastruktury mieszkaniowej i technicznej.

Ponad 1000 – letnie centrum Głogowa stanowi jeden z najistotniejszych zasobów, który może stać się fundamentem rozwoju miasta w aspekcie niwelowania obszarów koncentracji negatywnych zjawisk kryzysowych. Głogów posiada dobrze zachowany układ urbanistyczny. Obecnie jest on wpisany do rejestru zabytków i objęty ścisłą ochroną konserwatorską. Powojenny rozwój Głogowa zmodyfikował obrzeża i powiązania starówki ze Śródmieściem (np. budowa ul. Brama Brzostowska).

Rewitalizację centrum Głogowa zaplanowano w formie trzech kierunków interwencji wyodrębnionych na podstawie analizy danych zastanych, diagnozy potrzeb i problemów rewitalizacyjnych. Dziedziny te odpowiadają na zidentyfikowane zjawiska kryzysowe, natomiast misją Głogowa jest:

Rewitalizacja przestrzeni oraz aktywizacja społeczno - gospodarcza mieszkańców Miasta w celu wykreowania atrakcyjnego, otwartego i bezpiecznego centrum Głogowa oraz stworzenia wizerunku nadodrzańskiej miejscowości dbającej o tożsamość z jej ponad 1000 - letnią historią.

Realizując cel strategiczny Lokalnego Programu Rewitalizacji, jakim jest: **zniwelowanie nasycenia zjawisk negatywnych i obszarów problemowych oraz ożywienie społeczno-gospodarcze mieszkańców Głogowa przy partycypacji i zaangażowaniu zróżnicowanych grup interesariuszy Programu.**

Interesariusze to osoby, instytucje lub ich grupy, które są w strefie bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2016-2020 oraz podmioty, które mogą uczestniczyć w realizacji Programu i wpływać, pozytywnie lub negatywnie na jego rezultaty. Interesariuszami Lokalnego Programu Rewitalizacji mogą być zatem lokalne społeczności i poszczególne osoby oraz ich formalni i nieformalni przedstawiciele, władze samorządowe i krajowe, politycy, przywódcy religijni, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, grupy specjalnych interesów, społeczności akademickie oraz przedstawiciele biznesu¹⁴.

11.1. Rekomendowane kierunki interwencji

Realizacja celu strategicznego Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Głogowa na lata 2016-2020 prowadzić będzie do zwiększenia partycypacji społecznej oraz przede wszystkim wyprowadzenia zdiagnozowanego obszaru ze stanu kryzysowego oraz zwiększenia możliwości rozwojowych obszaru zdegradowanego.

Dwa pierwsze obszary strategiczne stanowią podstawę skutecznej realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Głogowa na lata 2016 – 2020 poprzez bezpośrednie oddziaływanie na mieszkańców terenów rewitalizowanych w kwestiach problemowych.

1. Obszar strategiczny – Społeczeństwo

Cel strategiczny: **Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu wśród grup wykluczonych oraz potencjalnie zagrożonych wykluczeniem społecznym**

2. Obszar strategiczny – Gospodarka

¹⁴ International Finance Corporation (2007). Stakeholder Engagement: A Good Practice Handbook for Companies Doing Business in Emerging Markets, World Bank Group.

Cel strategiczny: **Pobudzenie aktywności zawodowo – gospodarczej mieszkańców Głogowa**

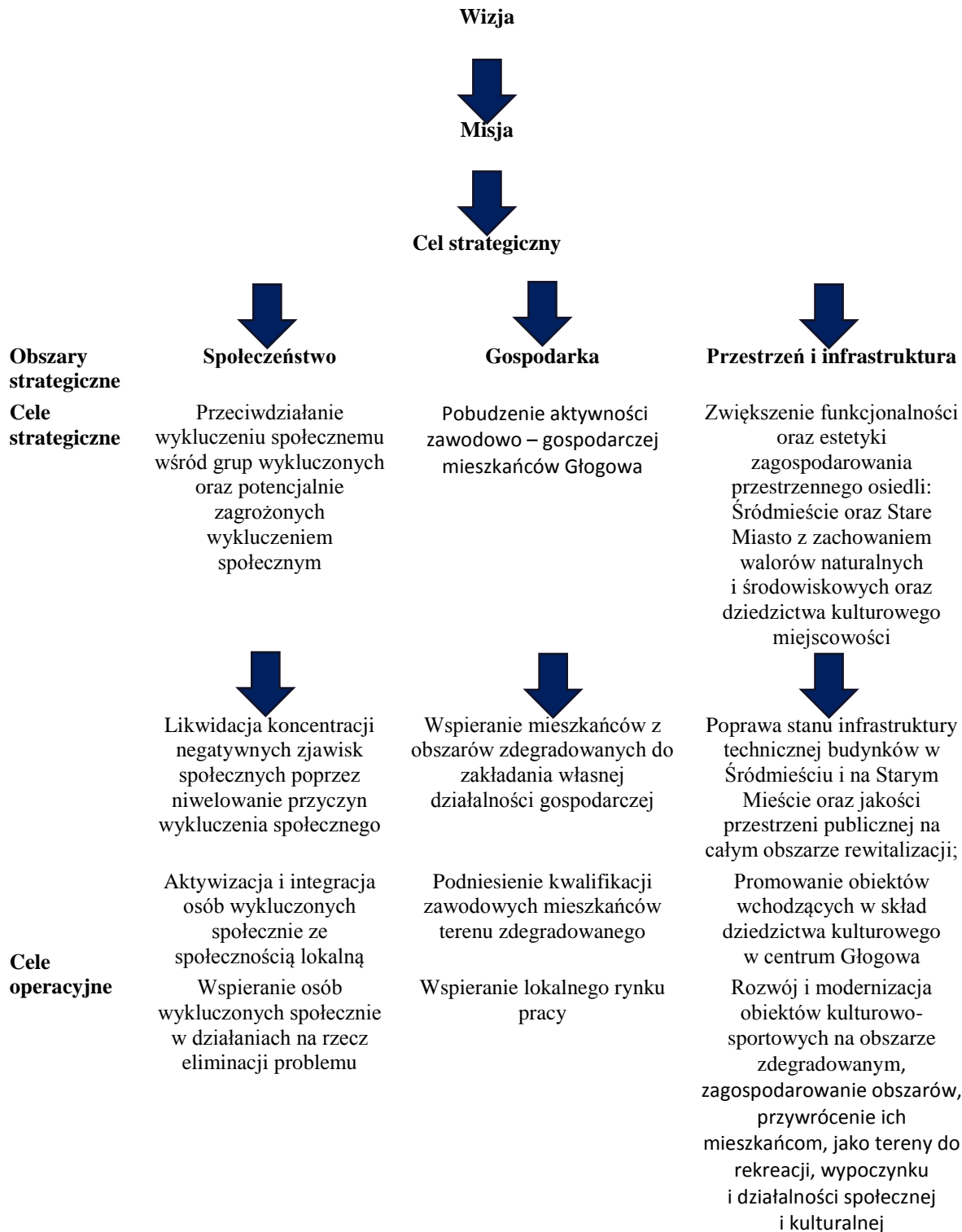
Trzeci obszar strategiczny związany jest ze wszystkimi sferami rewitalizacji (sfera społeczna, gospodarcza, przestrzenna) oraz jest odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby rewitalizacyjne w Głogowie.

3. Obszar strategiczny - **Przestrzeń i infrastruktura**

Cel strategiczny: **Zwiększenie funkcjonalności oraz estetyki zagospodarowania przestrzennego osiedli: Śródmieście oraz Stare Miasto z zachowaniem walorów naturalnych i środowiskowych oraz dziedzictwa kulturowego miejscowości**

Dla każdego z obszarów strategicznych (kierunków interwencji) opracowano cele operacyjne, do których przyporządkowano poszczególne działania rewitalizacyjne.

Tabela 28 Matryca celów Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Głogów na lata 2016-2020.

Źródło: opracowanie własne

11.2. Opis kierunków interwencji i celów rewitalizacyjnych

Obszar strategiczny – Społeczeństwo

Cel strategiczny: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu wśród grup wykluczonych oraz potencjalnie zagrożonych wykluczeniem społecznym

Uzasadnienie: Nadrzędnym celem rewitalizacji powinno być zwiększenie jakości życia mieszkańców zarówno rewitalizowanego obszaru, jak i całej lokalnej społeczności.

Na etapie diagnozy zidentyfikowane zostały obszary problemowe miasta Głogów w aspekcie społecznym w dwóch kategoriach. Pierwsza dotyczy funkcjonowania lokalnej społeczności, której największe słabości to: nadmierne spożycie alkoholu, marazm społeczny oraz brak chęci na zmianę sytuacji życiowej spowodowanej pobieraniem zasiłków społecznych. Lokalna społeczność charakteryzuje się również występowaniem zjawiska bezrobocia, niepełnosprawności, ubóstwa czy bezradności. Drugą kategorią problemową dotyczącą społecznego aspektu rewitalizacji jest zagrożenie wykluczeniem społecznym, do którego zaliczyć można brak aktywnych ośrodków społecznych, miejsca spotkań czy niedopasowanie oferty społeczno-kulturowej do potrzeb i oczekiwań mieszkańców.

Rekomenduje się podjęcie działań mających na celu likwidację koncentracji negatywnych zjawisk społecznych poprzez niwelowanie przyczyn wykluczenia społecznego. Istotne w tym kontekście jest budowanie świadomości społecznej i obywatelskiej, a także zachęcanie do aktywności i dbałości o dobro wspólne. Zaleca się również wzmocnienie poczucia przynależności mieszkańców do wspólnoty oraz promowanie postaw prospołecznych. Działania powinny koncentrować się na osobach zarówno wykluczonych, jak i zagrożonych wykluczeniem społecznym, tj. osoby starsze, niepełnosprawne czy osoby uzależnione od środków odurzających. Równoległe prowadzone działania powinny również korygować postawy życiowe mieszkańców obszarów zdegradowanych poprzez wspieranie osób wykluczonych społecznie w integracji z innymi mieszkańcami miasta. Pozwoli to w przyszłości na ograniczenie lub całkowite wykluczenie występowania negatywnych zjawisk na rewitalizowanym obszarze.

Gospodarka

Cel strategiczny: Pobudzenie aktywności zawodowo – gospodarczej mieszkańców Głogowa

Uzasadnienie: Działania rewitalizacji powinny oddziaływać na ożywienie gospodarcze obszarów zdegradowanych poprzez pobudzenie aktywności zawodowej wśród mieszkańców Głogowa.

Przeprowadzona analiza gospodarcza sugeruje, że na terenie miasta Głogów konieczne jest podejmowanie interwencji z zakresu podnoszenia kapitału ludzkiego (wykształcenia, kwalifikacji, kompetencji, umiejętności oraz gotowości i chęci do podjęcia pracy przez mieszkańców). Również w wyniku przeprowadzonej diagnozy wskazuje się, że w Głogowie negatywne zjawiska dotyczą takich kwestii jak: wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych, niska aktywność podmiotów gospodarczych czy wysoki odsetek osób w wieku produkcyjnym decydujących się na bierność zawodową.

Rekomenduje się przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych z zakresu wspierania mieszkańców z obszarów zdegradowanych do zakładania własnej działalności gospodarczej. W tym celu zaleca się wprowadzenie ulg dla nowych przedsiębiorców, organizowanie szkoleń oraz tworzenie nowych terenów inwestycyjnych atrakcyjnych do zakładania zarówno dla mikro, jak i makro przedsiębiorstw. Istotne w tym kontekście jest również podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców terenu zdegradowanego. Rekomenduje się zachęcanie mieszkańców do regularnych spotkań z doradcą zawodowym, w celu rozwijania kompetencji oraz dopasowywanie do mobilnego rynku pracy. Ostatnim obszarem działań objętych procesem rewitalizacji powinno być wspieranie lokalnego rynku pracy. W tym celu zaleca się promowanie najbardziej rozwiniętych branż miasta na targach krajowych i zagranicznych, pozyskiwanie nowych inwestorów oraz prowadzenie działań na rzecz zawiązywania lokalnych partnerstw.

Przestrzeń i infrastruktura

Cel strategiczny: Zwiększenie funkcjonalności oraz estetyki zagospodarowania przestrzennego osiedli: Śródmieście oraz Stare Miasto z zachowaniem walorów naturalnych i środowiskowych oraz dziedzictwa kulturowego miejscowości

Uzasadnienie: Zwiększenie funkcjonalności oraz estetyki zagospodarowania przestrzennego centralnych obszarów w Głogowie jest istotną kwestią w przypadku ożywienia turystycznego. Wizerunek miejscowości powinien być kompatybilny z zachowaniem dziedzictwa kulturowego oraz walorów naturalnych i środowiskowych.

Estetyka centralnych obszarów miasta kształtuje wizerunek miasta nie tylko w oczach turystów, ale przede wszystkim mieszkańców. Stan infrastruktury technicznej obszaru zdegradowanego wymaga funkcjonowania w przestrzeni w warunkach odbiegających od potrzeb i oczekiwań mieszkańców, lokalnych przedsiębiorców czy osób pracujących na danym terenie.

W zakresie działań rewitalizacyjnych rekomenduje się realizację projektów mających na celu poprawę stanu infrastruktury technicznej budynków na osiedlu Śródmieście. Ponadto rekomendowane są działania z zakresu poprawy jakości przestrzeni publicznych na obszarach zdegradowanych. Pozwoli to na wzrost w zakresie komfortu i bezpieczeństwa użytkowników przestrzeni, a także przyczyni się do ożywienia turystycznego nie tylko centralnych obszarów, ale również innych terenów w Głogowie. Promocja obiektów wchodzących w skład dziedzictwa kulturowego, pozwoliłaby na wzmocnienie tożsamości społecznej wśród mieszkańców, ograniczając lub całkowicie eliminując zjawisko wykluczania pewnych grup z życia publicznego. W tym zakresie zaleca się także rozwój i modernizację obiektów kulturowo-sportowych na obszarze zdegradowanym, które pozwoliłyby na budowę wizerunku centrum, jako obszaru wzmożonej aktywności społecznej.

11.3. Uzasadnienie celów rewitalizacyjnych i ich wpływ na niwelowanie koncentracji zjawisk negatywnych

Lokalny Program Rewitalizacji dla miasta Głogowa na lata 2016-2020 zakłada realizację 9 celów operacyjnych. Projekty mają na celu ograniczenie lub eliminację negatywnych zjawisk powodujących koncentrację negatywnych zjawisk kryzysowych.

Aby określić wpływ poszczególnych celów operacyjnych na zjawiska kryzysowe przyporządkowano numerację:

- 1.1. Likwidacja koncentracji negatywnych zjawisk społecznych poprzez niwelowanie przyczyn wykluczenia społecznego;
- 1.2. Aktywizacja i integracja osób wykluczonych społecznie ze społecznością lokalną;
- 1.3. Wspieranie osób wykluczonych społecznie w działaniach na rzecz eliminacji problemu;
- 2.1. Wspieranie mieszkańców z obszarów zdegradowanych do zakładania własnej działalności gospodarczej;
- 2.2 Podniesienie kwalifikacji zawodowych mieszkańców terenu zdegradowanego;
- 2.3 Wspieranie lokalnego rynku pracy;
- 3.1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej budynków w Śródmieściu i na Starym Mieście oraz jakości przestrzeni publicznej na całym obszarze rewitalizacji;
- 3.2. Promowanie obiektów wchodzących w skład dziedzictwa kulturowego w centrum Głogowa;
- 3.3. Rozwój i modernizacja obiektów kulturowo-sportowych na obszarze zdegradowanym, zagospodarowanie obszarów, przywrócenie ich mieszkańcom jako tereny do rekreacji, wypoczynku i działalności społecznej i kulturalnej.

Poziom wpływu poszczególnych celów operacyjnych na zjawiska kryzysowe, a tym samym zasadności ich realizacji został oceniony na podstawie analizy potrzeb rewitalizacyjnych w skali 1-3, gdzie:

- 1: niski poziom wpływu na zjawisko kryzysowe;

- 2: średni poziom wpływu na zjawisko kryzysowe;
- 3: wysoki poziom wpływu na zjawisko kryzysowe.

Tabela 29 Wpływ poszczególnych celów operacyjnych na aspekty problemowe

		Społeczeństwo			Gospodarka			Przestrzeń i infrastruktura		
		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3
Problemy społeczne	Bezrobocie	3	3	3	3	3	3	1	1	3
	Ubóstwo	3	3	3	3	2	2	2	1	3
	Przestępczość	3	3	3	3	3	2	2	2	3
	Alkoholizm	3	3	3	2	2	2	1	1	2
	Niekorzystne procesy demograficzne	2	2	3	1	1	1	1	1	3
Problemy gospodarcze	Niski stopień przedsiębiorczości	2	1	2	3	3	3	1	1	2
	Dominacja mikroprzedsiębiorstw	1	1	1	2	1	2	1	1	1
Problemy środowiskowe	Przekroczenie standardów jakości środowiska	1	2	1	1	1	1	2	2	2
	Obecność wyrobów azbestowych	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Problemy techniczne	Degradacja stanu technicznego obiektów	2	2	2	2	2	2	3	2	3
	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną	1	2	2	3	2	2	3	2	3

Źródło: Opracowanie własne

12. Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z Wytycznymi programowymi IZ RPO WD dotyczącymi zasad przygotowania lokalnych programów rewitalizacji (lub dokumentów równorzędnych) w perspektywie finansowej 2014-2020, projekty rewitalizacyjne zostały podzielone na projekty kluczowe (planowane do złożenia w konkursie o dofinansowanie w ramach działania 6.3 „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów”, tworzące tzw. „Listę A”) oraz projekty komplementarne (planowane do złożenia w konkursach w ramach innych działań RPO WD 2014-2020, tworzące tzw. „Listę B”).

W ramach całościowego procesu rewitalizacji obszarów zdegradowanych Miasta Głogów zaplanowano 9 projektów kluczowych oraz 12 projektów komplementarnych.

12.1. Lista A: projekty kluczowe

W niniejszym podrozdziale zaprezentowane zostały szczegółowe informacje związane z projektami, które zostały wybrane jako projekty kluczowe. Projekty te przyczynią się do poprawy jakości przestrzeni publicznych, efektywniejszego systemu komunikacji oraz dostępności przestrzeni dla prowadzenia działalności kulturalno-rozrywkowej. Dzięki zaplanowanym projektom poprawi się komfort życia mieszkańców oraz wizerunek miasta, co przełoży się także na wzrost atrakcyjności turystycznej oraz znaczenia gospodarczego Głogowa w regionie. Planowane prace związane z renowacją i odbudową obiektów zabytkowych są powiązane z projektami komplementarnymi związanymi z kształtowaniem świadomości na temat historii miasta i jego dziedzictwa kulturowego. Powiązanie projektów kluczowych i komplementarnych występuje przede wszystkim w sferze ich wpływu na aspekt społeczny rewitalizacji.

1. Budowa przestrzeni miejskich – Bulwar nadodrzański w Głogowie

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Obszar planowanej inwestycji to teren niezagospodarowany z tymczasowym oświetleniem, z niekontrolowanymi nasypami. Od strony ul. Nadodrzańskiej wymaga korekty przebiegu trasy. Teren ścisłej ochrony konserwatorskiej. Na obszarze znajdują się zabytkowe relikty średniowiecznych kościołów. Obecnie bulwar bardzo kontrastuje z powstającą zabudową mieszkaniową.

Cele projektu:

- Stworzenie miejsca integracji,
- Aktywizacja działalności gospodarczej,
- Zwiększenie atrakcyjności turystycznej miasta.

Zakres realizowanych zadań:

Na obszarze projektu planowane jest stworzenie następujących stref:

- Przestrzeń aktywnego wypoczynku: zagospodarowanie bulwaru i wyposażenie w elementy małej architektury, tj. mała fontanna zlicowana z poziomem terenu,

ławki, zabawki, elementy integracji seniorów, tzw. salon miejski oraz wykorzystane zostaną mobilne elementy zagospodarowania przestrzeni; ciekawie ukształtowane alejki, odwzorowujące historyczną siatkę Starego Miasta; wprowadzenie ukształtowanej zieleni.

- Przestrzeń historyczna (zabytkowa) - relikty średniowiecznych kościołów będą częściowo ujawnione i uwidocznione (do tej pory mieszkańcy w większości nie wiedzieli o ich istnieniu); odrestaurowany oraz podświetlony zostanie zabytkowy mur.
- Przestrzeń imprez masowych i spotkań większej liczby ludzi z całego miasta i okolicznych miejscowości, częściowo utwardzona po siatce historycznych ulic;
- Przestrzeń infrastrukturalna starówki – przebudowana będzie ul. Nadodrzańska, skorygowana będzie jej geometria; od strony ul. Piotra Skargi i Bramy Brzostowskiej będzie zrealizowany parking dla samochodów osobowych. Zaplanowano również ścieżkę rowerową z chodnikami. Cały teren będzie oświetlony tradycyjnymi, wysokimi lampami, a także poprzez światło będzie kształtowana przestrzeń rekreacyjna. Projektuje się także budowę toalet publicznych. Zostanie wykonana infrastruktura wodkan. i energetyczna. Pojawią się punkty dostępu do Internetu. Przygotowana zostanie oferta przestrzeni rekreacji i odpoczynku dla grup w każdym wieku.

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Projekt przyczyni się do poprawy oferty usług kulturalno-rozrywkowych i integracji społecznej mieszkańców Głogowa. Podstawowym celem projektu jest stworzenie miejsca integracji na trzech płaszczyznach: w skali mikro dla mieszkańców okolicznego osiedla, w skali lokalnej jako miejsce rekreacji dla wszystkich głogowian oraz w skali ponadlokalnej jako miejsce masowych imprez miejskich w istniejącym centrum miasta, którego do tej pory miasto nie posiada, co znacznie utrudnia, a wręcz uniemożliwia budowanie tożsamości lokalnej. Ponadto projekt przyczyni się do uaktywnienia działalności gospodarczej na Starym Mieście. Ponadto obszar projektu, jako miejsce zagospodarowane, z ciekawymi relikdami

średniowiecznych kościołów stanowić będzie dodatkowo atrakcją turystyczną miasta. Miejsce spotkań lokalnej społeczności przyczyni się do zniwelowania barier między osobami wykluczonymi społecznie, a resztą mieszkańców. Dodatkowo zapewni zwiększoną możliwość uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych oraz rozrywkowych.

Proponowane wskaźniki:

- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]
- Długość przebudowanych dróg gminnych [m]

Rysunek 45. Lokalizacja projektu pn. Budowa przestrzeni miejskich – Bulwar nadodrzański w Głogowie

Źródło: Urząd Miejski w Głogowie.

2. Remont estakady drogowej i wiaduktu przy Zamku Książąt Głogowskich w Głogowie

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Estakada w złym stanie technicznym o ustroju nośnym jednoprzęsłowym, opartym na żelbetowej masywnej ścianie oporowej, pełni rolę przyczółka. Z uwagi na zły stan techniczny

konstrukcji estakady ruch dla pojazdów kołowych został wstrzymany, jak również wstrzymano ruch pociągów trasą torów pod estakadą. Zniszczona estakada wpływa także na stan Zamku Książąt Głogowskich.

Cele projektu:

- Naprawa uszkodzonej konstrukcji estakady,
- Otwarcie drogi dla ruchu samochodów dla ruchu samochodowego do 3,5 t,
- Przywrócenie ruchu kolejowego pod estakadą,
- Zwiększenie efektywności komunikacyjnej miasta.

Zakres realizowanych zadań:

Naprawa uszkodzonych przęseł, wykonanie odwodnienia drogi, wykonanie nowej nawierzchni jezdni, doprowadzenie do prawidłowej wysokości balustrady przy ciągu pieszym oraz odrestaurowanie murów estakady.

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Dzięki realizacji projektu poprawi się efektywność komunikacyjna miasta oraz zwiększy poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego. Celem projektu jest naprawa uszkodzonej konstrukcji estakady, która umożliwi otwarcie drogi dla ruchu samochodów osobowych do 3,5 t oraz pozwoli przywrócić ruch kolejowy pod estakadą. Jednocześnie odrestaurowana estakada będzie wizytówką miasta od strony północnej i wpłynie na atrakcyjność przestrzeni miejskiej. Usprawnienie w sferze infrastrukturalnej zwiększy mobilność transportową mieszkańców, skutkuje zwiększeniem komfortu przemieszczania się, a także zredukuje czas przejazdu przez tę część miasta. Przyczyni się do wyeliminowania zjawiska dyskryminacji przestrzennej osób zamieszkujących okolice wiaduktu.

Proponowane wskaźniki:

- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]
- Długość przebudowanych dróg gminnych [m]

Rysunek 46. Lokalizacja projektu pn. Remont estakady drogowej i wiaduktu przy Zamku Książąt Głogowskich w Głogowie

Źródło: Urząd Miejski w Głogowie.

3. Remont wiaduktu nad torami PKP w ciągu ul. Nadbrzeżnej w Głogowie

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Wiadukt jest zabytkowy. Jego budowa datowana jest na lata 20-30 XX w. Stan techniczny wiaduktu jest bardzo zły. Uszkodzenia w belkach stalowych i żelbetowych na skutek działań wojennych wymagają gruntownej naprawy. Występują liczne ubytki i deformacje w nawierzchni jezdni. Wiadukt jest zamknięty dla ruchu kołowego, co przekłada się również na wyłączenie z ruchu ulicy Nadbrzeżnej. Poprzez zły stan techniczny wiaduktu wyłączone są również z ruchu tory kolejowe pod wiaduktem.

Cele projektu:

- poprawa mobilności i warunków podróżowania; sprawniejsze połączenie między ośrodkami spowoduje zwiększenie dostępności komunikacyjnej regionu a także wzmocnią się powiązania pomiędzy regionalnymi ośrodkami wzrostu a ich zapleczem,

- skrócenie czasu podróży oraz zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów z uwagi na skrócenie czasu przejazdu,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu wskutek podniesienia parametrów technicznych wiaduktu,
- zmniejszenie zanieczyszczeń spowodowanych emisją spalin oraz redukcją poziomu hałasu z uwagi na upłynnienie ruchu drogowego,
- poprawa estetyki krajobrazu,
- zapobieganie dyskryminacji mieszkańców miasta Głogowa zamieszkujących przy przedmiotowym odcinku drogi poprzez poprawę jakości usług transportowych i likwidację utrudnień dostępu do lokalnych centrów rozwoju, instytucji, zakładów pracy, szkół, sklepów.

Zakres realizowanych zadań:

- remont istniejącego wiaduktu żelbetowego

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Projekt przyczyni się do poprawy mobilności poprzez usprawnienie połączenia między regionalnymi ośrodkami wzrostu i ich zapleczem. Remont wiaduktu spowoduje zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów oraz skrócenie czasu przejazdu. Dzięki inwestycji wzrośnie poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zmniejszy się emisja spalin i obniży poziom hałasu. Podstawowym celem społecznym projektu jest przeciwdziałanie dyskryminacji przestrzennej mieszkańców miasta Głogowa zamieszkujących w rejonie wiaduktu, poprzez poprawę jakości usług transportowych i likwidację utrudnień dostępu do lokalnych centrów rozwoju, instytucji, zakładów pracy, szkół, sklepów.

Proponowane wskaźniki:

- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]
- Długość przebudowanych dróg gminnych [m]

Rysunek 47. Lokalizacja projektu pn. Remont wiaduktu nad torami PKP w ciągu ul. Nadbrzeżnej w Głogowie

Źródło: Urząd Miejski w Głogowie.

4. Zagospodarowanie Parku Słowiańskiego oraz Placu Saperów (II etap) w Głogowie wraz z przebudową i budową nowej infrastruktury

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

W obrębie Placu Saperów zrealizowano I etap, który obejmował wytyczenie ścieżek i zainstalowanie pomnika. Pozostaje do zagospodarowania pozostała część działki z uwzględnieniem schodów terenowych, chodników, terenów zielonych. Istniejące ścieżki są w złym stanie technicznym, schody wymagają naprawy. Na części działek drogowych istniejący chodnik jest w złym stanie technicznym i wymaga przebudowy wraz z wymianą nawierzchni. W Parku Słowiańskim duża fontanna od strony ul. Jedności Robotniczej oraz Pomnik Koalicji Antyhitlerowskiej znajdują się w złym stanie technicznym. Mały plac zabaw oraz mała fontanna – od strony Al. Wolności, jak również ciągi piesze i plac zabaw są w złym stanie technicznym. Pozostałe elementy małej architektury są wyeksploatowane.

Cele projektu:

- Poprawa jakości przestrzeni publicznych,
- Powstanie nowych przestrzeni o funkcji rekreacyjno-rozrywkowej,
- Poprawa efektywności komunikacyjnej miasta,
- Renowacja zabytkowego parku,
- Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców.

Zakres realizowanych zadań:

Wykonanie chodnika wokół ulic Zamkowa – Nadbrzeżna – Poczdamska – Strzelecka. Remont starych schodów- 6 zespołów schodów terenowych. Remont ciągów chodnikowych po istniejących trasach oraz zagospodarowanie terenów zielonych przy Placu Saperów poprzez nasadzenie zieleni, wprowadzenie ścieżek edukacyjnych, uzupełnienie alei dębowej, odtworzenie kręgu drzew wokół niecki, przywrócenie historycznych nasadzeń róż od strony fontanny. W Parku Słowiańskim planuje się przebudowę fontanny od strony ul. Jedności Robotniczej, zagospodarowanie terenu przy dużej fontannie z elementami małej architektury oraz remont pomnika Koalicji Antyhitlerowskiej. Przebudowa ciągów pieszych z ujednoliceniem nawierzchni, stworzeniem miejsc do wypoczynku, rekreacji w zacisznym i spokojnym otoczeniu. Remont małej fontanny przy Alei Wolności wraz z zagospodarowaniem terenu wokół niej. Naprawa istniejących przedwojennych schodów terenowych z wykonaniem podjazdu dla osób niepełnosprawnych, a także stworzenie jakościowo nowej oferty placu zabaw dla dzieci w formie zamku-twierdzy o powierzchni ok. 629 m².

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Poprzez realizację projektu powstanie przestrzeń stanowiąca estetyczne, bezpieczne miejsce wypoczynku. Dzięki modernizacji ciągów pieszych i wprowadzeniu jednolitego wyposażenia i oświetlenia oraz zmiany ukształtowania roślinności przywrócona zostanie funkcjonalność placu dla celów rekreacyjno-rozrywkowych, co umożliwi integrację społeczną mieszkańców. Projekt w głównej mierze ma za zadanie zaspokoić indywidualne potrzeby mieszkańców w obszarze możliwości wypoczynku. Popularność miejsca przyczyni się do integracji części wykluczonych społecznie mieszkańców z resztą lokalnej zbiorowości.

Proponowane wskaźniki:

- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]
- Liczba mieszkańców odwiedzających to miejsce [l. osób]
- Liczba odbiorców spędzania wolnego czasu w parku [l. osób]

Rysunek 48. Lokalizacja projektu pn. Zagospodarowanie Parku Słowiańskiego oraz Placu Saperów (II etap) w Głogowie wraz z przebudową i budową nowej infrastruktury

Źródło: Urząd Miejski w Głogowie.

5. Odbudowa budynku Teatru im. Andreea Gryphiusa w Głogowie

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Zachowały się jedynie ruiny teatru, które są wpisane do Rejestru Zabytków, pod nr A/2886/46. Obiekt od końca II Wojny Światowej nie jest użytkowany.

Cele projektu:

Celem projektu jest odbudowa Teatru im. Andreea Gryphiusa oraz nadanie mu nowych funkcji kulturalnych i turystycznych

Ponadto określono również cele szczegółowe dla projektu:

- zwiększenie dostępu do wysokiej jakości, różnorodnej oferty kulturalnej w Mieście,

- udostępnienie nowych powierzchni do prowadzenia działalności kulturalnej, spędzania czasu wolnego społeczności lokalnej,
- umożliwienie nowych form uczestnictwa w kulturze poprzez udział w wydarzeniach realizowanych w nowopowstałym jedynym w mieście teatrze,
- zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń,
- utworzenie zrewitalizowanej przestrzeni publicznej na Starym Mieście, pełniącej funkcje kulturotwórcze i integrujące mieszkańców,
- likwidacja powojennej ruiny i osiągnięcie wysokiej jakości przestrzeni Rynku
- tworzenie bodźców do rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru zagłębia miedziowego,
- zapewnienie udziału Głogowa w ofercie turystyki kulturowej regionu.
- podniesienie potencjału kulturowego oraz atrakcyjności turystycznej regionu.

Zakres realizowanych zadań:

Przede wszystkim projekt obejmuje działania inwestycyjne związane z odbudową teatru miejskiego i odbudową budynku zaplecza instytucji. Ponadto w zakresie realizowanych działań przewiduje się utworzenie obiektu o łącznej powierzchni 1706 m². Obiekt jest przewidziany do jednoczesnego uczestnictwa w wydarzeniach ok. 300 widzów. Na etapie planowania projektu dokonano wstępnych uzgodnień zakresu pracy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Obiekt zostanie posadowiony na śladzie historycznej linii zabudowy. Odbudowywany obiekt teatru będzie składał się z dwóch połączonych ze sobą funkcjonalnie budynków.

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Odbudowa Teatru im. Andreeasa Gryphiusa oraz nadanie mu nowych funkcji kulturalnych i turystycznych zwiększy dostępność społeczeństwa lokalnego do zasobów kulturowych i podniesie atrakcyjność turystyczną regionu. Brak uczestnictwa mieszkańców w wydarzeniach sportowych, kulturowych, czy rozrywkowych wpływa na izolowanie się pewnych grup społecznych. Efektem wykonanych prac zwiększy się udział społeczności w wydarzeniach kulturowych, pośrednio skutkując ograniczeniem zjawiska wykluczenia społecznego. Odbudowa budynku teatru oraz zapewnienie lokalnej zbiorowości dostępu do usług rozrywkowych, wpłynie pozytywnie na poziom zadowolenia z życia mieszkańców.

Proponowane wskaźniki:

- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]
- Liczba odbiorców przedsięwzięć kulturalnych w Teatrze [l. osób]

Rysunek 49. Lokalizacja projektu pn. Odbudowa budynku Teatru im. Andreea Gryphiusa w Głogowie

Źródło: Urząd Miejski w Głogowie.

6. Zagospodarowanie ruin Kościoła św. Mikołaja w Głogowie

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Kościół pw. św. Mikołaja został zburzony w 1945 r. i od tego czasu pozostaje ruiną, poddawaną okresowo pracom zabezpieczającym. Z przeprowadzonych we wnętrzu badań archeologicznych wynika, że kościół wybudowano jeszcze przed lokacją miasta w latach 30-40 XIII wieku jako romańską bazylikę. Na początku lat 90-tych ub. wieku ruinę kościoła ogrodzono i do dziś nie jest ona udostępniana turystom. Wykopy archeologiczne wykonane w 2004 i 2005 roku przyczyniły się do odsłonięcia starszych elementów architektury sakralnej. Odkryte elementy architektoniczne stanowią bardzo dużą wartość historyczną. Kościół był największą i najbardziej monumentalną budowlą na Starym Mieście w Głogowie

stanowiąc jego główną dominantę urbanistyczną. Powierzchnia zabudowy w przyziemiu całego kościoła wynosi około 2000 m², powierzchnia zabudowy sklepionej łącznie wynosi ok. 426 m², przybliżona kubatura kościoła określona obrysem zachowanych ścian, łącznie z wieżą wynosi 27 200 m³. Obecnie budowla znajduje się w stanie ruiny. W latach 80-tych i 90-tych ubiegłego wieku wykonano odgruzowanie wnętrza, częściowe rozbiórki oraz zrekonstruowano część ścian zewnętrznych i wewnętrznych, a także sklepienia nad emporą muzyczną przy wieży w ciągu kaplic południowych, nad kaplicą Loterańską, i przy elewacji wschodniej. Wszystkie sklepienia zabezpieczono przed opadami tymczasowymi dachami płaskimi krytymi papą. Nad absydą prezbiterium wykonano bardziej trwały dach drewniany kryty blachą cynkową. Zabezpieczono także konstrukcje wewnętrzne. W czasie przerwy robót wystąpiły nowe szkody i straty spowodowane czynnikami atmosferycznymi i działaniem wandalii. Prace zabezpieczające, obejmujące swym zakresem mury budowli (z wyłączeniem wieży) zostały podjęte ponownie na początku XXI w. Uszkodzona i niezabezpieczona korona murów obwodowych wieży destrukcyjnie wpływa na statykę budowli i stan techniczny struktury ceglanej ścian (niebezpieczne rysy i pęknięcia konstrukcji). Nie pozwala to na przeznaczenie budowli na cele kulturalne i turystyczne.

Zabytek jest świadectwem wielokulturowej i zróżnicowanej wyznaniowo bogatej historii Głogowa. Obok Kolegiaty, kościół św. Mikołaja jest najstarszym, zachowanym świadkiem historii. Losy świątyni są wspaniałą kanwą opowieści o przeszłości miasta, wydarzeniach historycznych i określonych postaciach. Od początku istnienia kościoła do XIX w. znajdował się przy nim cmentarz. Do dziś zachowały się nagrobki z okresu renesansu i baroku oraz kilka innych przykładów sztuki sepulkralnej. Planowane jest utworzenie w tym miejscu „muzeum” pamięci nieistniejących głogowskich nekropolii. Podejmowane przy wieży i w jej otoczeniu prace są niezbitym dowodem dbałości o wielokulturowe dziedzictwo ziemi głogowskiej zamieszkiwanej przez wieki przez Polaków, Niemców, Czechów, Francuzów, Żydów, Szwedów i Węgrów. Obiekt ten wpisany jest do rejestru zabytków.

Cele projektu:

- Stworzenie centrum ekspozycyjnego przyczyniającego się do rozwoju turystyki kulturowej w południowo- zachodniej części kraju,

- Zwiększenie atrakcyjności turystycznej miasta,
- Zachowanie historii i dziedzictwa.

Zakres realizowanych zadań:

Obiekt ma pełnić funkcję trwałej ruiny, zabezpieczonej i przystosowanej do celów kulturalno-turystycznych. Zaplanowane prace to:

- zabezpieczenie ścian (łuków, przypór zewnętrznych),
- wyrównanie posadzki wraz z budową podestu,
- budowa toalety publicznej,
- zabezpieczenie/remont kaplic bocznych,
- zagospodarowanie wnętrza, w tym zorganizowanie siedzisk dla publiczności.

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Obiekt ma pełnić funkcję jedyne na tym obszarze otwartego centrum ekspozycyjnego przyczyniającego się do rozwoju turystyki kulturowej w południowo- zachodniej części kraju. Prowadzone działania przyczynią się do zachowania dziedzictwa historycznego oraz poprawy jakości przestrzeni miejskiej. Wzbogacenie oferty kulturowej i edukacyjnej skutkuje przede wszystkim zwiększonym poczuciem tożsamości głogowskiej młodzieży do miejsca zamieszkania. Przyczyni się to do wzbogacenia oferty atrakcji turystycznych miasta jak i stanowić może inspirację twórczą dla lokalnej społeczności w np. organizowaniu występów artystycznych „pod chmurką”. Wyznaczenie miejsca do organizacji wydarzeń artystycznych, zwiększy możliwości uczestnictwa lokalnej zbiorowości w życiu rozrywkowym miasta. Skutkiem zagospodarowania przestrzeni ruin, będzie także sposobność do integracji społeczności miasta podczas organizowanych wydarzeń.

Proponowane wskaźniki

- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]

Rysunek 50. Lokalizacja projektu pn. Zagospodarowanie ruin Kościoła św. Mikołaja w Głogowie

Źródło: Urząd Miejski w Głogowie.

7. Przebudowa Placu Jana z Głogowa oraz ulicy Poczdamskiej w Głogowie

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Teren inwestycji zlokalizowany jest w obszarze zurbanizowanym. 1,11 ha obejmuje działki o przeznaczeniu drogowym, a 0,84 ha to teren ogólnodostępnego parku, o ukształtowaniu tarasowym, tarasy połączone za pomocą istniejących schodów. Na obszarze projektu znajduje się kiosk, pawilon gospodarczy, w bardzo dobrym stanie. Jezdnie pl. Jana z Głogowa oraz ul. Poczdamska krzyżują się z następującymi drogami publicznymi: Aleja Wolności, ul. Strzelecka, ul. Sybiraków, ul. Łużycka, ul. Gołębia. Posiadają nawierzchnię bitumiczną w złym stanie technicznym. Ciągi piesze wykonano z kostki betonowej, płyt betonowych, płyt i kostki granitowej oraz nawierzchni bitumicznej. Płyty są spękane, występują liczne ubytki w nawierzchni, deformacje. W obrębie placu występuje roślinność niska, jak również szpalery i pojedyncze drzewa pozostałości przedwojennych nasadzeń z pocz. XX w. Większość drzew i krzewów rośnie w obrębie parku. Infrastrukturę techniczną stanowią linie

energetyczne, teletechniczne, sieć wodociągowa, sieć kanalizacji ogólnospławnej, sanitarnej, deszczowej, sieć gazowa.

Cele projektu:

- Poprawa jakości przestrzeni publicznych,
- Wzrost bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- Zwiększenie efektywności komunikacyjnej miasta,
- Wzrost atrakcyjności turystycznej miasta.

Zakres realizowanych zadań:

Przebudowa odcinka ul. Poczdamskiej oraz wschodniej i zachodniej jezdni pl. Jana z Głogowa. Ponadto, zakres realizowanych działań rewitalizacyjnych obejmuje budowę i przebudowę ciągów pieszych w parku oraz istniejących sieci infrastruktury technicznej.

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Projektowana przebudowa ulic w znacznym stopniu poprawi estetykę terenu, zwiększy bezpieczeństwo i płynność ruchu oraz usprawni komunikację pieszą i infrastrukturę parkingową, co znacząco wpłynie na komfort i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Usprawnienie płynności ruchu przyczyni się do zmniejszenia ryzyka wypadków oraz mniejszego zanieczyszczenia środowiska. Poprawa stanu technicznego infrastruktury technicznej placu związana jest z rozwojem funkcji turystycznych i rekreacyjnych oraz podniesieniem standardu życia mieszkańców zamieszkujących w bezpośrednim sąsiedztwie placu.

Proponowane wskaźniki:

- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]
- Długość przebudowanych dróg gminnych [m]

Rysunek 51. Lokalizacja projektu pn. Przebudowa Placu Jana z Głogowa oraz ulicy Poczdamskiej w Głogowie

Źródło: Urząd Miejski w Głogowie.

8. Przebudowa Alei Wolności w Głogowie w ramach rewitalizacji

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Aleja Wolności stanowi zabytkową ulicę z pasem zieleni oddzielającym jezdnie, w której znajduje się szpaler drzew lipy. Niegdyś ulica ta pełniła reprezentacyjną funkcję miasta, przy niej skupiał się handel. Nawierzchnia jezdni w przeważającej części zbudowana jest z kostki granitowej, obecnie w bardzo złym stanie. Znaczne odkształcenia powodują hałaśliwość jezdni i obniżenie komfortu jazdy. Ulica częściowo znajduje się w ścisłej strefie ochrony konserwatorskiej. Obecny asfaltowany pasaż pieszy, ławki i krzewy oraz miejsca po dawnych drzewach nie są atrakcyjną przestrzenią śródmiejską.

Cele projektu:

Celem bezpośrednim Projektu jest usprawnienie połączeń komunikacyjnych centralnej części miasta.

Ponadto projekt pośrednio przyczyni się do:

- poprawy bezpieczeństwa ruchu kołowego i pieszego,

- poprawy warunków funkcjonowania istniejących oraz potencjalnych przedsiębiorstw zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie ulic,
- poprawy połączenia między ulicami Brama Brzostowska i Wojska Polskiego oraz skrócenie czasu przejazdu,
- podwyższenia komfortu i bezpieczeństwa użytkowników drogi,
- poprawy płynności ruchu na przebudowywanym odcinku drogi,
- poprawy estetyki ulicy oraz otoczenia,
- poprawy stanu technicznego infrastruktury technicznej związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych i sportowych połączonych z działalnością gospodarczą,
- ochrony środowiska naturalnego poprzez zmniejszenie oddziaływań akustycznych i emisji spalin do powietrza,
- podniesienia standardu życia mieszkańców zamieszkujący w bezpośrednim sąsiedztwie przedmiotowej ulicy,
- zwiększenia atrakcyjność turystyczna Głogowa,
- zwiększenia atrakcyjności terenów bezpośrednio sąsiadujących z ulicą,
- jakościowej poprawy połączeń z regionalną i wojewódzką siecią dróg,
- zapobiegania dyskryminacji mieszkańców miasta Głogowa zamieszkujących przy przedmiotowym odcinku drogi poprzez poprawę jakości usług transportowych i likwidację utrudnień dostępu do lokalnych centrów rozwoju, instytucji, zakładów pracy, szkół, sklepów.
- dostosowania infrastruktury dla potrzeb osób niepełnosprawnych (obniżone krawężniki na przejściach dla pieszych i zjazdach),
- poprawy walorów estetycznych ulicy.

Zakres realizowanych zadań:

- remont istniejących nawierzchni drogowych bez zmiany ich geometrii z korektą rzędnych wysokościowych,
- przywrócenie historycznego charakteru układu drogowego,
- remont stanowisk postojowych, zjazdów, chodników na obrzeżach jezdni,
- oznakowanie przejść dla pieszych,

- budowa ścieżek rowerowych, wyznaczenie nowych tras rowerowych,
- nowe nasadzenia zieleni, zwiększenie przepuszczalności nawierzchni, zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej.

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Realizacja projektu spowoduje usprawnienie połączeń komunikacyjnych centralnej części miasta. Ponadto prowadzone w ramach projektu działania przyczynią się do poprawy: bezpieczeństwa ruchu drogowego, a także warunków funkcjonowania istniejących oraz potencjalnych przedsiębiorstw zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru projektu. Remont nawierzchni w kierunku powiększenia powierzchni biologicznie czynnej poprawi warunki dotychczasowe wegetacji drzewostanu w alei, dodatkowo realizowane działania przyczynią się do promowania ruchu rowerowego i pieszego. Efektem projektu będzie skrócenie czasu przejazdu i poprawa płynności ruchu na przebudowywanym odcinku drogi. Ponadto projekt przyczyni się do: podwyższenia komfortu i bezpieczeństwa użytkowników drogi, ochrony środowiska naturalnego poprzez zmniejszenie oddziaływań akustycznych i emisji spalin do powietrza, podniesienia standardu życia mieszkańców zamieszkujących w bezpośrednim sąsiedztwie przedmiotowej ulicy i zwiększonej atrakcyjność turystycznej Głogowa oraz terenów bezpośrednio sąsiadujących z ulicą, a także poprawy jakości usług i mieszkalnictwa. Najważniejszym celem społecznym projektu jest zapobieganie dyskryminacji mieszkańców miasta Głogowa zamieszkujących przy przedmiotowym odcinku drogi poprzez poprawę jakości usług transportowych i likwidację utrudnień dostępu do lokalnych centrów rozwoju, instytucji, zakładów pracy, szkół, sklepów. Przewidziano także włączenie społeczne osób niepełnosprawnych poprzez dostosowanie infrastruktury dla ich potrzeb (obniżone krawężniki na przejściach dla pieszych i zjazdach) lub innych zabiegów poprawiających poruszanie się trasami pieszymi w śródmieściu – osiągnięcie standardów pieszych.

Proponowane wskaźniki:

- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]
- Długość przebudowanych dróg powiatowych [m]

Rysunek 52. Lokalizacja projektu pn. Przebudowa Alei Wolności w Głogowie w ramach rewitalizacji

Źródło: Urząd Miejski w Głogowie.

9. Rewitalizacja Amfiteatru przy Zamku Książąt Głogowskich w Głogowie

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Amfiteatr wykonano z płyt granitowych, w układzie z żywopłotem zamontowane zostały drewniane siedziska, które uległy rozkładowi. Wokół amfiteatru znajdują się ciągi piesze wykonane z kostki betonowej oraz schody z płyt granitowych, które posiadają liczne ubytki oraz pęknięcia. Stan techniczny amfiteatru, graniczących z nim nawierzchni i murków oporowych oraz schodów jest zły, wymaga pilnego remontu.

Cele projektu:

- Zachowanie historycznej wartości, przywrócenie estetyki i bezpieczeństwa w bezpośrednim sąsiedztwie Zamku Książąt Głogowskich,
- Podniesienie atrakcyjności turystycznej nadodrzańskiej części miasta
- Stworzenie przestrzeni dla działalności kulturalno-rozrywkowej.

Zakres realizowanych zadań:

Remont amfiteatru, w tym wymiana: płyt kamiennych na cięte płyty granitowe lub kostkę granitową oraz istniejącej nawierzchni na nawierzchnię z cegły klinkierowej.

Ponadto przewiduje się remont schodów – wykonanie z płyt granitowych lub kostki granitowej; likwidację niskiego murka wokół drzewa oraz wykonanie nowych murków oporowych, wzmocnionych ścianką żelbetową.

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Podstawowym celem projektu jest zachowanie historycznej wartości oraz przywrócenie estetyki i bezpieczeństwa w bezpośrednim sąsiedztwie Zamku Książąt Głogowskich, jakim jest amfiteatr. Remont pozwoli na jego bezpieczne użytkowanie, a co za tym idzie, podniesienie atrakcyjności turystycznej nadodrzańskiej części miasta. Przywrócenie świetności temu historycznemu obiektowi przyczyni się do rozwoju lokalnej integracji społecznej poprzez większą możliwość organizacji imprez w tym reprezentacyjnym miejscu. Mieszkańcy uzyskają możliwość dostępu do szerszego zakresu usług rozrywkowych. Podczas wydarzeń artystycznych w teatrze zaistnieje możliwość integracji mieszkańców oraz przezwyciężania barier związanych z eliminowaniem z życia społecznego osób wykluczonych społecznie.

Proponowane wskaźniki:

- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]

Rysunek 53. Lokalizacja projektu pn. Rewitalizacja Amfiteatru przy Zamku Książąt Głogowskich w Głogowie

Źródło: Urząd Miejski w Głogowie.

12.2. Lista B: projekty komplementarne

Poniżej zaprezentowane zostały szczegółowe informacje związane z projektami, które zostały wybrane jako projekty komplementarne. Ich realizacja związana jest przede wszystkim ze sferą społeczną i gospodarką mieszkaniową. Stanowią one uzupełnienie projektów kluczowych ich realizacja będzie się odbywała w przestrzeniach lub bezpośrednim sąsiedztwie tych przestrzeni, które zostaną zrewitalizowane w wyniku działań prowadzonych w ramach projektów z listy A.

1. Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (ul. Piotra Skargi 15)

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Budynek wykonany jest w technologii tradycyjnej. Ściany nie spełniają obowiązujących norm cieplnych.

Cele projektu:

- Poprawa stanu technicznego budynku, zredukowanie strat ciepła oraz ograniczenie emisji CO₂

Zakres realizowanych zadań:

- Opracowanie dokumentacji projektowej, audytu energetycznego,
- Realizacja docieplenia ścian zewnętrznych budynku,
- Zmiana estetyki budynku poprzez zmianę kolorystyki elewacji

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Realizacja projektu przyczyni się do poprawy warunków mieszkaniowych oraz zwiększenia stopnia identyfikacji mieszkańców ze środowiskiem lokalnym. Budynek jest zlokalizowany w obszarze rewitalizacji, a ich termomodernizacja wpłynie na zmniejszenie emisji CO₂ oraz poprawę estetyki przestrzeni.

Proponowane wskaźniki:

- Powierzchnia użytkowa w m²
- Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych – tony równoważnika CO₂

2. Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (ul. Kołłątaja 1)

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Budynek wykonany jest w technologii tradycyjnej. Ściany nie spełniają obowiązujących norm cieplnych.

Cele projektu:

- Poprawa stanu technicznego budynku, zredukowanie strat ciepła oraz ograniczenie emisji CO₂

Zakres realizowanych zadań:

- Opracowanie dokumentacji projektowej, audytu energetycznego,
- Realizacja docieplenia ścian zewnętrznych budynku,
- Zmiana estetyki budynku poprzez zmianę kolorystyki elewacji

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Realizacja projektu przyczyni się do poprawy warunków mieszkaniowych oraz zwiększenia stopnia identyfikacji mieszkańców ze środowiskiem lokalnym. Budynek jest zlokalizowany w obszarze

rewitalizacji, a ich termomodernizacja wpłynie na zmniejszenie emisji CO² oraz poprawę estetyki przestrzeni.

Proponowane wskaźniki:

- Powierzchnia użytkowa w m²
- Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych – tony równoważnika CO₂

3. Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (Staszica 18)

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Budynek wykonany jest w technologii tradycyjnej. Ściany nie spełniają obowiązujących norm cieplnych.

Cele projektu:

- Poprawa stanu technicznego budynku, zredukowanie strat ciepła oraz ograniczenie emisji CO₂

Zakres realizowanych zadań:

- Opracowanie dokumentacji projektowej, audytu energetycznego,
- Realizacja docieplenia ścian zewnętrznych budynku,
- Zmiana estetyki budynku poprzez zmianę kolorystyki elewacji

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Realizacja projektu przyczyni się do poprawy warunków mieszkaniowych oraz zwiększenia stopnia identyfikacji mieszkańców ze środowiskiem lokalnym. Budynek jest zlokalizowany w obszarze rewitalizacji, a ich termomodernizacja wpłynie na zmniejszenie emisji CO² oraz poprawę estetyki przestrzeni.

Proponowane wskaźniki:

- Powierzchnia użytkowa w m²
- Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych – tony równoważnika CO₂

4. Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (Wały Bolesława Chrobrego 6)

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Budynek wykonany jest w technologii tradycyjnej. Ściany nie spełniają obowiązujących norm cieplnych.

Cele projektu:

- Poprawa stanu technicznego budynku, zredukowanie strat ciepła oraz ograniczenie emisji CO₂

Zakres realizowanych zadań:

- Opracowanie dokumentacji projektowej, audytu energetycznego,
- Realizacja docieplenia ścian zewnętrznych budynku,
- Zmiana estetyki budynku poprzez zmianę kolorystyki elewacji

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Realizacja projektu przyczyni się do poprawy warunków mieszkaniowych oraz zwiększenia stopnia identyfikacji mieszkańców ze środowiskiem lokalnym. Budynek jest zlokalizowany w obszarze rewitalizacji, a jego termomodernizacja wpłynie na zmniejszenie emisji CO₂ oraz poprawę estetyki przestrzeni.

Proponowane wskaźniki:

- Powierzchnia użytkowa w m²
- Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych – tony równoważnika CO₂ \

5. Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (Wały Bolesława Chrobrego 7)

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Budynek wykonany jest w technologii tradycyjnej. Ściany nie spełniają obowiązujących norm cieplnych.

Cele projektu:

- Poprawa stanu technicznego budynku, zredukowanie strat ciepła oraz ograniczenie emisji CO₂

Zakres realizowanych zadań:

- Opracowanie dokumentacji projektowej, audytu energetycznego,
- Realizacja docieplenia ścian zewnętrznych budynku,
- Zmiana estetyki budynku poprzez zmianę kolorystyki elewacji

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Realizacja projektu przyczyni się do poprawy warunków mieszkaniowych oraz zwiększenia stopnia identyfikacji mieszkańców ze środowiskiem lokalnym. Budynek jest zlokalizowany w obszarze

rewitalizacji, a ich termomodernizacja wpłynie na zmniejszenie emisji CO² oraz poprawę estetyki przestrzeni.

Proponowane wskaźniki:

- Powierzchnia użytkowa w m²
- Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych – tony równoważnika CO₂

6. Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej oraz standardów projektowych dla modernizacji układu komunikacyjnego na obszarze objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji m. Głogowa na lata 2016 - 2020

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Problemem obszarów objętych LPR w Głogowie jest brak spójności rozwiązań układów komunikacyjnych, głównie w obszarze Starego Miasta. Problem ten wynika z realizacji odbudowy Starego Miasta trwającej dziesiątki lat. Widoczne jest to głównie poprzez różnice w technologii stosowanych materiałów oraz wyglądzie budynków, obiektów budowlanych oraz tzw. małej architektury. W przypadku dróg, placów i ciągów pieszych i rowerowych uwidacznia się duża ilość stosowanych rodzajów nawierzchni, duża dbałość i historyczny wygląd w pobliżu obiektów tj. Ratusz, Rynek, ruina Św. Mikołaja, a mniejsza dbałość w obszarach oddalonych od tych obiektów, duża powierzchnia i różnorodność kostki polbrukowej zabudowanej przy nowo powstających deweloperskich budynkach mieszkalnych, wykonane wjazdy do podwórek i garaży podziemnych dezorganizują jednorodność przestrzeni pieszej ulicy - jest ona podporządkowana tym wjazdom. Istniejąca strefa płatnego parkowania w obszarze LPR jest prawdopodobną przyczyną tworzenia wzmożonego ruchu w miejscach parkingów buforowych oraz w miejscach użyteczności publicznej. Istnieje prawdopodobieństwo, że w wyniku funkcjonowania strefy płatnego parkowania mieszkańcy i przyjezdni częściej wybierają miejsca zakupów zlokalizowane w obiektach wielko-powierzchniowych na obrzeżach miasta. Sytuacja ta wymaga zbadania problemu (m.in. poprzez badania ankietowe) oraz ewentualnej likwidacji lub zmniejszenia zasięgu strefy płatnego parkowania. Sporym problemem są wielko-przestrzenne reklamy umieszczane w pasach drogowych oraz na elewacjach budynków niezamieszkałych (np. kino

Bolko i pasaż IGI), które deprecjonują historyczny charakter przestrzeni ulic i placów objętych LPR.

Cele projektu:

- Ujęcie w jednym opracowaniu o charakterze dokumentacji przedprojektowej całego systemu komunikacyjnego w obszarze objętym LPR (usprawnienie układu dróg i ciągów pieszych, rowerowych), miejsca z zagrożeniami bezpieczeństwa, miejsca z barierami architektonicznymi,
- Propozycja zmian układu komunikacyjnego,
- Wskazanie miejsc wymagających modernizacji lub remontu,
- Poznanie rzeczywistych potrzeb mieszkańców oraz przedsiębiorców w zakresie systemu komunikacyjnego, transportowego,
- Stworzenie zbioru wytycznych, które będą uwzględniane podczas prac projektowych dla poszczególnych obiektów poddawanych przebudowie. Zbiór standardów dotyczyć będzie m.in. lokalizacji obiektów urządzeń infrastruktury oraz obiektów małej i infrastruktury, przyjęcie standardów w zakresie stosowanych materiałów, kolorystyki, walorów architektonicznych,
- Stworzenie wytycznych w zakresie dopuszczalności lokalizowania reklam i szyldów reklamowych w ciągach ulic w obszarze objętym LPR,
- Ożywienie sektora handlu i usług w obszarze objętym LPR w wyniku poprawy dostępności komunikacyjnej,
- Poprawianie ładu przestrzennego ulic, placów w obszarze objętym LPR (poprawa estetyki)

Zakres realizowanych zadań:

- *Inwentaryzacja układu komunikacyjnego w obszarze objętym LPR ujmująca rodzaje nawierzchni dróg, chodników, oraz dróg rowerowych*
- *Inwentaryzacja obiektów małej architektury i urządzeń infrastruktury technicznej naziemnej umieszczonej w pasach drogowych oraz ciągach komunikacyjnych pieszych i rowerowych,*
- *Inwentaryzacja miejsc występowania barier architektonicznych,*
- *Inwentaryzacja miejsc niebezpiecznych lub wypadkowych,*

- *Wariantowa analiza przebudowy systemu komunikacyjnego w obszarze LPR i rekomendacja rozwiązań,*
- *Stworzenie „księgi” standardów jako wytycznych projektowych dla jednostek projektowych realizujących dokumentacji (standaryzacja typu, wyglądu, materiałów z których wykonano obiekty małej architektury – ławki, kosze na śmieci, stojaki rowerowe, gazony, obiekty regulujące ruch – śluzy rowerowe, progi zwalniające, spoczniki dla rowerzystów, i inne).*

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Poprzez realizację projektu zostanie poprawiona jakość systemu komunikacyjnego (transportowego) poprzez standaryzację rozwiązań projektowych i wykonawczych. Poprzez działania projektowe zwiększy się bezpieczeństwo ruchu drogowego, zmniejszy poziom emisji spalin i natężenie hałasu oraz poprawi komfort życia mieszkańców. Na skutek poprawy estetyki przestrzeni publicznej nastąpi także wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru.

Proponowane wskaźniki:

- Przepustowość skrzyżowań i dróg,
- Liczba pieszych i rowerzystów,
- Liczba klientów lub wzrost obrotów przedsiębiorców działających w obszarze rewitalizacji,
- Liczba kolizji i wypadków drogowych.

7. Rozwój działań środowiskowych CAL na terenach rewitalizowanych

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Teren objęty programem rewitalizacji, zwłaszcza rejon os. Śródmieście, zamieszkują w większości osoby starsze, często niepełnosprawne, osoby o niskim statusie materialnym, osoby bezrobotne, rodziny niewydolne wychowawczo. Jest to teren największego skupiska osób o narodowości romskiej oraz osób bezdomnych.

Obszar ten wyróżnia się in minus pod względem zabudowy architektonicznej (m.in. niski poziom substancji mieszkaniowej) i napotykanym problemów społecznych (m.in. uzależnienia, problemy opiekuńcze – wychowawcze, przemoc, niepełnosprawność, inne skutki bezrobocia). Utożsamiany jest z biedą, ubóstwem i przestępczością.

W związku ze zdiagnozowanymi potrzebami w Lokalnym Programie Rewitalizacji wyłoniono grupy społeczne wymagające wsparcia, a wśród nich:

1. **mieszkańcy** – w szczególności w obszarze poprawy ich bytu materialnego, jak również warunków mieszkaniowych (remonty obiektów, ulic, parków), a także zagospodarowania czasu wolnego (ożywienie Obszaru Rewitalizowanego);
2. **osoby bezrobotne**, których trudna sytuacja związana jest z brakiem zatrudnienia (przede wszystkim dotyczy to osób długotrwale bezrobotnych w tzw. *szczególnej sytuacji na rynku pracy*);
3. **rodziny**, w których występują obniżone kompetencje opiekuńczo-wychowawcze;
4. **seniorzy**, których charakteryzuje wysoki wskaźnik niepełnosprawności oraz niezaradność życiowa wynikająca z wieku;
5. **bezdomni**, którzy głównie przebywają na terenie Obszaru Rewitalizowanego, niezaradni życiowo, dotknięci różnymi dysfunkcjami (np. długotrwałe bezrobocie, zerwane więzi rodzinne, uzależnienia od środków psychoaktywnych, wycofanie z życia społecznego).

Wsparcie ww. grup społecznych, zmierzające do poprawy jakości życia mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego, zostanie osiągnięte poprzez realizację m.in. projektów społecznych (projekty komplementarne) zaplanowanych do realizacji w ramach LPR.

Wsparcie ww. grup społecznych, zmierzające do poprawy jakości życia mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego zostanie osiągnięte poprzez realizację projektów społecznych i gospodarczych (nieinwestycyjnych) zaplanowanych do realizacji w ramach LPR

Cele projektu:

- Aktywna integracja mieszkańców,
- Prowadzenie usług specjalistycznego wsparcia,
- Podniesienie potencjału lokalnego i spójności społecznej,
- Poprawa sytuacji społeczno-zawodowej mieszkańców.

Zakres realizowanych zadań:

Zadanie będzie się składało z podzadań:

- 1. Podzadanie nr 1 - WIEDZA POMAGA** - warsztaty edukacyjne, m.in. dla rodziców, seniorów, osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, osób uzależnionych i współuzależnionych, ofiar przemocy, sprawców przemocy, osób bezdomnych, osób bezrobotnych, wolontariuszy i osób zainteresowanych pracą wolontarystyczną. Tematyka warsztatów będzie dostosowywana do potrzeb adresatów podzadania. Miejsce realizacji: SP nr 2, sala św. Gerarda przy Parafii św. Klemensa, Przedszkole nr 2 i nr 3, Gimnazjum nr 1, DDP, KIS i inne.
- 2. Podzadanie nr 2 - CZAS NA JARMARK** (przewidywane działania: np. wymiana odzieży, sprzętu gospodarstwa domowego w połączeniu z działaniami kulturalnymi - np. występy zespołów romskich, prezentacje prac plastycznych czy też w połączeniu z działaniami gastronomicznymi – ciasta, wyroby garmażeryjne, dania obiadowe, itp.; adresaci: mieszkańcy terenów rewitalizowanych oraz mieszkańcy miasta Głogowa; miejsce realizacji Bulwar Nadodrzański, Szkoła nr 2, Przedszkola nr 2 i nr 3, KIS, DDP i inne.
- 3. Podzadanie nr 3 - Bank czasu TWOIM BANKIEM** (przewidywane działania: bezpłatna wymiana usług pomiędzy członkami Banku/ grupą.

W zależności od swoich umiejętności i zasobów uczestnicy banku będą deklarować, jakie rodzaje usług mogą świadczyć na rzecz innych, a osoby koordynujące jego działalność na bieżąco będą kierować taką pomoc do potrzebujących, zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem. Usługi świadczone na rzecz innych członków banku czasu będą odnotowywane - najczęściej jednostką rozliczeniową będzie zwykła godzina, niezależnie od rynkowej wartości usługi. "Zarobione" w ten sposób godziny można będzie następnie "wydać" na potrzebną w danej chwili pomoc, której udzieli któraś z osób należących do systemu, oferująca interesującą nas usługę. Bank czasu będzie również miejscem pozyskiwania wolontariuszy na rzecz Klubu Wolontariusza SOS „Serce otwiera serce” działającego przy MOPS w Głogowie. Adresaci: mieszkańcy terenów rewitalizowanych oraz pozostali mieszkańcy Głogowa; miejsce realizacji: siedziba MOPS.

- 4. Podzadanie nr 4 - POZNAJMY SIĘ** – cykl pikników integracyjnych dla mieszkańców terenów rewitalizowanych i pozostałych mieszkańców Głogowa (np. Święto Alei

Wolności, Dzień Sąsiada, Dzień Dziecka, Dzień Seniora, Dzień Ojca, Dzień Matki, Dzień Wolontariusza). Miejsce realizacji: Bulwar Nadodrzański, tereny zielone i podwórka na os. Śródmieście i Starego Miasta.

5. **Podzadanie nr 5 - KIS** (Klub Integracji Społecznej) – utworzenie działu /jednostki organizacyjnej MOPS (niezbędny lokal) oferującej działania dot. reintegracji społecznej i zawodowej, których celem jest udzielenie pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy.

KIS będzie działał na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. To jednostka pomagająca samo organizować się ludziom w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające do tworzenia własnych miejsc pracy.

Adresaci działań, m. in.:

- 1) bezdomni realizujący indywidualne programy wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- 2) uzależnieni od alkoholu,
- 3) uzależnieni od narkotyków lub innych środków odurzających,
- 4) chorzy psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- 5) długotrwale bezrobotni w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- 6) zwalniani z zakładów karnych, mający trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- 7) uchodźcy realizujący indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- 8) osoby niepełnosprawne, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,

którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Przykładowe działania w ramach KIS:

Działania terapeutyczne: porady dla osób uzależnionych o dostępnych formach leczenia uzależnień, organizowanie dla grup tych osób możliwości spędzania wolnego czasu,

Działania edukacyjne: organizowanie kursów, szkoleń i zajęć podnoszących kompetencje społeczno – zawodowe, np. dot. obsługi komputera, urządzeń biurowych, nauka języków obcych dla osób indywidualnych, dla grup, szczególnie chcących skorzystać z ofert zagranicznych pracodawców, treningi umiejętności i kompetencji interpersonalnych i/lub społecznych.

Poradnictwo prawno - zawodowe: organizowanie kursów, szkoleń i zajęć z autoprezentacji, przygotowywania dokumentacji związanej z podjęciem pracy; organizowanie podstawowych kursów przygotowania zawodowego we współpracy z urzędem pracy, który zna potrzeby rynku pracy; przygotowywanie szkolenia z zakresu podstaw prawa pracy, zasad tworzenia własnych firm, spółdzielni socjalnych; organizowanie warsztatów podnoszących kompetencje społeczno – zawodowe, pn. „Mój budżet domowy”, „Moja rodzina”, „Przemoc – NIE”, „Moje miejsce na rynku pracy”; organizowanie treningów z zakresu ekonomii domowej.

Poradnictwo prawno - administracyjne: pomoc oraz porady w zakresie kierowania pism administracyjnych, wniosków do różnych urzędów i instytucji; udzielanie wyjaśnień i porad na temat rozwiązań ustawowych, zwłaszcza w zakresie ustawy o zatrudnieniu socjalnym, ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, itp.; pomoc przy rozwiązywaniu spraw mieszkaniowych i socjalnych.

Działania zatrudnieniowe: organizowanie robót publicznych według zasad ujętych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; podnoszenie wiedzy z zakresu ustawy o zatrudnieniu socjalnym; udzielanie pomocy formalno – prawnej w tworzeniu i organizowaniu np. spółdzielni socjalnych; przygotowywanie uczestników zajęć w KIS do podjęcia zatrudnienia wspieranego.

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Celem projektu jest aktywna integracja osób zamieszkujących tereny Obszaru Rewitalizowanego wraz z otoczeniem, z elementami usług specjalistycznego wsparcia, w celu podniesienia potencjału lokalnego, spójności społecznej oraz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej mieszkańców miasta Głogowa. Projekt przyczyni się do osiągnięcia następujących rezultatów:

- Pobudzenie inicjatywy do wzajemnej pomocy, wsparcie postawy solidarności z innymi ludźmi, przeciwdziałanie marginalizacji i negatywnym postawom społecznym wobec mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego.
- Usprawnienie systemu współpracy pomiędzy przedstawicielami różnych instytucji zajmujących się działaniem na rzecz mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego.
- Wzmocnienie umiejętności mieszkańców Obszaru Rewitalizowanego pozwalających na pełnienie ról społecznych i aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.

Zwiększenie kompetencji społeczno-zawodowych osób, biorących udział w zajęciach KIS, mieszkańców m.in. Obszaru Rewitalizowanego.

Proponowane wskaźniki:

- liczba osób zarejestrowanych w banku czasu,
- liczba osób uczestniczących w imprezach o charakterze kulturalnym i integracyjnym,
- liczba zawartych porozumień/koalicji na rzecz współpracy na terenie Obszaru Rewitalizowanego,
- liczba osób objętych wsparciem w formie warsztatów specjalistycznych,
- liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu.

8. Popularyzacja nowoczesnych gier planszowych

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

W ramach działań Stowarzyszenia Centrum Działań Alternatywnych „Bastion Głogów” prowadzone są regularne spotkania, podczas których młodzież jak i osoby starsze ma okazję poznawać gry planszowe, bitewne (Flames of War, Warhammer 40K, LORT, TANKS , X-Wink), karciane (Magic the Gathering).

Zorganizowane dotychczas zostały:

- turniej Warhammer 40K,
- pokazy gier bitewnych Flames of War. Warhammer 40K w trakcie Dni Głogowa oraz turniej gry planszowej Królestwo w Budowie w ramach eliminacji do Mistrzostw Polski organizowanych przez wydawnictwo Rebel.
- turniej pod patronatem Prezydenta Miasta Głogowa

Cele projektu:

- integracja społeczności lokalnej,
- aktywizacja mieszkańców,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społeczno-ekonomicznemu,
- poszerzenie oferty kulturalno-rozrywkowej.

Obecnie przygotowywany jest prototyp własnej gry planszowej nawiązujący do historii miasta Głogowa. Działalność stowarzyszenia jest odpowiedzią na problemy takie jak: niski poziom integracji społecznej, brak poczucia tożsamości lokalnej, mała liczba wydarzeń o charakterze kulturalno-rozrywkowym.

Zakres realizowanych zadań:

- organizacja plenerowych turniejów rodzinnych w formie pikników rekreacyjnych dla społeczności lokalnych,
- organizacja pokazów gier bitewnych i planszowych,
- wprowadzenie cyklicznych spotkań i warsztatów miłośników gier bitewnych na terenie bloku koszarowego, co propaguje aktywne formy spędzania wolnego czasu,

- organizacja turniejów jak i wydarzeń związanych oraz eliminacji do mistrzostw Polski w bloku koszarowym, co daje propagowanie walorów turystyczno – krajoznawczych naszego miasta na terenie całego kraju,
- reprezentowanie miasta jako organizatora wspierającego imprezy związane z grami na terenie kraju.

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Działania realizowane w ramach projektu spowodują integrację społeczności na terenie rewitalizowanym oraz wzrost poczucia tożsamości lokalnej. Ze względu na fakt, iż działania kierowane są do ludzi w różnym wieku przewidywanym rezultatem jest również integracja międzypokoleniowa oraz aktywizacja społeczna osób z grup zagrożonych wykluczeniem społeczno-ekonomicznym. Dodatkowo projekt przyczyni się do promocji miasta na terenie kraju.

Proponowane wskaźniki

- Liczba uczestników biorących udział w imprezach

9. Głogowskie Gry Uliczne Na piechotę

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Głogowskie Gry Uliczne Na piechotę odbywać się będą na terenie Starego Miasta w Głogowie. Uczestnikami wydarzenia będą rodziny z dziećmi, młodzież, dorośli i dzieci. Jest to integracyjna zabawa terenowa z elementami współzawodnictwa dotychczasowe dwie edycje specjalne, które miały miejsce w maju 2016 i 2015 roku cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców, o czym świadczy fakt, że wzięło w nich udział około 200 osób. Wydarzenia mają na celu przybliżenie w atrakcyjny sposób Głogowianom dziedzictwa kulturowego oraz historii miasta, w którym żyją. Realizacja projektu ma za zadanie przeciwdziałać niskiemu poziomowi poczucia tożsamości lokalnej, niewystarczającej liczbie oferty wydarzeń kulturalno-rozrywkowych oraz wykluczeniu społecznemu.

Cele projektu:

- Zwiększanie świadomości mieszkańców na temat dziedzictwa historyczno-kulturowego miasta,

- Integracja społeczna mieszkańców,
- Wzrost atrakcyjności turystycznej miasta i jego rozpoznawalności w regionie i kraju,
- Aktywizacja mieszkańców.

Zakres realizowanych zadań:

- Promocja GGU Na Piechotę w mediach lokalnych i na portalach społecznościowych,
- Projekt i zamówienie materiałów promocyjnych,
- Przygotowanie zadań dla uczestników,
- Projekt i zamówienie zestawów upominków dla uczestników,
- Przeprowadzenie zabawy na Rynku
- Fotorelacja i ranking uczestników w mediach i na portalach społecznościowych
- Sprawozdania i analizy z przeprowadzonych działań

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Przewiduje się, że w Głogowskich Grach Ulicznych na piechotę weźmie udział około 100-120 osób. Projekt zintegruje uczestników, przybliży historię i dziedzictwo Głogowa oraz zaktywizuje mieszkańców obszaru rewitalizowanego.

Proponowane wskaźniki:

- Liczba osób biorących udział w GGU Na piechotę (szt.)

10. Akcja Stacja Pogodowa

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Akcja Stacja Pogodowa to projekt odtworzenia dawnego barometru zlokalizowanego przy Skwerze Księdza Prałata Zbigniewa Kutzana w Głogowie i zagospodarowanie terenu wokół niego. Projekt jest zatem odpowiedzią na potrzebę przeciwdziałania degradacji przestrzeni publicznych oraz przywracania ich funkcjonalności, w celu umożliwienia skorzystania z nich mieszkańcom.

Cele projektu:

- Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni miejskiej,
- Integracja społeczna,
- Aktywizacja mieszkańców i lokalnych przedsiębiorstw,
- Powstanie nowych przestrzeni o funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej,
- Renowacja zabytku – zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego

Zakres realizowanych zadań:

W ramach projektu planowane są następujące działania:

- *Akcja promująca działania związane z odbudową Stacji pogodowej wraz z zagospodarowaniem terenu,*
- *Sporządzenie przez zespół projektowy dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem niezbędnych uzgodnień i pozwoleń na przeprowadzenie zadania,*
- *Zbiórka funduszy wśród mieszkańców i sponsorów zainteresowanych Akcją Stacja Pogodowa,*
- *Wyłonienie wykonawcy zadania,*
- *Wykonanie Stacji pogodowej wraz z zagospodarowaniem terenu,*
- *Uroczyste odsłonięcie Stacji Pogodowej połączone z poczęstunkiem dla sponsorów i przybyłych gości przy udziale lokalnych mediów.*

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Rezultatem projektu będzie odtworzenie Stacji Pogodowej wraz z zagospodarowaniem terenu. Powstała infrastruktura będzie dostępna dla wszystkich mieszkańców Głogowa. Projekt posłuży integracji uczestników, przybliży historię i dziedzictwo miasta, zacieśni więzi społeczne oraz pobudzi patriotyzm lokalny oraz zaktywizuje mieszkańców. Efektem projektu będzie także poprawa wizerunku Głogowa poprzez wzrost estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej.

Proponowane wskaźniki:

- Liczba pozyskanych sponsorów prywatnych (szt.)

- Ilość pozyskanych w zbiorce pieniędzy (zł)

11. Głogowska Duża Gra Planszowa

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Projekt przewiduje stworzenie dużej gry planszowej i wersji w tradycyjnych rozmiarach. Gra planszowa odbywać się będzie na terenie placu przed Ratuszem w Głogowie lub na boiskach szkolnych. W Grze Planszowej uczestniczyć będą rodziny z dziećmi, młodzież, dorośli i dzieci, w tym uczniowie lokalnych szkół. Projekt ma za zadanie przeciwdziałać bierności społecznej, braku świadomości tożsamości lokalnej oraz braku znajomości historii i dziedzictwa kulturowego miasta. Ponadto celem projektu jest także poprawa poziomu integracji społeczności lokalnych.

Cele projektu:

- Aktywizacja mieszkańców,
- Poszerzenie oferty kulturalno-rozrywkowej,
- Zwiększanie świadomości historyczno-kulturowej,
- Integracja społeczna,
- Promocja miasta,
- Zwiększenie atrakcyjności turystycznej.

Zakres realizowanych zadań:

W ramach projektu planowane są rozgrywki na Rynku przed Ratuszem oraz na terenach szkół w Głogowie. W celu realizacji projektu podjęte będą następujące działania:

- *Przygotowanie planszy, pionów, regulaminu oraz pytań w dużym formacie,*
- *Promocja gry planszowej w mediach i na portalach społecznościowych,*
- *Projekt i zamówienie materiałów promocyjnych,*
- *Przygotowanie pytań dla uczestników,*
- *Projekt i zamówienie zestawów upominków dla uczestników Głogowskiej Gry Planszowej,*

- Zakup nagród,
- Fotorelacja w mediach i na portalu społecznościowym,
- Przekazanie małych gier planszowych do szkół i CIT.

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Przewiduje się, że w pierwszej rozgrywce Głogowskiej Gry Planszowej weźmie udział około 100-120 osób. Kolejne działania przewidziane na terenie szkół obejmą uczniów ze szkół ponadpodstawowych. W tym przypadku liczba uczestników szacowana jest na około 1000 osób. Projekt posłuży integracji społecznej, przybliżeniu historii i dziedzictwa Głogowa oraz zachęci do pogłębienia wiedzy na temat historii miasta. Działania realizowane w ramach projektu będą służyły także aktywizacji społecznej osób w różnym wieku oraz zwiększeniu dostępnej oferty kulturalno-rozrywkowej Głogowa.

Proponowane wskaźniki:

- Liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach organizowanych przez Fundację Stacja Głogów.

12. Otworzyć świat

Krótki opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu:

Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Osób z Autyzmem „Niebieska Przystań” zostało powołane do życia 18.01 br. Z inicjatywy rodziców dzieci autystycznych. Największym problemem jest brak specjalistycznych ośrodków terapeutycznych w Głogowie dla dzieci i osób z tą chorobą. Obecnie Stowarzyszenie Niebieska Przystań zrzesza 30 podopiecznych i liczba ta wciąż rośnie. Stąd rodzice wystąpili z prośbą o stworzenie specjalistycznej placówki, w której dzieci miałyby zapewnioną ciągłość terapii. W czerwcu 2016 roku Urząd Miejski w Głogowie udostępnił Stowarzyszeniu pomieszczenia o wielkości 158 m² z przeznaczeniem na stworzenie specjalistycznego ośrodka terapeutycznego. Pomieszczenia te wymagają kapitalnej modernizacji, by dostosować je do użytkowania. W Głogowie jest tylko 1 placówka która świadczy usługi terapeutyczne dla dzieci z autyzmem, ale liczba miejsc jest ograniczona, bądź odpłatna. Rodzice nie posiadają środków na odpłatne zajęcia. Na terenie Głogowa ani w

pobliżu 50 km nie ma specjalistycznego ośrodka terapeutycznego dla dzieci i osób z autyzmem.

Cele projektu:

- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z autyzmem i ich rodzin,
- Integracja społeczna,
- Zwiększenie dostępności specjalistycznych usług na terenie miasta,
- Powstanie ośrodka diagnostyczno-edukacyjnego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych objętych autyzmem.

Zakres realizowanych zadań:

Strefa techniczna:

- Dostosowanie techniczne pomieszczeń do realizacji zadań projektowych. Prace remontowe dotyczyć będą:
- Wyremontowania 8 pomieszczeń, 2 toalet, korytarza, podłogi, instalacji elektrycznej, sanitaria. Warsztaty zajęciowe – mają na celu uspołecznić osoby ze spektrum autyzmu.
- Szkolenia – propagowanie wiedzy o autyzmie w społeczeństwie. Biblioteka – fachowe wydawnictwa dotyczące autyzmu i zagadnień pokrewnych. Grupa wsparcia „Warto rozmawiać” – pomoc rodzicom/opiekunom dzieci autystycznych w postaci fachowych porad, dzielenie się życiowymi doświadczeniami.

Działania terapeutyczno-edukacyjne:

- Terapia behawioralna – wsparta teoria poznania społecznego i terapią rodzin. Główną podstawą terapii behawioralnej stanowią prawa uczenia się.
- Integracja Sensoryczna – ma bowiem dostarczyć dziecku nie tylko poprawiających działanie jego systemu nerwowego wrażeń, ale również jest elementem budującym poczucie sprawstwa oraz poczucie własnej wartości.
- Tlenoterapia – poprawienie umiejętności komunikowania się z otoczeniem, zmniejszenie się frustracji i lęklivosti, polepszenie kontaktu wzrokowego.

- Sala doświadczania świata – wpływa pozytywnie na systemy poznawcze.
- Cranio Sacral – terapia czaszkowo – szyjna, dotyk umożliwiający rozluźnienie tkanek miękkich i kostnych w obszarze czaszkowo – szyjnym. Grupą odbiorców będą dzieci z autyzmem min 30 osób,

Wpływ projektu na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenno-funkcjonalną:

Celem projektu jest wszechstronna pomoc osobom z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich rodzinom w sprawach dotyczących m.in. diagnozy, edukacji, rehabilitacji, poprawy zdrowia oraz aktywizacji zawodowej, społecznej osób dotkniętych tym problemem. Utworzenie ośrodka diagnostyczno-edukacyjnego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych dotkniętych autyzmem oraz zwiększenie specjalistycznych usług na terenie Głogowa skierowanych do osób z autyzmem spowoduje przeciwdziałaniu wykluczeniu tej grupy osób z życia społecznego.

Proponowane wskaźniki:

- Liczba zorganizowanych warsztatów
- Liczba osób uczestniczących w projekcie,
- Liczba szkoleń.

12.3. Podsumowanie zbiorcze projektów rewitalizacyjnych

W poniższej tabeli przedstawione zostało zbiorcze zestawienie wszystkich projektów rewitalizacyjnych na terenie Głogowa.

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Miejsce realizacji projektu na obszarze rewitalizacji
Projekty kluczowe			
1	Budowa przestrzeni miejskich – Bulwar nadodrzański w Głogowie	Gmina Miejska Głogów	Stare Miasto Ul. Nadodrzańska
2	Remont estakady drogowej i wiaduktu przy Zamku Książąt Głogowskich w Głogowie	Gmina Miejska Głogów	Śródmieście Ul. Brama Brzostowska
3	Remont wiaduktu nad torami PKP w ciągu ul. Nadbrzeżnej w Głogowie	Gmina Miejska Głogów	Śródmieście Ul. Nadbrzeżna
4	Zagospodarowanie Parku Słowiańskiego oraz Placu Saperów (II etap) w Głogowie wraz z przebudową i budową	Gmina Miejska Głogów	Śródmieście Plac Saperów Park Słowiański

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Miejsce realizacji projektu na obszarze rewitalizacji
	nowej infrastruktury		
5	Odbudowa budynku Teatru im. Andreeasa Gryphiusa w Głogowie	Gmina Miejska Głogów	Stare Miasto Rynek
6	Zagospodarowanie ruin kościoła św. Mikołaja w Głogowie	Gmina Miejska Głogów	Stare Miasto Ul. Parafialna
7	Przebudowa Placu Jana z Głogowa oraz ulicy Poczdamskiej w Głogowie	Gmina Miejska Głogów	Śródmieście Plac Jana z Głogowa i ul. Poczdamska
8	Przebudowa Alei Wolności w ramach rewitalizacji w Głogowie	Gmina Miejska Głogów	Śródmieście Aleja Wolności
9	Rewitalizacja Amfiteatru przy Zamku Książąt Głogowskich w Głogowie	Gmina Miejska Głogów	Śródmieście Ul. Brama Brzostowska
Projekty komplementarne			
1	Termomodernizacja budynku wielolokalowego (ul. Piotra Skargi 15)	Wspólnota mieszkaniowa przy ul. Piotra Skargi 15 67-200 Głogów	Stare Miasto Ul. Piotra Skargi
2	Termomodernizacja budynku wielolokalowego (ul. Kołłątaja 1)	Wspólnota mieszkaniowa przy ul. Kołłątaja 1 67-200 Głogów	Stare Miasto Ul. Kołłątaja
3	Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (Staszica 18)	Wspólnota mieszkaniowa przy ul. Staszica 16 67-200 Głogów	Stare Miasto Ul. Staszica 16
4	Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (Wały Bolesława Chrobrego 6)	Wspólnota mieszkaniowa przy ul. Wały Bolesława Chrobrego 6 67-200 Głogów	Stare Miasto ul. Wały Bolesława Chrobrego
5	Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (Wały Bolesława Chrobrego 7)	Wspólnota mieszkaniowa przy ul. Wały Bolesława Chrobrego 7 67-200 Głogów	Stare Miasto ul. Wały Bolesława Chrobrego
6	Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej oraz standardów projektowych dla modernizacji układu komunikacyjnego na obszarze objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji m. Głogowa na lata 2016 – 2020	Urząd Miejski w Głogowie	Stare Miasto, Śródmieście
7	Rozwój działań środowiskowych CAL na terenach rewitalizowanych	MOPS w Głogowie	Stare Miasto, Śródmieście
8	Popularyzacja nowoczesnych gier planszowych	Stowarzyszenie Centrum Działań Alternatywnych „Bastion” Głogów	Stare Miasto, Śródmieście
9	Głogowskie Gry Uliczne Na piechotę	Fundacja Stacja Głogów 67-200 Głogów	Stare Miasto

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Miejsce realizacji projektu na obszarze rewitalizacji
		Ul. Młyńska 12	
10	Akcja Stacja Pogodowa w Głogowie	Fundacja Stacja Głogów 67-200 Głogów Ul. Młyńska 12	Stare Miasto
11	Głogowska Duża Gra Planszowa	Fundacja Stacja Głogów 67-200 Głogów Ul. Młyńska 12	Stare Miasto, Śródmieście
12	Otworzyć świat	Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Osób z Autyzmem „Niebieska Przystań” Ul. Sportowa 1 67-200 Głogów	Stare Miasto

12.4. Wpływ projektów na aspekty problemowe

Wpływ projektów na aspekty problemowe zaprezentowany został w poniższej tabeli

Projekty	Aspekt społeczny	Aspekt gospodarczy	Aspekt techniczny/przestrzenny/środowiskowy
Projekty kluczowe			
Budowa przestrzeni miejskich – Bulwar nadodrzański w Głogowie	✓	✓	✓
Remont estakady drogowej i wiaduktu przy Zamku Księżąt Głogowskich w Głogowie	✓	✓	✓
Remont wiaduktu nad torami PKP w ciągu ul. Nadbrzeżnej w Głogowie	✓	✓	✓
Zagospodarowanie Parku Słowiańskiego oraz Placu Saperów (II etap) w Głogowie wraz z przebudową i budową nowej infrastruktury	✓	✓	✓
Odbudowa budynku Teatru im. Andreea Gryphiusa w Głogowie	✓	✓	✓
Zagospodarowanie ruin kościoła św. Mikołaja w Głogowie	✓		✓
Przebudowa Placu Jana z Głogowa oraz ulicy Poczdamskiej w Głogowie	✓		✓

Projekty	Aspekt społeczny	Aspekt gospodarczy	Aspekt techniczny/przestrzenny/środowiskowy
Przebudowa Alei Wolności w ramach rewitalizacji w Głogowie	✓	✓	✓
Rewitalizacja Amfiteatru przy Zamku Książąt Głogowskich w Głogowie	✓	✓	✓
Projekty komplementarne			
Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (ul. Piotra Skargi 15)	✓		✓
Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (ul. Kołłątaja 1)	✓		✓
Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (Staszica 18)	✓		✓
Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (Wały Bolesława Chrobrego 6)	✓		✓
Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (Wały Bolesława Chrobrego 7)	✓		✓
Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej oraz standardów projektowych dla modernizacji układu komunikacyjnego na obszarze objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji m. Głogowa na lata 2016 – 2020	✓	✓	✓
Rozwój działań środowiskowych CAL na terenach rewitalizowanych	✓	✓	✓
Popularyzacja nowoczesnych gier planszowych	✓		
Głogowskie Gry Uliczne Na piechotę	✓		✓
Akcja Stacja Pogodowa w Głogowie	✓		
Głogowska Duża Gra Planszowa	✓		✓
Otworzyć świat	✓		✓

13. Mechanizmy zapewnienia komplementarności rewitalizacji

Wymogiem koniecznym dla wspierania projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest konieczność zapewnienia ich komplementarności w szerokim spektrum funkcjonowania. Komplementarność może mieć charakter:

- przestrzenny,
- problemowy,
- proceduralno-instytucjonalny,
- międzyokresowy,
- finansowy.

Komplementarność przestrzenna oznacza zastosowanie przy określaniu projektów rewitalizacyjnych kryterium ciągłości przestrzeni i relacji przestrzennych łączących obszary rewitalizacji z pozostałymi częściami miasta. Miasto traktowane jest jako całościowa przestrzeń, bez punktowego nacechowania projektów. Efekty osiągnięte mogą również wpływać na otaczającą je przestrzeń i tam przynosić pośrednie rezultaty rewitalizacji. Mechanizm odpowiedzialny za komplementarność przestrzenną rewitalizacji powinien opierać się na monitorowaniu zmian zagospodarowania przestrzennego Głogowa w skali całego obszaru miasta, a nie tylko obszaru zdegradowanego.

Komplementarność problemową charakteryzuje uwzględnienie w projektach rewitalizacyjnych wszystkich trzech wymiarów LPR. Projekty powinny wpływać na aspekt przestrzenny, społeczny i gospodarczy. W Lokalnym Programie Rewitalizacji dla miasta Głogowa na lata 2016-2020 określono 18 projektów rewitalizacyjnych, których cechy i spodziewane efekty korelują z wyżej wymienionymi aspektami (zgodnie z **Rozdziałem 12.4. Wpływ projektów na aspekty problemowe**). Kompletność problemowa zapewnia zwiększoną efektywność procesu oraz zyskanie dodatkowej wartości niż suma rozwiązanych problemów. Dla zapewnienia komplementarności należy:

- wyznaczyć wskaźniki, które określać będą efekty końcowe projektów rewitalizacyjnych;
- skorelować działania rewitalizacyjne z innymi działaniami podejmowanymi w ramach planowania strategicznego w Głogowie – w ramach pozostałych dokumentów dotyczących rozwoju obszaru: np. Strategia Rozwoju. Analogicznie władze miasta powinny rozpatrywać inne dziedziny z uwzględnieniem Lokalnego Programu Rewitalizacji i możliwie wspierać określone w nim działania.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna dotyczy aspektu zarządzania procesem rewitalizacji, którego powodzenie w znacznej mierze uzależnione jest od wykreowania odpowiedniego systemu zarządzania rewitalizacją (Rozdział 16). System ten określa m.in. sposób podejmowania decyzji oraz podmioty biorące udział w procesie rewitalizacyjnym.

Komplementarność źródeł finansowania, w kontekście polityki spójności 2014-2020, oznacza, że finansowanie projektów rewitalizacyjnych, wynikających z planu rewitalizacji opiera się na uzupełnianiu się i łączeniu wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka wystąpienia podwójnego dofinansowania.

Projekty rewitalizacyjne mogą zostać sfinansowane ze zróżnicowanych źródeł, takich jak:

- Europejski Fundusz Społeczny,
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

Mechanizm zapewnienia komplementarności źródeł finansowania opierać się będzie na silnej koordynacji i synergii projektów rewitalizacyjnych ze środkami polityk i instrumentów zarówno programów operacyjnych, jak i krajowych.

14. Ramy finansowe LPR

Ramy finansowe szczegółowo zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Lp.	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt	Źródła finansowania
Projekty kluczowe			
1	Budowa przestrzeni miejskich – Bulwar nadodrzański w Głogowie	8 500 000,00 zł	Budżet GM Głogów, środki z Unii Europejskiej
2	Remont estakady drogowej i wiaduktu przy Zamku Książąt Głogowskich w Głogowie	3 860 000,00zł	Budżet GM Głogów, środki z Unii Europejskiej
3	Remont wiaduktu nad torami PKP w ciągu ul. Nadbrzeżnej w Głogowie	1 800 000,00 zł	Środki własne, Potencjalne dofinansowanie ze środków unijnych.
4	Zagospodarowanie Parku Słowiańskiego oraz Placu Saperów (II etap) w Głogowie wraz z przebudową i budową nowej infrastruktury	6 637 658,85 zł	Budżet GM Głogów, środki z Unii Europejskiej
5	Odbudowa budynku Teatru im. Andreea Gryphiusa w Głogowie	19 800 000,00 zł	Budżet GM Głogów, środki europejskie
6	Zagospodarowanie ruin kościoła św. Mikołaja w Głogowie	3 000 000,00 zł	Budżet GM Głogów, środki z Unii Europejskiej
7	Przebudowa Placu Jana z Głogowa oraz ulicy Poczdamskiej w Głogowie	6 440 000,00 zł	Budżet GM Głogów, środki z Unii Europejskiej
8	Przebudowa Alei Wolności w ramach rewitalizacji w Głogowie	8 000 000,00 zł	Budżet GM Głogów, środki z Unii Europejskiej
9	Rewitalizacja Amfiteatru przy Zamku Książąt Głogowskich w Głogowie	200 000,00 zł	Budżet GM Głogów, środki z Unii Europejskiej
Projekty komplementarne			
1	Termomodernizacja budynku wielolokalowego (ul. Piotra Skargi 15)	300 000,00 zł	Środki własne, dofinansowanie w ramach RPO działanie 3.3
2	Termomodernizacja budynku wielolokalowego (ul. Kołłątaja 1)	300 000,00 zł	Środki własne, dofinansowanie w ramach RPO działanie 3.3
3	Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (Staszica 18)	300 000,00 zł	Środki własne, dofinansowanie w ramach RPO działanie 3.3
4	Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (Wały Bolesława Chrobrego 6)	300 000,00 zł	Środki własne, dofinansowanie w ramach RPO działanie 3.3
5	Termomodernizacja budynku wielolokalowego w Głogowie (Wały Bolesława Chrobrego 7)	300 000,00 zł	Środki własne, dofinansowanie w ramach RPO działanie 3.3
6	Opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej oraz standardów projektowych dla modernizacji układu	85 000,00 zł	Potencjalne dofinansowanie z Funduszy Europejskich, środki własne miasta Głogów

Lp.	Nazwa projektu	Szacunkowy koszt	Źródła finansowania
	komunikacyjnego na obszarze objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji m. Głogowa na lata 2016 – 2020		
7	Rozwój działań środowiskowych CAL na terenach rewitalizowanych	1. Poddziałania 1- 4 ok. 2 mln zł 2. Poddziałanie 5 – od 1,5 mln zł do 2 mln zł	1. Podzadania nr 1 – 4: Gmina Miejska Głogów, i/lub EFS, i/lub MRPiPS, inne. 2. Podzadanie nr 5: RPO WD 2014-2020 (85% wartości zadania) oraz Gmina Miejska Głogów (15% wartości zadania))
8	Popularyzacja nowoczesnych gier planszowych	159 000,00 zł	Dofinansowanie z Funduszy Europejskich, środki własne
9	Głogowskie Gry Uliczne Na piechotę	5 000,00 zł	Dofinansowanie z Funduszy Europejskich, fundusze fundacji Stacja Głogów, prywatni sponsorzy
10	Akcja Stacja Pogodowa w Głogowie	55 000,00 zł	Dofinansowanie z Funduszy Europejskich, fundusze pozyskane od prywatnych sponsorów
11	Głogowska Duża Gra Planszowa	20 000,00 zł	Dofinansowanie z Funduszy Europejskich, fundusze Fundacji Stacja Głogów, prywatni sponsorzy
12	Otworzyć świat	5 468 000,00 zł	Potencjalne dofinansowanie ze środków unijnych, Fundusze Rządowe, Fundusze Samorządowe, sponsor - KGHM Polska Miedź S.A.

15. Mechanizmy partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji

Lokalny Program Rewitalizacji wypracowany jest przez samorząd miejski i poddawany jest dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów:

- społecznych,
- gospodarczych,
- przestrzenno-funkcjonalnych,
- technicznych,
- środowiskowych,

Przygotowanie oraz wdrażanie procesu rewitalizacji w Głogowie opierają się na zasadach partnerstwa i partycypacji¹⁵. Partycypacja społeczna wpisana jest w proces rewitalizacji, na każdym jego etapie: diagnozy, programowania, wdrażania i monitorowania. Współpraca z różnymi grupami interesariuszy, w szczególności ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, takimi jak: przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe pozwoli na:

- wyznaczenie liderów społecznych z różnych środowisk,
- określenie obszarów problemowych,
- zdiagnozowanie potrzeb rewitalizacyjnych w gminie,
- wypracowanie społecznej akceptacji podejmowanych działań rewitalizacyjnych,
- pozyskanie, ze źródeł publicznych i prywatnych, środków na działania rewitalizacyjne,
- systematyczne i ciągłe monitorowanie postępów realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz jego aktualizację.

¹⁵ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, s. 24.

Przygotowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Głogowa na lata 2016-2020, jego wdrażanie i monitorowanie opierają się na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym przede wszystkim ze:

- społecznością obszaru zdegradowanego,
- użytkownikami obszaru zdegradowanego,
- lokalnymi przedsiębiorcami,
- organizacjami pozarządowymi.

Interesariusze to instytucje, osoby lub grupy osób, które znajdują się w strefie bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Głogowa na lata 2016- 2020 oraz instytucje i osoby, które mogą mieć wpływ (pozytywny lub negatywny) na realizację Programu i jego rezultaty. Interesariuszami LPR dla miasta Głogowa na lata 2016-2020 są zatem:

- pojedyncze osoby (mieszkańcy i użytkownicy obszaru rewitalizowanego),
- lokalne społeczności i ich formalni i nieformalni przedstawiciele,
- władze samorządowe i krajowe,
- politycy,
- przywódcy religijni,
- grupy specjalnych interesów,
- przedstawiciele biznesu,
- turyści,
- potencjalni mieszkańcy,
- organizacje pozarządowe.

Kompleksowość procesu rewitalizacji w gminie miejskiej Głogów zakładająca włączenie wielu grup interesariuszy, wymaga stworzenia struktury organizacyjnej oraz podziału kompetencji i obowiązków.

16. System wdrażania (realizacji) Lokalnego Programu Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami miasta w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Ustawa dopuszcza powołanie osobnych Komitetów Rewitalizacji dla wyznaczonych podobszarów rewitalizacji.

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji ustala się uwzględniając funkcję Komitetu oraz zapewniając wyłanianie przez interesariuszy ich przedstawicieli. Zasady określa, w drodze uchwały, rada miasta przed uchwaleniem programu rewitalizacji albo w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia jego uchwalenia.

Podjęcie uchwały jest poprzedzone konsultacjami społecznymi.

Prezydent miasta niezwłocznie po podjęciu przez radę gminy uchwały powołuje Komitet Rewitalizacji.

W przypadku gdy Komitet Rewitalizacji został powołany przed uchwaleniem programu rewitalizacji, w programie tym określa się niezbędne zmiany w uchwale dot. zasad wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji, w tym dotyczące powołania Komitetu Rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji objętego tym programem.

Zmiana uchwały, w sposób zgodny z programem rewitalizacji, następuje niezwłocznie po uchwaleniu tego programu. Po zmianie uchwały prezydent miasta zmienia zarządzenie powołujące Komitet Rewitalizacji.

Obsługę organizacyjną Komitetu Rewitalizacji zapewnia urząd obsługujący prezydenta.

W przypadku, gdy Komitet Rewitalizacji zajmuje stanowisko w drodze głosowania, przedstawiciele miasta, miejskich jednostek organizacyjnych, w tym miejskich osób prawnych, nie biorą udziału w głosowaniu, jeżeli dotyczy ono projektów dokumentów, których opracowanie jest zadaniem prezydenta.

Mając na uwadze powyższe, proponuje się powołać, w oparciu o wyżej wymienione zasady, ZESPÓŁ DS. REWITALIZACJI, który pełnić będzie wskazaną wyżej rolę.

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami miasta. Ustawa, jak również analiza zakresu realizacji programu rewitalizacji, wskazuje, że największy ciężar organizacyjny, zarządczy i finansowy – będzie udziałem samorządu lokalnego i jego jednostek podległych. Dla zapewnienia „dobrego zarządzania” procesem rewitalizacji, a tym samym komplementarności realizowanych działań – istotne wydaje się być stworzenie lub dostosowanie istniejących struktur administracyjno-zarządczych do specyfiki i potrzeb realizacji programu rewitalizacji – także w kontekście właściwego funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji (Zespołu ds. Rewitalizacji).

Proponuje się zatem powołanie przez Prezydenta Miasta Głogowa **Zespołu ds. Rewitalizacji**, który realizować może wiele różnorodnych działań koncepcyjnych, organizacyjnych, koordynacyjnych, ewaluacyjnych i informacyjnych związanych z programem. Zespół realizować powinien także działania monitoringowe, w obszarze których mieści się pomiar efektów rewitalizacji. Nie jest konieczne sytuowanie Zespołu w strukturze organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Głogowie jako odrębnej komórki organizacyjnej, bowiem w jego skład wchodzić będą przede wszystkim osoby z różnych istniejących już komórek, np. członek rady miasta, skarbnik miasta, kierownicy referatów urzędu.

17. System monitoringu i oceny LPR

Fundamentem systemu monitoringu i oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Głogowa na lata 2016-2020 jest pozyskanie i zestawienie niezbędnych danych, w tym danych demograficznych oraz gromadzonych przez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Głogowie, zaangażowane w program rewitalizacji. Gromadzenie tych danych powinno odbywać się na poziomie adresowym, z możliwością agregacji dla obszaru rewitalizacji.

System monitorowania i oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji powinien zawierać dane dotyczące sfery społeczno-ekonomicznej oraz przestrzenno-technicznej. Dane zbierane w systemie powinny w sposób ciągły umożliwiać przeprowadzenie analizy i corocznego raportu obrazującego postęp w realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miasta Głogów na lata 2016-2020. Wszelkie modyfikacje w dokumencie będą wynikać wyłącznie ze zmian w bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta. Ponadto, monitoring i ocena Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie przekazywana do informacji publicznej.

Ocena procesu rewitalizacji będzie prowadzona na trzech poziomach:

1. Wskaźnikach dla obszaru rewitalizacji;
2. Wskaźnikach produktu (ujęte w rozdziale 12);
3. Wskaźnikach efektu (ujęte w rozdziale 12.).

Tabela 30 Wskaźniki dla obszaru rewitalizacji LPR Głogów na lata 2016-2020

Wskaźniki dla obszaru rewitalizacji

1. Liczba mieszkańców poszczególnych osiedli
2. Średnia wieku mieszkańców
3. Liczba osób bezrobotnych
4. Liczba osób uzależnionych od alkoholizmu
5. Liczba osób dotknięta bezradnością opiekuńczą
6. Liczba osób niepełnosprawnych
7. Liczba osób dotknięta ubóstwem
8. Liczba popełnionych przestępstw

Źródło: opracowanie własne.

18. Spis tabel, rysunków i wykresów

Rysunek 1. Położenie powiatu głogowskiego na terenie województwa dolnośląskiego	12
Rysunek 2. Położenie miasta Głogowa na terenie powiatu głogowskiego	13
Rysunek 3. Powierzchnia terenów zieleni w mieście Głogowie w 2014 roku [ha]	21
Rysunek 4. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w Głogowie w latach 2004-2014 [dam ³].....	21
Rysunek 5. Struktura zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w Głogowie w latach 2004-2014 [dam ³].....	22
Rysunek 6. Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem w Głogowie w latach 2004-2014 [%] .	22
Rysunek 7. Liczba ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w latach 2004-2014.....	23
Rysunek 8. Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku w Głogowie w latach 2005-2014 [t]	24
Rysunek 9. Struktura odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku w Głogowie w latach 2005-2014 [t].....	24
Rysunek 10. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON według sektorów własnościowych w Głogowie w latach 2011-2015.....	35
Rysunek 11. Struktura osób bezrobotnych w Głogowie według czasu pozostawania bez pracy w 2015 roku.....	44
Rysunek 12. Struktura osób bezrobotnych w Głogowie według wykształcenia w 2015 roku.	45
Rysunek 13. Struktura osób bezrobotnych w Głogowie według dotychczasowego stażu pracy ogółem w 2015 roku.....	46
Rysunek 14. Liczba mieszkań w Głogowie w latach 2004-2014.....	53
Rysunek 15. Powierzchnia mieszkań w Głogowie w latach 2004-2014.....	54
Rysunek 16. Mieszkania w Głogowie wyposażone w instalacje w % ogółu mieszkań w latach 2004, 2010 oraz 2014	54
Rysunek 17. Kluby sportowe funkcjonujące w Głogowie w latach 2008-2014	55
Rysunek 18. Liczba członków klubów sportowych w Głogowie w latach 2008-2014.....	55
Rysunek 19. Liczba ćwiczących w klubach sportowych w Głogowie w latach 2008-2014	56

Rysunek 20. Liczba sekcji sportowych w Głogowie w latach 2008-2014.....	56
Rysunek 21. Granice jednostek funkcjonalno-przestrzennych uwzględniające powiązania wykształcone po 2000 r. w Głogowie.....	68
Rysunek 22. Liczba mieszkańców poszczególnych osiedli	70
Rysunek 23. Gęstość zaludnienia poszczególnych osiedli Głogowa	71
Rysunek 24. Średnia wieku mieszkańców poszczególnych osiedli w Głogowie	73
Rysunek 25. Udział osób bezrobotnych w populacji ogółem wg osiedli (stan z 31.12.2015r.)	79
Rysunek 26. Odsetek osób, którym MOPS udzielił wsparcia ze względu na problem z alkoholem w 2015 r. wg osiedli.....	81
Rysunek 27. Liczba rodzin, którym MOPS udzielił wsparcia z powodu problemów z alkoholem (2015r.).....	82
Rysunek 28. Liczba osób dotkniętych bezradnością opiekuńczą	84
Rysunek 29. Liczba osób niepełnosprawnych w 2015r. wg osiedli.....	86
Rysunek 30. Liczba rodzin, którym MOPS w 2015r. udzielił wsparcia ze względu na ubóstwo	88
Rysunek 31. Liczba przestępstw stwierdzonych w podziale na strefy w 2015r.....	90
Rysunek 32. Liczba osób zameldowanych w Głogowi z obcymi obywatelstwami.....	92
Rysunek 33. Liczba podmiotów gospodarczych wg osiedli w 2015r.....	94
Rysunek 34. Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w 2015r.	95
Rysunek 35. Pomniki przyrody na terenie Głogowa i okolic	97
Rysunek 36. Wyroby azbestowe na terenie Głogowa.....	98
Rysunek 37. Mapa zabytków na terenie Głogowa i okolic.....	100
Rysunek 38. System elektroenergetyczny i tereny rozwoju – widok ogólny.....	102
Rysunek 39. System elektroenergetyczny i tereny rozwoju – widok szczegółowy (centrum Głogowa)	103
Rysunek 40. System ciepłowniczy i tereny rozwoju – widok ogólny	104
Rysunek 41. System ciepłowniczy i tereny rozwoju – widok szczegółowy (centrum Głogowa)	105
Rysunek 42. System gazowniczy i tereny rozwoju – widok ogólny.....	106

Rysunek 43. System gazowniczy i tereny rozwoju – widok szczegółowy (centrum Głogowa)	107
Rysunek 44. Obszar rewitalizacji	114
Rysunek 45. Lokalizacja projektu pn. Budowa przestrzeni miejskich – Bulwar nadodrzański w Głogowie	133
Rysunek 46. Lokalizacja projektu pn. Remont estakady drogowej i wiaduktu przy Zamku Książąt Głogowskich w Głogowie	135
Rysunek 47. Lokalizacja projektu pn. Remont wiaduktu nad torami PKP w ciągu ul. Nadbrzeżnej w Głogowie	137
Rysunek 48. Lokalizacja projektu pn. Zagospodarowanie Parku Słowiańskiego oraz Placu Saperów (II etap) w Głogowie wraz z przebudową i budową nowej infrastruktury	139
Rysunek 49. Lokalizacja projektu pn. Odbudowa budynku Teatru im. Andreea Gryphiusa w Głogowie	141
Rysunek 50. Lokalizacja projektu pn. Zagospodarowanie ruin Kościoła św. Mikołaja w Głogowie	144
Rysunek 51. Lokalizacja projektu pn. Przebudowa Placu Jana z Głogowa oraz ulicy Poczdamskiej w Głogowie	146
Rysunek 52. Lokalizacja projektu pn. Przebudowa Alei Wolności w Głogowie w ramach rewitalizacji	149
Rysunek 53. Lokalizacja projektu pn. Rewitalizacja Amfiteatru przy Zamku Książąt Głogowskich w Głogowie	151
Tabela 1. Kompatybilność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	6
Tabela 2. Kierunki wykorzystania terenów Głogowa w 2014 roku	14
Tabela 3. Pomniki przyrody na terenie miasta Głogów	16
Tabela 4. Zestawienie liczby cudzoziemców zamieszkujących w lokalach przy poszczególnych ulicach miasta Głogów w 2015 roku	31
Tabela 5. Zestawienie Ośrodków Przedszkolnych na terenie miasta Głogów	32

Tabela 6. Liczba etatów nauczycieli w poszczególnych w rodzajach placówek przedszkolnych w Głogowie w latach 2011-2014.....	34
Tabela 7. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON według sektorów własnościowych w Głogowie w latach 2011-2015.....	36
Tabela 8. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON według grup rodzajów działalności w Głogowie w latach 2011-2015	37
Tabela 9. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON według klas wielkości w Głogowie w latach 2011-2015	38
Tabela 10 Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w Głogowie w latach 2011-2015 według sekcji PKD 2007	40
Tabela 11. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie głogowskim na tle województwa i kraju w latach 2010-2015.....	42
Tabela 12. Liczba bezrobotnych na terenie miasta Głogowa według stanu na koniec 2015 roku	42
Tabela 13. Struktura osób bezrobotnych w Głogowie w 2015 roku.....	42
Tabela 14. Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy w Głogowie w 2015 roku.....	43
Tabela 15. Struktura osób bezrobotnych w Głogowie według czasu pozostawania bez pracy w 2015 roku	43
Tabela 16. Struktura osób bezrobotnych w Głogowie według wykształcenia w 2015 roku ...	44
Tabela 17. Struktura osób bezrobotnych w Głogowie według dotychczasowego stażu pracy w 2015 roku	45
Tabela 18 Analiza SWOT miasta Głogów.....	65
Tabela 19 Osoby bezrobotne wg osiedli (stan z 31.12.2015r.)	75
Tabela 20 Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy w wg osiedli (1/2)	77
Tabela 21 Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy wg osiedli (2/2)	78
Tabela 22 Nasylenie negatywnych zjawisk w Głogowie.....	0
Tabela 23 Tabela ryzyka podsumowanie obszarów kryzysowych (kolorem czerwonym zaznaczone zostały zjawiska kryzysowe, pomarańczowym – zjawiska wymagające monitoringu na danych obszarach).....	109

Tabela 24 Mapa obszaru zdegradowanego	111
Tabela 25 Wykaz ulic wchodzących do procesu rewitalizacji	112
Tabela 26 Analiza porównawcza obszaru rewitalizacji i obszaru miasta	115
Tabela 27 Podsumowanie danych dotyczących obszaru rewitalizacji	119
Tabela 28 Matryca celów Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Głogów na lata 2016-2020.....	123
Tabela 29 Wpływ poszczególnych celów operacyjnych na aspekty problemowe.....	129
Tabela 30 Wskaźniki dla obszaru rewitalizacji LPR Głogów na lata 2016-2020.....	183
Wykres 1. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w mieście Głogów w latach 2010-2015	26
Wykres 2. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy w mieście Głogów w latach 2010-2015.....	27
Wykres 3. Liczba mieszkańców zameldowanych w mieście Głogów na pobyt stały z uwzględnieniem płci w latach 2010-2015.....	28
Wykres 4. Liczba urodzeń w mieście Głogów z uwzględnieniem płci dziecka w latach 2010-2015.....	29
Wykres 5. Zestawienie urodzeń w stosunku do liczby zgonów w mieście Głogów w latach 2010-2015	30
Wykres 6. Piramida wieku mieszkańców miasta Głogów w 2015 roku	30
Wykres 7. Zestawienie cudzoziemców zameldowanych na pobyt stały i czasowy w latach 2010-2015 na terenie miasta Głogów	31
Wykres 8. Liczba dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego	33
Wykres 9. Łączna liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w Głogowie w latach 2005-2014.....	34